

640.712

พ 465 ค

5.3

ความรู้ความเข้าใจส่งเสริมคุณภาพชีวิตนักเรียนอย่างไร
: กรณีศึกษา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

h 141569

24 พ.ย. 2540

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	4
3. ขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาวิจัย (content)	4
4. ระเบียบวิธีในการศึกษา (Methodology)	4
5. สมมติฐาน	5
บทที่ 2 องค์ประกอบของหลักสูตรวิชาศรัทธาธรรมศาสตร์	6
1. วิวัฒนาการของหลักสูตรวิชาศรัทธาธรรมศาสตร์	6
2. การบริหารหลักสูตรของโรงเรียน	8
3. วิธีการในการสอน	9
บทที่ 3 ผลการวิจัย	
ตอนที่ 1	
ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	11
1.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	13
1.2 ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน)	17
1.3 ทักษะคิดต่อวิชาศรัทธาธรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	21
1.4 การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	25
1.5 การได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	36
ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	38
1.6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	38
1.7 ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน)	41
1.8 ทักษะคิดต่อวิชาศรัทธาธรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	42
1.9 การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	45

ตอนที่ 2

ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

(ม.4, ม.5, ม.6)

2.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน)

2.3 ทักษะคิดวิเคราะห์ศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย

2.4 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

2.5 การได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2.7 ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน)

2.8 ทักษะคิดวิเคราะห์ศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.9 การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

บทที่ 4 บทวิเคราะห์

ส่วนที่ 1 การประเมินหลักสูตรจากผลการเรียน ทักษะคิดและการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมุติฐาน

ส่วนที่ 3 การตรวจสอบคำตอบ

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ปัญหาและประสบการณ์จากการทำวิจัย

ข้อเสนอแนะ

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตอนที่ 1	
1 (ต) แสดงร้อยละจำนวนเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	11
2 (ต) แสดงร้อยละของอายุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	12
3 (ต) แสดงร้อยละของผลการเรียนในวิชาการงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	13
4 (ต) แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	14
5 (ต) แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาการงาน (คหกรรมศาสตร์) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	15
6 (ต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	17
7 (ต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	18
8 (ต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	19
9 (ต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	21
10 (ต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	23
11 (ต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	25
12 (ต) แสดงโอกาสที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถนำวิชาคหกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	27
13 (ต) แสดงหน้าที่ความรับผิดชอบงานบ้านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	28
14 (ต) แสดงถึงการนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้	29
15 (ต) แสดงการให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาคหกรรมศาสตร์ที่ทางบ้านให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	36
16 (ต) แสดงสาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนคหกรรมศาสตร์ (เลือกเสรี)	37
17 (ปต) แสดงร้อยละของจำนวนเพศของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	38
18 (ปต) แสดงร้อยละของอายุของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	39
19 (ปต) แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	40
20 (ปต) แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากการสังเกตของผู้ปกครอง	41

21 (ปต)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสังเกตพฤติกรรมจากผู้ปกครอง	42
22 (ปต)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการสังเกตพฤติกรรมจากผู้ปกครอง	42
23 (ปต)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการสังเกตพฤติกรรมจากผู้ปกครอง	43
24 (ปต)	แสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับ สาเหตุที่นักเรียนแสดงทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์	44
25 (ปต)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสังเกตของผู้ปกครอง	45
26 (ปต)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการสังเกตของผู้ปกครอง	47
27 (ปต)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการสังเกตของผู้ปกครอง	49
28 (ปต)	แสดง โอกาสที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถนำวิชาคหกรรมศาสตร์ ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันจากการสังเกตของผู้ปกครอง	53
29 (ปต)	แสดงถึงแนวความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่จะนำสิ่งของที่ใช้แล้ว มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้จากการสังเกตของผู้ปกครอง	54

ตอนที่ 2

1 (ป)	แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบจำนวนเพศของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	58
2 (ป)	แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบอายุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	59
3 (ป)	แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	60
4 (ป)	แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	61
5 (ป)	แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	62
6 (ป)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	63

7 (ป)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	64
8 (ป)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	65
9 (ป)	แสดงสาเหตุที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติต่อวิชาเคมีที่นักเรียนเรียนมาแล้ว	66
10 (ป)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	68
11 (ป)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	70
12 (ป)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	72
13 (ป)	แสดงแนวความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่จะนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้	73
14 (ป)	แสดงการให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาเคมีของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	79
15 (ปป)	แสดงร้อยละจำนวนเพศของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	80
16 (ปป)	แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบอายุของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	81
17 (ปป)	แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	82
18 (ปป)	แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการสังเกตของผู้ปกครอง	83
19 (ปป)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง	84
20 (ปป)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง	85
21 (ปป)	แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาเคมีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง	86
22 (ปป)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการสังเกตของผู้ปกครอง	88

ตารางที่

หน้า

23 (ปป)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการสังเกตของผู้ปกครอง	89
24 (ปป)	แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการสังเกตของผู้ปกครอง	90
25 (ปป)	แสดงแนวความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่จะนำสิ่งของที่ใช้แล้ว มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้ จากการสังเกตของผู้ปกครอง	91
26 (ปป)	แสดง โอกาสที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถนำ วิชาคหกรรมศาสตร์ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จากการ สังเกตของผู้ปกครอง	96
27 (ปป)	แสดงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบงานบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย	97

บรรณานุกรม

118

ภาคผนวก

ก. หลักสูตรวิชาคหกรรมศาสตร์	120
ข. แบบสอบถาม	142
ค. บทคัดย่อ	150
ง. ประวัติการศึกษาและการปฏิบัติงาน	152

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้จัดทำเพื่อศึกษาการเรียนการสอนวิชาคหกรรมศาสตร์ ของนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงวิธีการเรียน และวิธีการสอนของโรงเรียนในรายวิชาคหกรรมศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การทำงานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลงไปด้วยความกรุณาของบุคคลหลายท่านเริ่มตั้งแต่ มล. อธิญญ กฤดากร ท่านผู้อำนวยการได้อนุญาตให้ทำการวิจัยในครั้งนี้ ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ประดิษฐ์ เขียวสกุล ประธานคณะกรรมการส่งเสริมกิจการโรงเรียนและคณะกรรมการที่พิจารณาอุปทุนในการทำวิจัย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน รศ. ดร.เฉลิมศรี ธรรมบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาการทำวิจัยที่ได้สละเวลาที่มีคุณค่ากรุณาให้คำแนะนำในการทำวิจัยเล่มนี้ พร้อมทั้งอาจารย์ท่านอื่น ๆ ที่คอยสนับสนุนให้คำปรึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้จัดทำมาโดยตลอด ได้แก่ รศ.ดร.สุทัศน์ ยกส้าน, รศ.สัญญา รัตนวรารักษ์, คณะอาจารย์ นักเรียน และผู้ปกครองที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถาม และเสนอแนะข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในบทสัมภาษณ์เพื่อทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.เรณู ธรรมบุตร, ผศ.สุนทรี เล่าหะจินดา และคุณกัลยา ร่มอยู่ ที่คอยดูแลเอาใจใส่ ส่งเสริม สนับสนุน และเป็นกำลังใจเสมอมาพร้อมกับลูกชายทั้งสองที่เป็นสื่อกระตุ้นให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

การทำงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยครั้งแรกที่ผู้จัดทำไม่เคยมีพื้นฐานความรู้ด้านงานวิจัยมาก่อน แต่ก็พยายามศึกษาค้นคว้า สอบถามจากผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ทางด้านงานวิจัย จากการสังเกต การอ่านตำรา เอกสารและตัวอย่างผลงานวิจัยของผู้อื่น แล้วนำมาประยุกต์ใช้ โดยมุ่งเน้นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เข้ากับหลักสูตร ซึ่งอาจมีผลสืบเนื่องในการปรับปรุงหลักสูตร ถ้าหากงานวิจัยเล่มนี้มีคุณค่าพอที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาของท่านผู้อ่านก็ขอให้ท่านพิจารณา และนำไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดแก่เยาวชนต่อไป

วางทอง ร่มอยู่

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ตุลาคม 2540

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ตามหลักสูตรภาคบังคับของวิชาการงาน พ.ศ.2521 ได้บรรจุวิชาเกษตรกรรมศาสตร์ให้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ด้วยนัยสำคัญของหลักสูตรนั้นมุ่งเน้นการพัฒนาเยาวชน และการพัฒนานี้จะหมายถึงการพัฒนาครอบครัว และสังคมโดยรวม

ต่อมาได้มีการปรับปรุงหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นอีกในปี พ.ศ.2533 และประกาศให้ทดลองใช้ในปีการศึกษา 2534 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับเยาวชน และเปิดโอกาสให้เยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือชั้นอุดมศึกษา สามารถศึกษาต่อในสายอาชีพ หรือประกอบอาชีพได้ โดยผลที่เยาวชนได้รับจากการศึกษาตามหลักสูตร จะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. รู้จักใช้สิ่งของให้ถูกต้องเหมาะสมกับงานและ โอกาส
2. เล็งเห็นคุณค่าของวัสดุที่เหลือใช้แล้วนำมาทำประโยชน์อีกได้ (Recycle)
3. มีนิสัยรักการประหยัดเงิน เวลา และแรงงาน
4. สร้างสุขลักษณะนิสัยที่ดีให้แก่ตนเองและครอบครัว
5. รู้จักช่วยตนเองและตัดสินใจด้วยตนเอง ได้
6. สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่จำเป็น (ดัดแปลง, ทำขึ้นใหม่)

จากการสังเกตและข้อเท็จจริงที่ประสบกับตัวข้าพเจ้าได้สะสมมาเป็นเวลา 10 ปีเศษ (ระหว่าง พ.ศ. 2523-2536) แม้ว่าข้าพเจ้าจะพยายามทำความเข้าใจกับหลักสูตรและทำการศึกษาค้นคว้าวิธีการต่าง ๆ เพื่อนำมากระตุ้นนักเรียนให้เห็นประโยชน์ในการนำไปใช้ แต่ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะมีตัวแปร หรือปัญหาอื่นมาเป็นปัจจัยเช่น แนวการสอนหรือวิชานี้ไม่มีการสอบเข้ามหาวิทยาลัย หรือสภาวะแวดล้อมในสังคมปัจจุบัน ฯลฯ

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงมีความปรารถนาที่ทำการศึกษาวิจัยว่าที่มาของปัญหาคืออะไร ผลการเรียนรู้และการฝึกฝนของนักเรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปมากน้อยอย่างไร โดยใช้แนวความคิดและทฤษฎี 3 ประการเป็นแนวทางและกรอบในการศึกษาดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge)
2. ทักษะ (Skill)
3. ทศนคติ (Attitude)

จาก WEBSTER'S DICTIONARY¹ ให้ความหมายไว้ดังนี้

ความรู้ (Knowledge)

หมายถึง การเรียนรู้ด้วยการกระทำ การรับรู้โดยสมอง การยอมรับข้อมูลข้อเท็จจริงจากประสบการณ์

ทักษะ (Skill)

หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ที่เรียนรู้ด้วยการกระทำโดยใช้มือ หรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกายจนมีความสามารถ ความชำนาญ หรือ ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษเฉพาะอย่าง เช่น ความสามารถทางศิลปะ งานฝีมือ ทางวิทยาศาสตร์

ทัศนคติ (Attitude)

หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกให้เห็นถึงภาวะทางความคิด ทางอารมณ์ โดยแสดงออกด้วยท่าทาง ความรู้สึกที่เป็นจุดยืนของคนใดคนหนึ่ง

เดโช สนวนนท์ ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่าเป็นบุคลิกภาพที่สร้างขึ้นได้ เปลี่ยนแปลงได้ และเป็นแรงจูงใจที่กำหนดพฤติกรรมของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ²

นิพนธ์ คันเสวี กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่บอกของการแสดงออกของบุคคลที่กระทำต่อสิ่งของ บุคคลหรือสถานการณ์ ทัศนคติจึงมีความสำคัญในการมีปฏิริยาโต้ตอบต่อสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว หากบุคคลจะทำหรือแสดงออกอะไรสักอย่างหนึ่งออกมา เขาย่อมทำไปตามทัศนคติที่เขามีต่อสิ่งนั้น ๆ ทัศนคติจึงมีอิทธิพลในการแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในความสัมพันธ์ทางสังคม³

¹WEBSTER'S DICTIONARY. 1983. หน้า 122, 1007, 1701.

²เดโช สนวนนท์, ปทานุกรมจิตวิทยา. 2512. หน้า 28.

³นิพนธ์ คันเสวี. สรุปรายงานการวิจัยการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับทัศนคติของคนไทยบางกลุ่มที่มีต่อทหารอเมริกันที่ประจำในไทย. 2511. หน้า 19.

นักสังคมศาสตร์ท่านหนึ่ง ได้แนะตัวหลักของการเรียนรู้บางประการซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน ดังนี้⁴

1. บุคคลจะมีความสามารถในการเรียนรู้ต่างกัน เช่น โดยทั่วไปคนหนุ่มสาวจะเรียนรู้ได้เร็วและง่ายกว่าคนแก่ คนฉลาดจะเข้าใจข่าวสารที่ซับซ้อนได้ง่ายกว่าคนโง่
2. การเรียนรู้มีความสัมพันธ์ต่อการตอบสนองทางอารมณ์ สิ่งที่ไม่สบายใจจะทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนรู้น้อยกว่าการทำโทษ แต่บางครั้งสิ่งที่ไม่สบายใจหรือการถูกทำโทษก็จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีเช่นกัน ถ้ามีการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์อย่างรุนแรง คนเรานั้นจะเรียนรู้ภายหลังได้รับความเจ็บปวดเสมอ
3. การแสดงให้เห็นว่าควรทำอย่างไรดีกว่าการบอกเฉย ๆ เพราะการแสดงวิธีการให้ผู้รับได้เห็นว่าจะควรทำอย่างไร เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการให้การเรียนรู้ในเรื่องที่ซับซ้อน
4. ทักษะที่ผู้รับมีต่อผู้ส่งสาร มีผลต่อทัศนคติต่อสารนั้นด้วย บางครั้งการที่บอกว่า "ใครเป็นคนพูด" มีความสำคัญพอ ๆ กับการบอกว่า "พูดว่าอะไร" อย่างไรก็ตามในระยะยาวตัวสารจะมีความสำคัญกว่า
5. ความจำมีความสัมพันธ์กับความใหม่สด เรามักจะจำและมีการตอบสนองต่อข่าวสารที่ได้รับสด ๆ และจะเริ่มรับข่าวสารนั้นไม่นานหลังจากได้รับการให้ข่าวสารซ้ำ ๆ กันจะก่อให้เกิดการจดจำและเก็บสารนั้นไว้
6. การมีส่วนร่วมทำให้เกิดการเรียนรู้ คนเราจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อเขาได้ลองทำ
7. การนำเสนอด้วยวิธีแปลกใหม่ที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดการตอบสนองทางอารมณ์สูงจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้น้อยกว่าการนำเสนอด้วยวิธีธรรมดา

จากหลักการ ทฤษฎีและแนวคิดดังกล่าว ทำให้เข้าใจกระบวนการเรียนการสอนซึ่งก็คือการให้ความรู้ (Knowledge) แก่นักเรียนเป็นเบื้องต้นหรือพื้นฐานความรู้ หลังจากนั้นก็มี การฝึกฝนจนเกิดทักษะ (Skill) และท้ายที่สุดพฤติกรรมหรือความประพฤติปฏิบัติ (Behavior) ก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อนักเรียนมีความรู้ลึกหรือทัศนคติที่ดีต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น นั่นก็คือเป็น **การส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียน**

⁴Hadley Read. Communication : Methods for All Media. 1972. p.34.

(จากวิทยานิพนธ์ของ กนกรัตน์ สุชะวัฒนะ, เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์กับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงโสเภณี. 2534. หน้า 21)

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อสำรวจดูว่าการเรียนการสอนวิชาคหกรรมศาสตร์ ทำให้นักเรียนมีความรู้มากน้อยเพียงไร
- 2.2 เพื่อติดตามดูว่านักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน
- 2.3 เพื่อปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมและทันสมัยเสมอ
- 2.4 เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนร่วมมือกันอนุรักษ์และพัฒนาธรรมชาติให้ยั่งยืนต่อไป
- 2.5 เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนร่วมมือกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อชำระไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติไทยให้คงอยู่สืบไป

3. ขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาวิจัย (Content)

- 3.1 เนื้อหาจากการเรียนการสอนวิชาคหกรรมศาสตร์ตามบทเรียนและหลักสูตร
- 3.2 ปัจจัยที่ทำให้นักเรียนสนใจและไม่สนใจในวิชาที่เรียน
- 3.3 การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันอันเกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัวผู้อื่นหรือสังคม
- 3.4 การสร้างจิตสำนึกในด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมไทย

4. ระเบียบวิธีในการศึกษา (Methodology)

- 4.1 ศึกษาจากเอกสารและข้อมูลทางสถิติ (Documentary study) ต่างๆ
- 4.2 ศึกษาจากแบบสอบถาม โดยครั้งแรกทำ Pretest กับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

- นักเรียนปัจจุบันระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10 คน
- นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 คน
- ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน

หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบแก้ไข เพื่อให้สมบูรณ์ขึ้นแล้วทำการสุ่มตัวอย่างจาก

กลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ได้แก่

- 4.2.1 นักเรียนปัจจุบันระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 479 คน
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 296 คน

- 4.2.2 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 293 คน
- ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 183 คน

4.3 การคำนวณค่าของข้อมูล ใช้เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการอธิบายเพื่อให้เห็นภาพความจริงให้ชัดเจนมากกว่าตัวเลข

- 4.4 การสังเกตเพิ่มเติม

5. สมมติฐาน

- 5.1 ความรู้วิศวกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน
- 5.2 วิชาวิศวกรรมศาสตร์สอนให้นักเรียนรู้จักัดแปลงของที่ใช้แล้วให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า (recycle)
- 5.3 วิชาวิศวกรรมศาสตร์ช่วยสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนในการเห็นคุณค่าของที่เหลือใช้หรือใช้แล้วแต่ยังสามารถใช้ประโยชน์ได้
- 5.4 วิชาวิศวกรรมศาสตร์ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีอุปนิสัยรักการประหยัด
- 5.5 ห้องปฏิบัติการของการเรียนวิชาวิศวกรรมศาสตร์มีส่วนสัมพันธ์ต่อการเรียนการสอน

องค์ประกอบของหลักสูตรวิชาคหกรรมศาสตร์

1. วิชาการของหลักสูตรวิชาคหกรรมศาสตร์

¹ การเปลี่ยนแปลงของสังคมอย่างรวดเร็วทำให้จำเป็นต้องพัฒนาทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวิทยาการ ทั้งในเรื่องระบบการศึกษาและหลักสูตร ผู้บริหารทางการศึกษาของประเทศจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรขึ้นดังต่อไปนี้

พุทธศักราช 2513 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรทุกระดับการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับผิดชอบ

พุทธศักราช 2514 แต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์หลักสูตรมัธยมศึกษาเพื่อวิเคราะห์หลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย พุทธศักราช 2503

พุทธศักราช 2517 แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษา

ในการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ คณะอนุกรรมการได้นำผลวิเคราะห์ดังกล่าวมาเป็นพื้นฐานในการพิจารณา รวมทั้งข้อมูลจากการวิจัย การสอบถามความคิดเห็นของนักการศึกษาและประชาชนต่างอาชีพ ซึ่งได้จากการประชุมสัมมนาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคด้วยงานพัฒนาหลักสูตรจึงได้ดำเนินการต่อกันมาเป็นลำดับ

ต่อมาได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 กำหนดระบบโรงเรียนใหม่ ให้จัดประถมศึกษา 6 ปี มัธยมศึกษา 6 ปี แบ่งเป็นมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี และให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 เป็นต้นไป กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เตรียมการประกาศใช้หลักสูตรที่ได้เริ่มดำเนินการปรับปรุงมาแล้วให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับมัธยมศึกษา แนวนโยบายของรัฐบาลในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ได้ระบุไว้ว่า "มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม" คณะอนุกรรมการปรับปรุงหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้นและกรมวิชาการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงเกี่ยวกับหลักสูตร ได้เป็นผู้กำหนดโครงสร้างและจุดประสงค์ของหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายดังกล่าว จะเห็นว่าทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจความถนัด

¹ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. 2523.

และความสนใจของตนเองมากขึ้น โดยการจัดกลุ่มวิชาให้สอดคล้องกับความคิดที่จะให้การศึกษาเป็นไปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้เรียนให้มากที่สุด กลุ่มวิชาการงานในส่วนที่บังคับก็จัดเพื่อให้นักเรียนเกิดอุปนิสัยและมีเจตคติที่ดีในการทำงาน ได้ปฏิบัติงานที่ควรรู้ควรทำตามวัยของนักเรียน กลุ่มวิชาอาชีพในวิชาเลือก ก็จะเปิดรายวิชาอาชีพต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น เพื่อให้ นักเรียนมีพื้นฐานเพียงพอที่จะออกไปประกอบอาชีพตามวัย

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 นี้ รวมทั้งคำอธิบายรายวิชา แบบเรียน และคู่มือครูนั้น กรมวิชาการและคณะกรรมการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรได้รับความร่วมมือจากสถาน การศึกษาระดับอุดมศึกษาและหน่วยงานทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการตลอดจนเอกชน ปรับปรุง สำหรับนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 จะถูกใช้ไประยะหนึ่งจนครบ ทั้ง 6 ชั้น ในปีพุทธศักราช 2525 นักเรียนประถมศึกษาที่ขึ้นไปเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นก็จะ เรียนต่างกันไปกระทรวงศึกษาธิการจึงต้องปรับปรุงหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้ สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาใหม่

¹ สำหรับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ประกาศใช้ทั่วประเทศในปีการศึกษา 2524 เป็น ฉบับที่ได้รับการพัฒนาใหม่ต่อเนื่องจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษา ตอนต้น พุทธศักราช 2521 นับเป็นหลักสูตรที่มีความต่อเนื่องในด้านการตอบสนองนโยบายและความต้อง การตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 หลักสูตรประกอบด้วย เนื้อหาสาระที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนให้ตรงกับความถนัดและความสามารถตามธรรมชาติ และขีดความสามารถ ในการจัดดำเนินงานของโรงเรียนตามสมควร

หลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

เป็นหลักสูตรที่คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร หน่วยงานต่าง ๆ ที่รับผิดชอบโดยตรง และมีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรเป็น ระยะอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลต่าง ๆ มาปรับปรุงพัฒนารายละเอียดตลอดมา มีข้อมูลชี้ชัดว่า หลักสูตร ยังไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความเจริญก้าวหน้า ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต กรมวิชาการซึ่งรับผิดชอบ งานด้านพัฒนาหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรอย่างเต็มรูปแบบให้ สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงและความต้องการด้านเศรษฐกิจและสังคม และอนาคต ซึ่งจากการ

¹ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. 2523.

ทดลองใช้หลักสูตรนี้ในปีการศึกษา 2533 ต่อมาได้ปรับปรุงแก้ไขในรายละเอียดอีกครั้งหนึ่งแล้วจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์ขึ้นเพื่อให้โรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วประเทศได้ใช้หลักสูตรนี้ในปีการศึกษา 2534 เป็นต้นมา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น¹ พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นกระบวนการทางด้านความคิดและการปฏิบัติ ตามโครงสร้างของหลักสูตรได้ลดจำนวนคาบวิชาบังคับและเพิ่มจำนวนคาบของวิชาเลือกเสรีให้มากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนวิชาสามัญและวิชาอาชีพได้อย่างกว้างขวาง ให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมอิสระมากขึ้นและมีโอกาสค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของตนเองได้อย่างแท้จริง เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย² พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้ปรับโครงสร้างให้มีความยืดหยุ่น สามารถนำไปใช้ได้ในพื้นที่ต่าง ๆ ตามนโยบายและเป้าหมายของการพัฒนาตามความต้องการของท้องถิ่น ลดหน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับให้เหลือน้อยลง และเพิ่มหน่วยการเรียนรู้วิชาเลือกเสรีให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวาง ตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนที่เน้นกระบวนการเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

2. การบริหารหลักสูตรของโรงเรียน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เป็นโรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ขึ้นตรงกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใช้หลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเอื้อประโยชน์ให้นักเรียนให้มากที่สุด ในการเปิดรายวิชาเลือกเสรีในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและวิชาพื้นฐานอาชีพในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทางโรงเรียนเปิดรายวิชาหลากหลายออกไปไม่ตายตัว เพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดของเขามากที่สุด เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตร

¹ กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). 2533.

² กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). 2535.

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง
2. เป็นการศึกษาทั่วไปเพื่อเป็นพื้นฐานการประกอบสัมมาอาชีพหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติ

และมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตน และให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาอาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้มีนิสัยในการปรับปรุงงานเพื่อตนเองและสังคม เสริมสร้างชุมชนและครอบครัวโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายนั้นจะ เน้น ในด้าน

1. เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับทางเศรษฐกิจและสังคม
2. เป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นหรือการศึกษาต่อ
3. เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมการนำกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ท้องถิ่นและประเทศชาติ

มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิตและสามารถที่ประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน โดยให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความรู้ ภูมิปัญญา มีความรู้ และทักษะเฉพาะด้าน ความศักยภาพเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยแนวทางและวิธีการใหม่ และบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

3. วิธีการในการสอน

การกำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอน

ในวิชาบังคับจะสอนตามที่กำหนดของหลักสูตร ส่วนวิชาเลือกเสรีจะพิจารณาในหมวดวิชา ก่อนที่จะส่งรายวิชาให้กับฝ่ายวิชาการเป็นรายปี โดยพิจารณาจากความต้องการของนักเรียนเป็นหลัก ตามความถนัดในการสอนของครู และอัตราบุคลากรว่าสามารถสนองความต้องการได้มากน้อยเพียงไร แล้วแจ้งไปยังฝ่ายวิชาการเพื่อบรรจุวิชาต่าง ๆ ลงไปในแผนการเรียนในปีการศึกษาต่อไป

การเตรียมการสอน

หลักจากที่หมวดวิชาได้กำหนดรายวิชาที่จะเปิดสอนแล้ว กำหนดตัวผู้สอนเมื่ออาจารย์แต่ละท่านทราบว่าตนเองสอนในรายวิชาใดบ้าง ก็จะต้องทำโครงการสอน, บันทึกการสอน ให้ตรงกับจุดประสงค์ของแต่ละรายวิชา เพื่อส่งให้หัวหน้าหมวดวิชาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมต่อไป หลักจากนั้นหากไม่มีข้อบกพร่อง ติผู้สอนจะต้องดำเนินการตามโครงการที่ส่งไว้โดยจะต้องเตรียม

1. เอกสารประกอบการสอนหากไม่มีหนังสือเรียนเพื่อต้องการเพิ่มเติมรายละเอียดลงไป
2. หนังสือคู่มือครู หนังสือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน
3. ทดลองทำก่อนสอนทุกครั้ง
4. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเสริมการสอนอย่างเป็นระบบให้ถูกต้องตามขั้นตอน
5. เตรียมคำถาม แบบทดสอบความรู้ แบบฝึกหัดและงานเพื่อให้นักเรียนทำหลังการเรียนรู้แต่ละบทเรียน เพื่อเป็นการวัดความรู้ ความจำ ความเข้าใจในการเรียนการสอน และเพื่อวัดผลว่านักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

บทที่ 3 ผลการวิจัย

ข้อมูลทั้งหมดนี้ ได้จากแบบสอบถามนักเรียน ม.ต้น 3 ชั้นปี คือ ม.1, ม.2, ม.3

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 (ด) แสดงร้อยละจำนวนเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้น	ม.1		ม.2		ม.3	
เพศ	N	%	N	%	N	%
ชาย	68	44.44	73	37.06	62	39.750
หญิง	85	55.56	97	42.94	94	60.25
รวม	153	100	170	100	156	100

จากตารางที่ 1 (ด) มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 153 คน

เป็น ชาย 68 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44

หญิง 85 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 170 คน

เป็น ชาย 73 คน คิดเป็นร้อยละ 37.06

หญิง 97 คน คิดเป็นร้อยละ 42.94

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 156 คน

เป็น ชาย 62 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75

หญิง 94 คน คิดเป็นร้อยละ 60.25

รวมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 479 คน เป็นชาย 203 คน เป็นหญิง 276 คน

ดังนั้นการสุ่มตัวอย่างตัวเลขที่ปรากฏจำนวนเต็มของนักเรียนก็มีจำนวนนักเรียนหญิงมากกว่า

นักเรียนชายทุกชั้นปี

หมายเหตุ (ด) หมายถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 2 (ค) แสดงร้อยละของอายุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้น อายุ	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
11 - 14 ปี	149	97.39	52	30.59	2	1.28
14 - 16 ปี	4	2.61	117	68.82	154	98.72
17 - 19 ปี	-	-	1	0.59	-	-
รวม	153	100	170	100	156	100

จากตารางที่ 2 (ค)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อายุระหว่าง 11-13 ปี 149 คน คิดเป็นร้อยละ 97.39

อายุระหว่าง 14-16 ปี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.61

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 อายุระหว่าง 11-13 ปี 52 คน คิดเป็นร้อยละ 30.59

อายุระหว่าง 14-16 ปี 117 คน คิดเป็นร้อยละ 68.82

อายุระหว่าง 17-19 ปี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.59

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อายุระหว่าง 11-13 ปี 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.28

อายุระหว่าง 14-16 ปี 154 คน คิดเป็นร้อยละ 98.72

จากการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะรับนักเรียนที่มีอายุครบ 11 ปีบริบูรณ์ ฉะนั้นนักเรียนชั้น ม.1 ควรจะมีอายุ 12 ปี ม.2 อายุ 13 ปี และ ม.3 อายุ 14 ปี

ในกรณีที่ลุ่มตัวอย่างมีนักเรียน ม.1 อายุระหว่าง 14-16 ปี อยู่ 4 คน เนื่องจากเป็นช่วงที่ เปลี่ยนหลักสูตร และการประเมินผลในหลักสูตรเดิม นักเรียนตกจะต้องเรียนซ้ำชั้น

ในกรณีเดียวกันมีนักเรียนอยู่ 1 คน ที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี เรียนอยู่ชั้น ม.2 เนื่องจากซ้ำชั้น มาก่อนเช่นกัน

หมายเหตุ (ค) หมายถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน)

ตารางที่ 3 (ต) แสดงร้อยละของผลการเรียนในวิชาการงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

คะแนน วิชา	4		3		2		1		0		9		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
งานบ้าน ง 011	85	55.56	49	32.03	11	7.19	1	0.65	-	-	7	4.57	153	100
การจัดการ ในบ้าน ง 012	32	20.92	41	26.80	7	4.57	3	1.96	-	-	70	45.75	153	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลการเรียนวิชางานบ้าน (ง 011) อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะจำนวนนักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ในชั้นดีมากหรือ 4 ถึง 85 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ของจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากผลการสอบคะแนนวิชางานบ้านได้ดีกว่า วิชาการจัดการในบ้าน เนื่องจากในวิชางานบ้านเป็นสิ่งที่นักเรียนได้สัมผัสและได้เห็นตลอดจนปฏิบัติอยู่ในชีวิตประจำวัน อยู่แล้วจึงทำคะแนนได้ดี ส่วนวิชาการจัดการในบ้าน เช่น ขั้นตอนในการทำงานบ้าน ตลอดจนการคำนวณค่าใช้จ่ายในการทำงาน เป็นวิชาที่มีเนื้อหาสาระละเอียดลึกซึ้ง ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนยังไม่ได้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันแต่สามารถสังเกตเห็นได้จากการปฏิบัติของผู้ปกครอง (แต่นักเรียนไม่ได้เอาใจใส่หรือสนใจจริง หรือนักเรียนได้มีเวลาหรือผู้ปกครองเองส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติด้วยตนเอง) จึงทำคะแนนต่ำกว่าวิชางานบ้านในภาคเรียนที่ 1

จากตาราง

- 4 หมายถึง ระดับคะแนนอยู่ในชั้น ดีมาก
- 3 หมายถึง ระดับคะแนนอยู่ในชั้น ดี
- 2 หมายถึง ระดับคะแนนอยู่ในชั้น พอใช้
- 1 หมายถึง ระดับคะแนนอยู่ในชั้น ควรปรับปรุง
- 0 หมายถึง ระดับคะแนนอยู่ในชั้น ต้องแก้ไข (ตก)
- 9 หมายถึง ไม่ตอบ

(ต) หมายถึง ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 4 (ค) แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

คะแนน วิชา	4		3		2		1		0		9		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
ผลิตภัณฑ์ จากวัสดุใน ท้องถิ่น														
ง 012	81	47.65	25	14.70	8	4.71	4	2.35	1	0.59	51	30.00	170	100

จากตารางมีจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างรวม 170 คน มีผู้ที่สอบได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก 81 คน คิดเป็นร้อยละ 47.65 ของจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม นักเรียนได้คะแนนในเกณฑ์ดีรองลงมาคือ ระดับคะแนน 1 จำนวน 4 คน และมีผู้สอบตก 1 คน ถือว่าเป็นส่วนน้อยและจากการสังเกตการเรียนการสอนวิชา ง 015 ผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่นเป็นวิชาที่ผู้เรียนได้แสดงความสามารถเฉพาะตัว ความพยายาม และความมีระเบียบในการทำงานตามขั้นตอนที่วางแผนการทำงานไว้ นักเรียนก็สามารถจะได้คะแนนดี แต่ถ้านักเรียนไม่สนใจเรียน ขาดความพยายาม และทำงานไม่เรียบร้อยเป็นนิสัยอยู่แล้ว หรือหนีเรียน ส่งไม่ตรงเวลา ไม่ซื่อสัตย์ ก็จะได้คะแนนไม่ดีหรือตก นั้นแสดงถึงความยากง่ายของวิชานี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานและความสามารถเฉพาะตัว

ตารางที่ 5 (ต) แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาการงาน (คหกรรมศาสตร์) ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิชา \ ชั้นปี	4		3		2		1		0		9		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
โครงการ อาหารและ โภชนาการ	26	16.67	34	21.79	12	7.69	1	0.64	2	1.28	81	51.92	156	100
โครงการ ผ้าและการ ตัดเย็บ	36	23.07	17	10.90	15	9.62	9	5.77	4	2.56	75	48.08	156	100
โครงการ ประดิษฐ์	36	23.07	16	10.26	10	6.41	1	0.64	3	1.92	90	57.69	156	100

จากตาราง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 3 รายวิชา พบว่านักเรียนมีผลการสอบวิชาโครงการผ้าและการตัดเย็บกับวิชาโครงการประดิษฐ์ดีมากจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 23.07 ของจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม สำหรับผลการสอบวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.79 ของจำนวนนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถาม มีนักเรียนที่สอบได้คะแนนพอใช้และตกน้อยแต่ไม่เป็นที่น่ายินดี เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนที่ไม่ตอบแบบสอบถามในวิชาโครงการอาหารและโภชนาการจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 51.92 คน วิชาโครงการผ้าและการตัดเย็บจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 48.08 วิชาโครงการประดิษฐ์จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 57.69

ถึงอย่างไรก็ตามจากตารางแสดงว่านักเรียนมีผลการเรียนคหกรรมอยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่น่าพอใจ อันเนื่องมาจากนักเรียนเรียนตามความชอบหรือความถนัดของเขาเอง

ตารางที่ 3-5 (ต) แสดงร้อยละของผลการเรียนในวิชาการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คะแนน วิชา	4		3		2		1		0		9		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
งานบ้าน ง 011 (เทอม 1)	85	55.56	49	32.03	11	7.19	1	0.65	-	-	7	4.57	153	100
การจัดการ ในบ้าน ง 012 (เทอม 2)	32	20.92	41	26.80	7	4.57	3	1.96	-	-	70	45.75	153	100
ผลิตภัณฑ์ จากวัสดุใน ท้องถิ่น ง 015	81	47.65	25	14.70	8	4.71	4	2.35	1	1.59	51	30.00	170	100
โครงการ อาหารและ โภชนาการ	26	16.67	34	21.79	12	7.69	1	0.64	2	1.28	81	51.92	156	100
โครงการ อาหารและ โภชนาการ	26	16.67	34	21.79	12	7.69	1	0.64	2	1.28	81	51.92	156	100
โครงการ ผ้าและการ ตัดเย็บ	36	23.07	17	10.90	15	9.62	9	5.77	4	2.56	75	48.08	156	100
โครงการ ประดิษฐ์	36	23.07	16	10.26	10	6.41	1	0.64	3	1.92	90	57.69	156	100

153 (ม.1)

170 (ม.2)

156 (ม.3)

3. แสดงทัศนคติต่อวิชาทฤษฎีศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 6 (ด) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาทฤษฎีศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วิชา ทัศนคติ	ชอบ		ไม่ชอบ		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
งานบ้าน ง 011	82	53.59	67	43.79	4	2.61	153	100
การจัดการในบ้าน ง 012	81	52.94	61	39.87	11	7.19	153	100

จากตารางที่ 6 (ด) แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชอบเรียนวิชางานบ้าน ง 011 มาก เป็นจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 53.59 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากนักเรียนสามารถอ่านและทำความเข้าใจในเนื้อหาของวิชางานบ้านได้ง่ายกว่าวิชาการจัดการในบ้านที่เนื้อหาค่อนข้างละเอียดลึกซึ้งมากกว่า

ตารางที่ 7 (ด) แสดงทัศนคติส่วนตัวต่อวิชาทฤษฎีการศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วิชา \ ทัศนคติ	ชอบ		ไม่ชอบ		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ง 015	109	64.12	50	29.41	11	6.71	170	100

จากตารางที่ 7 (ด) แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชอบเรียนวิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ง 015 สูงถึง 109 คน คิดเป็นร้อยละ 6.12 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

หมายเหตุ ผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นที่หาได้ง่ายและทั้งอยู่ทั่วไป เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ นำมาปั้นหุ่นประกอบอมสิน สำหรับนักเรียนในเมือง

ตารางที่ 8 (ต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาหกรรศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
โครงการอาหาร	82	52.56	36	23.08	38	24.36	156	100
โครงการผ้า	45	28.85	75	48.07	36	23.08	156	100
โครงการประดิษฐ์	54	34.62	47	30.13	55	35.25	156	100

จากตารางที่ 8 (ต) แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ชอบเรียนวิชาโครงการอาหารมากเป็นจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 52.56 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รองลงมาคือวิชาโครงการประดิษฐ์จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากวิชาอาหารและโภชนาการเป็นวิชาที่เรียนทฤษฎีแล้วได้ปฏิบัติได้รับประทานอาหารได้ทำงานกับเพื่อนเป็นกลุ่ม และเป็นวิชาที่ไม่ใคร่มีการบ้านเรียนแล้วไม่หนักสมอง ต่างจากวิชาโครงการผ้าที่นักเรียนไม่ชอบเลย เนื่องจากเป็นวิชาที่ต้องใช้สมอง สมาธิ ความละเอียด ประณีต ต้องรักษาความสะอาดและต้องอยู่ในแบบแผนมาก มีงานให้ไปทำที่บ้าน เป็นต้น

ตารางที่ 6-8 (ต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้นปี	ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ไม่ตอบ		รวม	
		N	%	N	%	N	%	N	%
ม. 1	ง 011 งานบ้าน	82	53.60	67	43.79	4	2.61	153	100
	ง 012 การจัดการในบ้าน	81	52.94	61	39.87	11	7.19	153	100
ม. 2	ง 015 ผลิตภัณฑ์จากวัสดุ ในท้องถิ่น	109	64.12	50	29.41	11	6.47	170	100
ม. 3	ง 311 โครงการอาหาร	82	52.56	36	23.08	38	24.36	156	100
	โครงการผ้า	45	28.85	75	48.08	36	23.07	156	100
	โครงการประดิษฐ์	54	34.61	47	30.13	55	35.26	156	100

จากตารางที่ 6-8 (ต) แสดงว่านักเรียนในแต่ละระดับชั้นมีทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ที่กำหนดให้เรียนดังนี้

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชางานบ้าน ง 011 เนื่องจากเป็นวิชาที่ทำความเข้าใจง่าย

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชอบเรียนวิชางานผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่นมาก เนื่องจากเป็นวิชาที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มากที่สุด ได้แก่ การนำวัสดุประเภทกระดาษมาทำเป็นหุ่นจำลอง กระปุกออมสิน สานตะกร้า เป็นต้น

นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาโครงการอาหารมากที่สุด เนื่องจากเป็นวิชาที่ปฏิบัติแล้วได้ชิมได้รับประทานและไม่ใคร่มีการบ้านไปทำ

1.4 การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 9 (ต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การประยุกต์ ประเภทวัสดุ	ดัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	79	51.63	38	24.84	8	5.23	28	18.30	-	-	153	100
พลาสติก	58	37.91	22	14.38	12	7.84	61	39.87	-	-	153	100
เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	14	9.15	3	1.96	130	84.97	4	2.61	2	1.31	153	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	66	43.14	8	5.23	50	32.68	28	18.30	1	0.65	153	100

จากตารางที่ 9 (ต) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รู้จักนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตน ดังนี้:

กระดาษ นักเรียนรู้จักดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงกระดาษที่เหลือใช้แล้วจำนวน 79 คน จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม 153 คน คิดเป็นร้อยละ 51.63 ของเป็นที่น่าสนใจที่นักเรียนยังเห็นคุณค่าของสิ่งของเหล่านั้น มีจิตสำนึกถึงการประหยัดค่าใช้จ่ายของครอบครัวด้วย

ของใช้ประเภทพลาสติก ได้แก่ ถุงพลาสติกที่ใส่ของมาจากร้านค้า ภาชนะพลาสติก เช่น ถังน้ำพลาสติกที่แตก รั่ว มีผู้ตอบว่าทิ้งไปเลยจำนวน 61 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 153 คน คิดเป็นร้อยละ 39.87 จุดนี้เป็นที่น่าเสียดายมากที่มีผู้ไม่เห็นคุณค่า และไม่มีจิตสำนึกในด้านการรู้จักประหยัดจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่สิ่งเหล่านั้นถ้าเผาไหม้มักจะก่อให้เกิดอากาศเป็นพิษ เพราะพลาสติกต่างมีสารเคมีเป็นองค์ประกอบ

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว หมายถึงเสื้อผ้าที่ใช้แล้วยังมีสภาพดีอยู่ อาจจะคับเกินไปแบบล้าสมัยคอเสื้อเปื่อย มีผู้ตอบว่าให้ผู้อื่นไป จำนวนสูงถึง 130 คน จากผู้ตอบแบบสอบถาม 153 คน คิดเป็นร้อยละ 84.97

แสดงถึงการเห็นคุณค่าของของอยู่ ตัวเองไม่ใช่แล้วด้วยเหตุผลต่าง ๆ ก็ยังให้ผู้อื่นที่เขาต้องการใช้หรือให้ผู้ที่ขาดแคลน ยังนับว่าเกิดประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันแสดงความมีน้ำใจ การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน เป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรมไทย ในด้านการมีเมตตาอีกประการหนึ่งด้วย

ของใช้ที่ทำจากผ้า ได้แก่ ผ้าผืน ผ้าปูโต๊ะ ผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม ผ้าเช็ดหน้า ผ้าเช็ดเท้า ผ้าเช็ดเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ได้ มีผู้ตอบว่านำมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง 66 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 153 คน คิดเป็นร้อยละ 43.14 แสดงถึงการประหยัดค่าใช้จ่าย การรู้จักใช้ของที่มียู้งแต่ชำรุดให้เกิดประโยชน์ขึ้นอีก

ตารางที่ 10 (ต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

การประยุกต์	ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิดเห็น อื่นๆ ไม่ตอบ		รวม	
ประเภทวัสดุ	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	75	44.12	40	23.53	9	5.29	40	23.53	-	-	170	100
พลาสติก	49	28.82	19	11.18	15	8.82	87	51.18	-	-	170	100
เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	22	12.94	1	0.59	143	84.12	2	1.18	2	1.18	170	100
ของใช้ที่ทำจากผ้า	66	38.82	8	4.71	55	32.35	37	21.78	4	2.35	170	100

จากตารางที่ 10 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 รู้จักนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตน ดังนี้

กระดาษ นักเรียนรู้จักดัดแปลง หรือเปลี่ยนแปลงกระดาษที่เหลือใช้หรือใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์จำนวนสูงถึง 75 คน จากผู้ตอบแบบสอบถาม 170 คน คิดเป็นร้อยละ 44.12 แสดงให้เห็นลักษณะนิสัยในการประหยัด รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีจินตนาการที่จะคิดสร้างสรรค์งานใหม่ขึ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

ของใช้ประเภทพลาสติก (เหมือนตารางที่ 9) นักเรียนตอบว่า ทิ้งไปเลยสูงถึง 87 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 120 คน แสดงถึงจิตสำนึกในการเห็นคุณค่า ประโยชน์ใช้สอย ไม่ประหยัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหา หรือมลภาวะเป็นพิษในด้านเพิ่มปริมาณขยะ ผลทำให้อากาศเป็นพิษอีกด้วย

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว (เหมือนตารางที่ 9) จากเรียนตอบว่าให้ผู้อื่นเป็นจำนวนสูงถึง 143 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 170 คน คิดเป็นร้อยละ 84.12 ซึ่งนับว่าเป็นอัตราที่สูงมากเมื่อเทียบกับผู้ที่

นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเทียบ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.94 เท่านั้น หากดูกันจริง ๆ อาจจะกล่าวได้ว่านักเรียนไม่มีการประหยัด แต่ก็ยังบางเห็นคุณค่าของเสื้อผ้าเหล่านั้นว่ายังมีประโยชน์แก่ผู้อื่น แสดงถึงความมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตาต่อผู้ที่ขาดแคลน ช่วยเหลือเจือจุนเพื่อนบ้านกันนับเป็นการแสดงให้เห็นถึงลักษณะนิสัยที่เป็นเอกลักษณ์ของคนไทย

ของใช้ที่ทำจากผ้า (เหมือนตารางที่ 9) นักเรียนตอบว่านำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงจำนวน 66 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 170 คน คิดเป็นร้อยละ 38.82 แสดงให้เห็นถึงจิตสำนึกในการประหยัด มีจินตนาการที่จะคิดสร้างสรรค์งานใหม่ขึ้นเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 11 (ค) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

การประยุกต์ ประเภทวัสดุ	ดัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิดเห็น อื่นๆ ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	63	40.39	25	16.02	4	2.56	63	40.39	1	0.64	156	100
พลาสติก	33	21.15	12	7.69	13	8.33	97	62.18	1	0.64	156	100
เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	8	5.13	1	0.64	130	83.33	17	10.90	-	-	156	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	53	33.97	2	1.28	52	33.33	49	31.41	-	-	156	100

จากตารางที่ 11 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รู้จักนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตน ดังนี้

กระดาษ นักเรียนรู้จักนำกระดาษที่ใช้แล้วหรือเหลือใช้นำมาดัดแปลงจำนวน 63 คน จากผู้ตอบแบบสอบถาม 156 คน คิดเป็นร้อยละ 40.39 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจิตสำนึกในการรักประหยัดทรัพยากรที่มีอยู่ และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประโยชน์และคุ้มค่า พอๆ กับการนำกระดาษที่ใช้แล้วหรือเหลือใช้ไปทิ้งในจำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 40.39 ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายและต้องมีการปรับปรุงต่อไป

พลาสติก (เหมือนตารางที่ 9) นักเรียนตอบว่าทิ้งไปเลยเป็นจำนวน 97 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 156 คน คิดเป็นร้อยละ 62.18 นั้นหมายถึงปริมาณขยะที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเนื่องจากปัจจัยผู้ผลิตจะผลิตเครื่องใช้สารพัดชนิดต่าง ๆ ด้วยพลาสติกเสียส่วนมากไม่ว่าจะเป็นภาชนะบรรจุอาหาร เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นเกือบทุกประเภทจะทำจากพลาสติกทั้งสิ้น ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงปัญหามลภาวะที่สร้างปัญหาใหญ่หลวงให้กับประเทศชาติ

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว นักเรียนตอบว่าให้ผู้อื่น เป็นจำนวนสูงถึง 130 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 156 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 นับเป็นอัตราที่สูงมากและเป็นเครื่องชี้ได้นักเรียนยังเห็นคุณค่าของเสื้อผ้าที่ใช้แล้วว่าจะมีประโยชน์ต่อผู้ที่ขาดแคลนหรือต้องการความช่วยเหลือแสดงถึงความมีน้ำใจ ควร เสียสละ การช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนมนุษย์ ซึ่งตรงกับหลักธรรมะในหัวข้อความเมตตา กรุณา ทำให้ ผู้ที่มีเมตตาได้รับความสุขใจสบายใจ

ของใช้ที่ทำจากผ้า (เหมือนตารางที่ 9) มีนักเรียนตอบว่านำไปตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงจำนวน 53 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 156 คน คิดเป็นร้อยละ 33.97 แสดงว่านักเรียนจึงเห็นประโยชน์ ของใช้ที่ทำจากผ้าและใช้ของอย่างคุ้มค่าของเงินที่เสียไป

ตารางที่ 12 (ต) แสดงโอกาสที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถนำวิชาคหกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ชั้นปี แสดงโอกาส	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
มีโอกาส	51	33.33	58	34.12	38	24.36
ไม่มีโอกาส	96	62.75	100	58.82	110	70.51
ไม่ตอบ	6	3.92	12	7.06	8	5.13
รวม	153	100	170	100	156	100

จากตารางที่ 12 (ต) แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถนำวิชาคหกรรมฯ ที่เรียนมาไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้น้อยเป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้จากจำนวนตัวเลขที่แสดงนักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ไม่มีโอกาสนำความรู้ไปใช้เป็นจำนวน 96 คน 100 คน และ 110 คน คิดเป็นร้อยละ 62.75, 58.82 และ 70.51 ตามลำดับเนื่องมาจากนักเรียนที่กำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มุ่งเน้นศึกษารายวิชาหลัก เพื่อสะสมคะแนนให้ได้มาก ๆ ในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญมากกว่าสายอาชีพ ดังนั้นการเรียนวิชาคหกรรมฯ ดูเหมือนจะเป็นการเรียนเพื่อให้ผ่านไปเท่านั้น และคุณลักษณะของครอบครัวนักเรียน ส่วนใหญ่เป็นผู้นิยมมีผู้รับใช้ที่บ้านส่วนใหญ่ จึงไม่มีใครได้นำวิชาคหกรรมฯ ไปใช้ในชีวิตประจำวันมากเท่าที่ควร

ตารางที่ 14 (ค) แสดงถึงการนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้

เรื่องที่ 1 การนำใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ท่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ฯลฯ

ชั้นปี การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	38	24.84	51	30.00	48	30.77
ไม่ใช้	55	35.95	63	37.00	53	33.97
ไม่มีความคิดเห็น	60	39.21	56	32.94	55	35.26
รวม	153	100	170	100	156	100

จากตารางที่ 14 เรื่องที่ 1

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นำใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ท่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ไปใช้ จำนวน 38 คน จากนักเรียนจำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 24.84 ไม่ใช้ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 35.95

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นำใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ท่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ไปใช้ จำนวน 51 คน จากนักเรียนจำนวน 170 คิดเป็นร้อยละ 30.00 ไม่ใช้ จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ท่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ไปใช้ จำนวน 48 คน จากนักเรียนจำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 30.77 ไม่ใช้ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 33.97

แสดงว่านักเรียน ม.1,ม.2,ม.3 ไม่ใช้ ใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ท่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง คิดเป็นร้อยละ 35.95,30.00,37.00 ตามลำดับ ด้วยเหตุที่ปัจจุบันวัสดุจากธรรมชาติไม่มีใช้ในกรุงเทพฯ จะมีใช้กันตามชนบทเสียส่วนใหญ่ นักเรียนส่วนใหญ่จึงไม่ได้ใช้วัสดุดังกล่าวข้างต้นในกรุงเทพฯ วัสดุธรรมชาติหายาก ถ้านำมาห่อขนมต้องซื้อด้วยราคาแพง

ตารางที่ 14 (ด) แสดงถึงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่จะนำมาสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์
ในโอกาสต่าง ๆ ได้ กล่าวคือ

เรื่องที่ 2 การนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก สมุดทดเลข ฯลฯ

ชั้นปี	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
นำไปใช้	140	91.50	142	83.53	127	81.41
ไม่ใช้ / ทิ้งไป	5	3.27	7	4.12	14	8.97
ไม่มีความเห็น	8	5.23	21	12.35	15	9.62
	153	100	170	100	156	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้กระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ทำเป็น
สมุดโน้ต สมุดบันทึก สมุดทดเลข ฯลฯ เมื่อเปรียบเทียบ 3 ชั้นปี จะเห็นได้นำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ
มีจำนวนมากกว่าทิ้งไป คือ ร้อยละ 91.50, 83.53 และ 81.41 ของนักเรียนชั้นปีที่ 1,2,3 ตามลำดับ
และทิ้งไปก็มีจำนวนมากเช่นกัน แต่ถ้าพิจารณาเป็นเปอร์เซ็นต์ ระหว่าง 3 ชั้น จะเห็นว่าการใช้ลดลง
ตามลำดับชั้นปี

ตารางที่ 14 (ค) แสดงถึงการนำสิ่งที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้

เรื่องที่ 3 กล่องกระต่ายที่ใส่ของใหญ่ ๆ นำมาดัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป ที่รองของร้อน ฯลฯ

ชั้นปี การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	57	37.25	49	28.82	38	24.36
ไม่ใช้	60	39.22	75	44.12	77	49.36
ไม่มีความเห็น	36	23.53	46	27.06	41	26.28
รวม	153	100	170	100	156	100

จากตารางแสดงว่านักเรียนระดับชั้น ม.1, ม.2, ม.3 ส่วนใหญ่ไม่ได้นำกล่องกระต่ายมาดัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป ที่รองของร้อน ฯลฯ จำนวน 60, 75 และ 77 คน คิดเป็นร้อยละ 39.22, 44.12 และ 49.36

ตารางที่ 14 (ต) แสดงถึงการนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้

เรื่องที่ 4 นำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ

ชั้นปี การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	54	35.29	45	26.47	29	18.59
ไม่ใช้	57	37.26	73	42.94	79	50.64
ไม่มีความเห็น	42	27.45	52	30.59	48	30.77
	153	100	170	100	156	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนระดับชั้น ม.1, ม.2, ม.3 ไม่ใช้หรือไม่นำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ จำนวน 57, 73 และ 79 คิดเป็นร้อยละ 37.26, 42.94 และ 50.64 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 14 (ต) แสดงถึงการนำสิ่งที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้

เรื่องที่ 5 การนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไป

ชั้นปี การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	87	56.86	78	45.88	45	28.84
ไม่ใช้	46	30.07	54	31.77	67	42.95
ไม่มีความเห็น	20	13.07	38	22.35	44	28.21
	153	100	170	100	156	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนระดับชั้น ม.1, ม.2, ม.3 นำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไปจำนวน 87, 78, 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.86, 45.88 และ 28.84 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกันกับจำนวนผู้ที่ไม่ใช้ถือว่ายังคงมีขยะเป็นถุงพลาสติกอยู่ในอัตราส่วนใกล้เคียงกันกับถุงพลาสติกที่ผู้บริโภคนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เก็บไว้ใช้ต่อไปนับว่าทำให้เกิดปัญหาเรื่องขยะที่ไม่ย่อยสลายเป็นมลพิษกับสิ่งแวดล้อมต่อไป

สรุป เปรียบเทียบเกี่ยวกับเรื่องการนำวัสดุเหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 ดังนี้

ประเภทของกระดาษ นักเรียนเห็นคุณค่า รู้จักการประหยัดเป็นไปในทางเดียวกันทั้ง 3 ชั้นปี นำกระดาษมาดัดแปลงเพื่อประโยชน์ต่าง ๆ มากกว่าประเภทอื่น ๆ ทั้ง 3 ชั้นปี คือ 51.63, 44.12, 40.39 ตามลำดับชั้น ม.1, ม.2, ม.3

นอกจากนี้แล้วจะเห็นได้ว่า นักเรียนยังอยู่ในขั้นสูงชัน การรู้จักประหยัดกันน้อยลง ตรงกับตารางที่ 14 เรื่องที่ 2 แสดงถึงนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่จะนำสิ่งของเหลือใช้ประเภทกระดาษมาดัดแปลงที่เหลือใช้มาเป็นสมุดโน้ต สมุดจดบันทึก สมุดทดเลข ฯลฯ 91.50, 83.53, 81.41 ตามลำดับชั้น ม.1, ม.2 และ ม.3

ข้อมูลดังกล่าวเป็นการแสดงถึงนักเรียนรู้จักนำวัสดุเหลือใช้ประเภทกระดาษมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และมีข้อสังเกตการกันว่านักเรียนที่อยู่ชั้นเล็กรู้จักนำกระดาษไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่านักเรียนชั้นโต หรือยิ่งเรียนสูงก็ไม่ได้นำกระดาษที่เหลือใช้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักเรียนยังได้รับการปลูกฝังในเรื่องการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดน้อยไปเห็นควรให้มีการปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องการประหยัดแก่เยาวชนให้มากกว่านี้

เช่นกันในตารางที่ 14 เรื่องที่ 3 การนำกล่องกระดาษที่เหลือของใหญ่ ๆ มาดัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โตรงกรอบรูป ที่รองของต่าง ๆ ฯลฯ นักเรียนชั้นเล็ก ๆ มักจะใช้ประโยชน์มากกว่านักเรียนชั้นโต ดังนี้ 37.25, 28.82, 24.36 ตามลำดับ ม.1, ม.2, ม.3 หรือในทางกลับกัน นักเรียน ม.1 ไม่ใช้กล่องกระดาษมาทำประโยชน์น้อยกว่านักเรียน ม.2, ม.3 ตามลำดับ คือ 39.22, 44.12, 49.36

ประเภทของพลาสติก นักเรียนทั้ง 3 ชั้นปีตอบว่าทิ้งไปเลย มากถึง 39.87, 51.18, 62.18 ตามลำดับ ม.1, ม.2, ม.3 พบว่านักเรียนยิ่งโตขึ้น เรียนสูงชัน ยิ่งทิ้งพลาสติกเหลือใช้หรือใช้แล้วมากขึ้น ละเลยสิ่งที่เคยปฏิบัติมาเมื่อยังเล็ก ๆ หรือเมื่อยังเรียนอยู่ชั้นเล็ก ๆ (ม.1)

ประเภทเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว นักเรียนนำไปให้ผู้อื่น 84.97, 84.12, 83.33 ตามลำดับชั้น ม.1, ม.2, ม.3 แสดงถึงการเห็นคุณค่าของเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว รู้จักการแบ่งปันเอื้อเฟื้อผู้อื่นเมื่อมีโอกาส ดีกว่าทิ้งไป

ประเภทของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียนนำมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง 43.14, 38.82, 33.97 ตามลำดับ ม.1, ม.2, ม.3 เพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าแสดงว่านักเรียนมีจิตสำนึกในการประหยัด

ในทางเดียวกัน จากตารางที่ 14 เรื่องที่ 4 การนำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาม เศษผ้า เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลองหรือของใช้ต่าง ๆ 35.29, 26.47, 18.59 ตามลำดับ ม.1, ม.2, ม.3

และเรื่องที่ 5 การนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไปได้ 56.86, 45.88 28.84 ตามลำดับ ม.1, ม.2, ม.3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นเล็ก (ม.1) นำวัสดุเหลือใช้ประเภทต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์มากกว่านักเรียนในชั้นโตขึ้นไป

ตารางที่ 16 (ต) แสดงสาเหตุที่นักเรียนเลือกเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ (เลือกเสรี)

สาเหตุ / ชั้นปี	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ชอบครูผู้สอน	10	6.54	12	7.06	11	7.05
วิธีการสอนของครู	27	17.65	23	13.53	18	11.54
เรียนตามเพื่อน	12	7.84	25	14.70	34	21.79
ผู้ปกครองให้เรียน	4	2.61	6	3.53	5	3.20
เป็นวิชาที่มีประโยชน์ ต่อชีวิตประจำวัน	63	41.18	48	28.24	36	23.08
เป็นวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้	7	4.57	13	7.65	8	5.13
ความคิดเห็นอื่น ๆ	30	19.61	43	25.29	44	28.21
รวม	153	100	170	100	156	100

จากตารางที่ 16 (ต) แสดงให้เห็นสาเหตุที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 เลือกเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ นักเรียนส่วนมากตอบว่า เพราะเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน จำนวน 63, 48, 36 คน คิดเป็นร้อยละ 41.18, 28.24 และ 23.08 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ตรงกับจุดประสงค์รายวิชาที่ว่าเพื่อให้ให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน แต่เป็นที่น่าเสียดายที่นักเรียนจำนวนไม่น้อยที่มีความคิดเห็นอื่น ๆ หรือไม่ตอบจำนวนถึง 30, 43, 44 คิดเป็นร้อยละ 19.61 25.29 และ 28.21 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการตั้งคำถามของผู้เขียนอาจจะยังไม่ดีพอ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 17 (ปต) แสดงร้อยละจำนวนเพศของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เพศ \ ชั้น	ม.1		ม.2		ม.3		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ชาย	29	9.90	17	5.80	68	23.21	114	38.91
หญิง	118	40.27	44	15.02	17	5.80	179	61.09
รวม	147	50.17	61	20.82	85	29.01	293	100

หมายเหตุ (ปต) หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากตาราง มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามรวม 293 คน เป็นชาย 114 คน ผู้ปกครองเป็นหญิง 179 คน ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 147 คน เป็นชาย 29 คน เป็นหญิง 118 คน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 61 คน เป็นชาย 17 คน เป็นหญิง 44 คน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 85 คน เป็นชาย 68 คน เป็นหญิง 17 คน

ตารางที่ 19 (ปด) แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัวหรือนักธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 41.98

อาชีพ ชั้นปี	ม.1		ม.2		ม.3		ม.2	
	N	%	N	%	N	%	N	%
รับราชการ	48	32.65	22	36.07	25	29.41	95	32.42
รัฐวิสาหกิจ	8	5.44	5	8.20	4	4.71	17	5.80
เอกชน/ธุรกิจ	59	40.14	25	40.98	39	45.88	123	41.98
แม่บ้าน	10	6.80	8	13.11	12	14.12	30	10.24
ไม่ตอบ	22	14.97	1	1.64	5	5.88	28	9.56
รวม	147	100	61	100	85	100	293	100

จากตารางที่ 19 อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 293 คน
มีอาชีพต่าง ๆ คือ

รับราชการ	95 คน	คิดเป็นร้อยละ	32.42
รัฐวิสาหกิจ	17 คน	คิดเป็นร้อยละ	5.80
งานเอกชน, ธุรกิจส่วนตัว	123 คน	คิดเป็นร้อยละ	41.98
แม่บ้าน	30 คน	คิดเป็นร้อยละ	10.24

สรุป อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ทำธุรกิจและเอกชน คิดเป็นร้อยละ
41.93

2. ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา

ตารางที่ 20 (ปต) แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจากการสังเกตของผู้ปกครอง

ระดับคะแนน \ ชั้นปี	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ดีมาก	38	25.85	14	22.95	16	18.82
ดี	76	51.70	34	55.74	32	37.65
พอใช้	27	18.37	10	16.39	27	31.76
ไม่ดี	1	0.68	1	1.64	4	4.71
ไม่ตอบ	5	3.40	2	3.28	6	7.06
รวม	147	100	61	100	85	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี จำนวน 76, 34, 32 คิดเป็นร้อยละ 51.70, 55.74, 37.65 ของจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147, 61, และ 85 คน ตามลำดับ

1.8 ทศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 21 (ปต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง

วิชา \ ทศนคติ	ชอบ		ไม่ชอบ		ความคิดเห็นอื่น		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
งานบ้าน ง 011	72	48.98	68	46.26	7	4.76	147	100
การจัดการในบ้าน ง 012	68	46.26	72	48.98	7	4.76	147	100

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความชอบและไม่ชอบเรียนวิชาคหกรรมที่เป็นวิชาการพอ ๆ กัน คือ 48.98 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ชอบเรียนวิชางานบ้าน ง 011 มากกว่าวิชาการจัดการในบ้าน ง 012

ตารางที่ 22 (ปต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง

นักเรียนระดับชั้น	ชอบ		ไม่ชอบ		ความคิดเห็นอื่น		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ผลิตภัณฑ์จากวัสดุ ในท้องถิ่น ง 015	34	55.74	24	39.34	3	4.92	61	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ชอบเรียนวิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่นที่เป็น วิชาปฏิบัติร้อยละ 55.74

ตารางที่ 23 (ปต) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จาก
การสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง

ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ความคิดเห็นอื่น		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
โครงการอาหาร	47	55.29	31	36.47	7	8.24	85	100
โครงการผ้า	29	34.12	51	60.00	7	5.88	85	100
โครงการประดิษฐ์	46	54.11	32	37.65	7	8.24	85	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่ชอบเรียนคหกรรมศาสตร์โครงการที่ต้องวางแผนการทำงาน ทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้ร้อยละ 60.00

ตารางที่ 24 (ปต) แสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเกี่ยวกับสาเหตุที่นักเรียนแสดงทัศนคติต่อวิชาทศวรรษศาสตร์

สาเหตุ \n ชั้นปี	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ชอบครูผู้สอน	10	3.41	4	1.37	2	0.68
วิธีการสอนของครู	29	9.89	6	2.05	8	2.73
เรียนตามเพื่อน	9	3.00	8	2.73	20	6.83
ผู้ปกครองให้เรียน	6	2.05	2	0.68	2	0.68
เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	64	21.84	22	7.51	30	10.24
เป็นวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้	4	1.37	1	0.34	5	1.71
ความคิดเห็นอื่น ๆ	25	8.53	18	6.14	18	6.14
รวม	147	50.17	61	20.82	85	29.01

เหตุที่นักเรียนมีความรู้สึกชอบเนื่องจากเห็นว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 21.84

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 7.51

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 10.24

(ปต) หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1.9 การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสังเกตของผู้ปกครอง

ตารางที่ 25 (ปด) แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการสังเกตของผู้ปกครอง

การนำ ไปใช้ วัสดุ	ดัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	60	40.82	38	25.85	4	2.72	41	27.89	4	2.72	147	100
พลาสติก	36	24.49	18	12.25	12	8.16	72	48.98	9	6.12	147	100
เสื้อผ้าที่ ใช้แล้ว	6	4.08	3	2.04	127	86.40	6	4.08	5	3.40	147	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	50	34.01	4	2.72	38	25.85	41	27.89	14	9.52	147	100

จากตารางที่ 25 การนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้น ม.1 จากการสังเกตของผู้ปกครองพบว่า

ประเภทกระดาษ ส่วนใหญ่นักเรียนนำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 60 คน จากจำนวนนักเรียน ม.1 ที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน คิดเป็นร้อยละ 40.82 แสดงว่านักเรียนรู้จักใช้กระดาษให้ได้ประโยชน์คุ้มค่า

พลาสติก ผู้ปกครองนักเรียน ม.1 ส่วนใหญ่ตอบว่าทิ้งไปเลยจำนวน 72 คน จากนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน คิดเป็นร้อยละ 48.98 (72 คน) แสดงถึงการไม่รู้จักใช้ประโยชน์จากวัสดุประเภทพลาสติกให้คุ้มค่า อาจจะเป็นเพราะไม่ทราบวิธีหรือกระบวนการที่จะใช้พลาสติกให้ได้ประโยชน์

คุ่มค่า จึงปล่อยให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่มีความหมาย คือ ชยะ และชยะพลาสติกนั้นจะต้องใช้เวลาในการย่อยสลายในเวลามากหลายปี จึงทำให้เกิดมลพิษ หากทิ้งไม่เป็นที่ เช่น ทิ้งในที่ระบายน้ำ แม่น้ำลำคลอง ก็จะทำให้เกิดการอุดตันและการทับถมของขยะเหล่านั้นมากขึ้น ๆ

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าให้ผู้อื่นไป เป็นจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงมากที่นักเรียนแสดงให้เห็นว่ายังสามารถใช้ประโยชน์ต่อไปได้อีกและแสดงความมั่นใจ การมีเมตตา ผู้ที่ขาดแคลน เป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรมไทยที่ช่วยเหลือนิ่งพาวาศัยกัน

ของใช้ที่ทำจากผ้า ผู้ปกครองนักเรียนตอบว่า นำมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 34.01 นับว่าเป็นจำนวนที่ค่อนข้างน้อย แต่ก็ยังพอแสดงให้เห็นถึงการประหยัดในเรื่องการนำของใช้ที่ทำจากผ้า เช่น ผ้าปูโต๊ะ ผ้าม่าน ผ้าปูที่นอน ผ้าห่ม ผ้าเช็ดหน้า มาทำเป็นของใช้ที่ใช้ต่อไปได้อีก ได้แก่ ผ้าเช็ดบ้าน ผ้าเช็ดเฟอร์นิเจอร์ ตลอดจนผ้าเช็ดเท้า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางด้านวิชาตัดเย็บเสื้อผ้า และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ขึ้นมาจากวัสดุที่เหลือใช้แล้ว

ตารางที่ 26 (ปต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการสังเกตของผู้ปกครอง

การนำ ไปใช้ วัสดุ	ตัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	19	31.15	15	24.59	5	8.20	22	36.06	-	-	61	100
พลาสติก	7	11.48	4	6.56	10	16.39	39	63.93	1	1.64	61	100
เสื้อผ้าที่ ใช้แล้ว	5	8.20	-	-	51	83.60	3	4.92	2	3.28	61	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	24	39.34	1	1.64	19	31.15	16	26.23	1	1.64	61	100

ตารางที่ 26 การนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากการสังเกตของผู้ปกครอง ดังนี้

ประเภทกระดาษ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า นำมาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 19 คน จากนักเรียน ม.2 ที่ตอบแบบสอบถาม 61 คน คิดเป็นร้อยละ 31.15 แสดงว่านักเรียนใช้วัสดุประเภทกระดาษให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการตัดแปลงจากกระดาษที่เหลือใช้มาเป็นของใช้ที่ได้ประโยชน์อีกทางหนึ่ง

พลาสติก ผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบทั้งหมด 60 คน ตอบว่า ทิ้งไปเลย จำนวน 39 คน จากผู้ปกครองนักเรียน ม.2 ที่ตอบแบบสอบถาม 61 คน คิดเป็นร้อยละ 63.93 นับว่าจะเป็นปัญหาต่อสภาพแวดล้อม เนื่องจากพลาสติกต้องใช้เวลาหลายปีในการย่อยสลาย หากเผาก็คงเกิดอากาศเป็นพิษ หากทิ้งไปในที่ไม่ควรทิ้งก็จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ การอุดตันของท่อระบายน้ำ ถ้าทิ้งลงในท่อระบายน้ำ เกิดขยะทับถม หากทิ้งลงในแม่น้ำลำคลองเป็นปัญหาในการสัญจรไปมาของเรือ

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ให้ผู้อื่น จำนวน 51 คน จากผู้ปกครองนักเรียน ม. 2 ที่ตอบแบบสอบถาม 61 คน คิดเป็นร้อยละ 83.60 นับว่านักเรียนยังแสดงให้เห็นถึงการประหยัด มองเห็นประโยชน์และคุณค่าของเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว แต่มีขนาดคับเกินไปจึงนำไปให้ผู้อื่นที่เขาใส่ได้ เป็นการแสดงความเอื้ออารี ความมีน้ำใจ และเป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาในเรื่องการให้ หรือการบริจาคทานแก่ผู้อื่น

ของใช้ที่ทำจากผ้า ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่านักเรียนจะนำมาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงจำนวน 24 คนจากผู้ปกครองนักเรียน ม.2 ที่ตอบแบบสอบถาม 61 คน คิดเป็นร้อยละ 39.34 แสดงว่านักเรียนยังรู้จักการประหยัด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการที่จะนำของใช้ในบ้านที่ทำจากผ้าที่ขาดหรือชำรุดมาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเป็นของใช้ชิ้นใหม่ที่มีประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 27 (ปต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการสังเกตของผู้ปกครอง

การนำ ไปใช้ วัสดุ	ดัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	31	36.47	16	18.82	5	5.88	27	31.77	6	7.06	85	100
พลาสติก	16	18.82	5	5.88	6	7.06	52	61.18	6	7.06	85	100
เสื้อผ้าที่ ใช้แล้ว	2	2.35	2	2.35	71	83.53	7	8.24	3	3.53	85	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	30	35.29	1	1.18	20	23.53	22	25.88	12	1.124	85	100

จากตารางที่ 27 (ปต) การนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากการสังเกตของผู้ปกครอง ดังนี้

กระดาษ ผู้ปกครองนักเรียนตอบว่านักเรียนนำกระดาษที่เหลือใช้หรือใช้แล้วมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 31 คน จากจำนวนผู้ปกครอง ม.3 85 คน คิดเป็นร้อยละ 36.47 แสดงว่านักเรียนมีจิตสำนึกในการประหยัดรู้จักนำกระดาษที่ใช้แล้วหรือเหลือใช้มาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงให้เกิดประโยชน์

พลาสติก ผู้ปกครองนักเรียนตอบว่านักเรียนนำพลาสติกทิ้งไปเลย จำนวน 52 คน จากจำนวนผู้ปกครองนักเรียน ม.3 ที่ตอบแบบสอบถาม 85 ตาย คิดเป็นร้อยละ 61.18 แสดงว่าจากการสังเกตของผู้ปกครองนักเรียน ม.3 ยังขาดความรู้ในเรื่องการกำจัดหรือจัดเก็บภาชนะที่ทำจากพลาสติก ได้แก่ ถุงพลาสติกที่ใส่หรือห่ออาหาร, ห่อของมา ที่ต้องใช้เวลาหลายปีจึงจะย่อยสลาย ดังนั้นจึงนับได้นั้น

คือ ปัญหาสิ่งแวดล้อม หากทั้งไม่ถูกที่ก็จะเป็นปัญหาต่าง ๆ ได้แก่ ท่อระบายน้ำอุดตัน เพิ่มปริมาณขยะ
ขึ้นทุกปี

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ผู้ปกครองนักเรียนตอบว่า นักเรียนนำไปให้ผู้อื่น จำนวน 71 คน จากจำนวน
ผู้ปกครองนักเรียน ม.3 ที่ตอบแบบสอบถาม 85 คน คิดเป็นร้อยละ 83.53 แสดงว่านักเรียนมีจิต
สำนึกในการประหยัด ไม่ทิ้งเสื้อผ้าที่ยังสภาพดีอยู่ แต่นักเรียนใส่แล้วดับไปจึงนำไปให้ผู้ที่ต้องการใช้ จะ
ได้เกิดประโยชน์คุ้มค่า อีกทั้งเป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาในหัวข้อการบริจาคทาน หรือให้ปันของที่มี
อยู่ให้แก่ผู้อื่น

ของใช้ที่ทำจากผ้า ผู้ปกครองนักเรียนตอบว่า นักเรียนนำมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน
30 คน จากจำนวนผู้ปกครองนักเรียน ม.3 ที่ตอบแบบสอบถาม 85 คน คิดเป็นร้อยละ 35.29 นั้น
แสดงว่านักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้วิชาความรู้เรื่องการตัดเย็บเสื้อผ้ามาใช้สร้างผลงานให้เกิดประโยชน์
รวมทั้งเป็นการประหยัดรายจ่ายของครอบครัวทางหนึ่ง และรู้จักใช้ของใช้ที่ทำจากผ้าที่ชำรุด แต่ยังพอ
ใช้ได้ดัดแปลงเป็นของใช้อย่างอื่นที่ทำให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าอย่างแท้จริง

สรุป การนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) จากการสังเกตของผู้ปกครองเป็นเหตุผลที่สามารถยืนยันได้ว่านักเรียนได้ปฏิบัติจริง เพื่อเป็นการสนับสนุนแบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในตารางที่ 3, 4, 5 ดังนี้

กระดาษ ผู้ปกครองนักเรียนสังเกตเห็นว่า นักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ที่เป็นบุตรหลานของตน นำกระดาษไปตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จากจำนวน 60 คน, 61 คน, 85 คน ของจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 40.82, 31.15, 36.47 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้กระดาษอย่างประหยัด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการตัดแปลงเปลี่ยนแปลงกระดาษที่เหลือใช้หรือใช้แล้วมาเป็นของใช้ที่ใช้ประโยชน์ได้อีกทางหนึ่ง

พลาสติก ผู้ปกครองนักเรียนสังเกตเห็นว่านักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ที่เป็นบุตรหลานของตน นำพลาสติกที่เหลือใช้หรือใช้แล้ว ได้แก่ ขวดน้ำพลาสติก ถังพลาสติก ทิ้งไปเลย เป็นจำนวน 72 คน, 39 คน, 52 คน จากผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 48.98, 63.93, 61.18 ตามลำดับ แสดงถึงการขาดความรู้ในเรื่องวิธีการใช้ประโยชน์จากวัสดุประเภทพลาสติกอย่างคุ้มค่า จึงปล่อยให้กลายเป็นสิ่งที่ไม่มีความหมายหรือเรียกว่า ขยะ และขยะพลาสติกที่ถูกทิ้งไว้นั้นจะต้องใช้เวลาในการย่อยสลายเป็นเวลาหลายปี จึงทำให้เกิดมลพิษ หากทิ้งไปเป็นที่ เช่น ทิ้งในท่อระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ก็จะทำให้เกิดการอุดตันและการทับถมของขยะเหล่านั้นมากขึ้น ๆ จนกลายเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่จะต้องตามมาแก้ปัญหากันอีกอย่างไม่รู้จบ

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่สังเกตเห็นว่านักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ที่เป็นบุตรหลานของตน นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วให้ผู้อื่นไป เป็นจำนวน 127 คน, 51 คน, 71 คน จากจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 86.40, 83.60, 83.53 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังเห็นคุณค่าและประโยชน์ของเสื้อผ้าที่ใช้แล้วแต่ตนเองใส่ไม่ได้เพราะคับเกินไป นำไปให้ผู้ที่ต้องการหรือผู้ที่ขาดแคลน นับได้ว่าเป็นการแสดงความรักเมตตาและจรรโลงพระพุทธศาสนาในเรื่องการบริจาคทาน หรือการให้ และเป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมไทยในด้านความเอื้ออาทร รู้จักช่วยเหลือผู้ที่ด้อยโอกาสกว่าตนเอง

ของใช้ที่ทำจากผ้า ผู้ปกครองนักเรียนสังเกตเห็นว่า นักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ที่เป็นบุตรหลานของตน นำของใช้ที่ทำจากผ้ามาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 50 คน, 24 คน, 30 คน จากผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 50 คน, 24 คน, 30 คน จากผู้ปกครองนักเรียนที่

ตอบแบบสอบถามจำนวน 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 34.01, 39.34 และ 35.29 ตามลำดับ นับว่าเป็นจำนวนที่ต้องแต่ก็ยังพอแสดงให้เห็นถึงการประหยัดในเรื่องการนำของใช้ที่ทำจากผ้า ได้แก่ ผ้าผืน, ผ้าปูโต๊ะ, ผ้าปูที่นอน, ปลอกหมอน, ผ้าห่ม, ผ้าเช็ดหน้า นำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเป็นของใช้อีกประเภทหนึ่งที่มีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ผ้าเช็ดเครื่องเรือน ผ้าถูพื้น ผ้ารองของร้อน ผ้าจับหูกะทะ ผ้าเช็ดจาน ชาม ตลอดจนผ้าเช็ดเท้า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถทางด้านวิชาตัดเย็บเสื้อผ้า นำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการสร้างผลงานจากวัสดุที่เหลือใช้ให้กลับนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก

ตารางที่ 28 (ปต) แสดงโอกาสที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถนำวิชาคหกรรมศาสตร์ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันจากการสังเกตของผู้ปกครอง

โอกาส ระดับชั้น	มีโอกาส		ไม่มีโอกาส		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ม.1	52	35.37	92	62.59	3	2.04	147	100
ม.2	13	21.31	46	75.41	2	3.28	61	100
ม.3	26	30.59	57	67.06	2	2.35	85	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ไม่มีโอกาสที่จะนำวิชาคหกรรมศาสตร์ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันเป็นจำนวน 92, 46, 57 คน คิดเป็นร้อยละ 62.59, 75.41, 67.06 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 147, 61, และ 85 ตามลำดับ

ตารางที่ 29 แสดงถึงแนวความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่จะนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้จากการสังเกตของผู้ปกครอง

เรื่องที่ 2 (ปต) การนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก ทดเลข ฯลฯ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	135	91.84	54	88.52	72	84.71
ไม่ใช้	10	6.80	6	9.84	9	10.59
ไม่มีความเห็น	2	1.36	1	1.64	4	4.20
รวม	147	100	61	100	85	100

จากตารางที่ 29 เรื่องที่ 2 เกี่ยวกับการนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก ทดเลข ฯลฯ ของนักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 จากการสังเกตของผู้ปกครอง พบว่านักเรียนนำกระดาษที่เหลือใช้แล้วนำไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าดังกล่าวเป็นจำนวนสูงถึง 135 คน, 54 คน, 72 คน จากผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 91.84, 88.52 และ 84.71 ตามลำดับ ซึ่งมีความหมายตรงกับตารางที่ 9, 10, 11 การนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วประเภทกระดาษ มาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้อีก จากการสังเกตของผู้ปกครอง ม.1, ม.2, ม.3 แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้นำวัสดุเหลือใช้ประเภทกระดาษไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าจริง

เรื่องที่ 3 (ปต) กล้องกระดาศที่ใส่ของใหญ่ ๆ นำมาตัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป
ที่รองของร้อน ฯลฯ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	64	43.74	21	34.43	21	24.70
ไม่ใช้	66	44.89	32	52.46	46	54.12
ไม่มีความเห็น	17	11.57	8	13.11	18	21.18
รวม	147	100	61	100	85	100

จากตารางที่ 29 เรื่องที่ 3 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้วัสดุที่เหลือใช้ประเภทกระดาศของนักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 จากการสังเกตของผู้ปกครอง พบว่า ถ้าเป็นกระดาศจากกล้องกระดาศที่ใส่ของใหญ่ ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ทำเป็นกระดาศลูกฟูกมีความโปร่งและหนาพอสมควร ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่านักเรียนไม่นำมาใช้ประโยชน์จากกล้องดังกล่าว จำนวน 66 คน, 32 คน, 46 คน จากจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44.89, 52.6 และ 54.12 ตามลำดับ การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมดังกล่าวอาจเป็นเพราะว่านักเรียนยังเลิกเกินไปในการมีจิตสำนึกใช้วัสดุประเภทกล้องกระดาศดังกล่าว อาจจะเนื่องจากการให้ความรู้แก่นักเรียนในการใช้วัสดุประเภทนี้มากเกินไป และในชีวิตความเป็นอยู่จริง นาน ๆ จึงจะมีการซื้อขายสิ่งของขนาดใหญ่ เช่น ตู้เย็น ทีวี พัดลม วิทยุ เข้าบ้านอย่างมากปีละ 1 ครั้ง นักเรียนก็คงไม่ได้นึกถึงเพราะเหมือนกับเป็นเรื่องไกลตัว

แต่เป็นที่น่ายินดี เมื่อพิจารณาจากจำนวนผู้ปกครองที่สังเกตเห็นบุตรหลานส่วนหนึ่งนำกล้องกระดาศที่ใส่ของใหญ่ ๆ ไปใช้ตัดแปลงให้เกิดประโยชน์

เรื่องที่ 4 (ปต) นำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ไม่ประดิษฐ์	64	43.54	35	57.38	51	60.00
นำมาประดิษฐ์	66	44.90	22	36.06	22	25.88
ไม่มีความเห็น	17	11.56	4	6.56	12	14.12
รวม	147	100	61	100	85	100

จากตารางที่ 29 เรื่องที่ 4 เกี่ยวกับการนำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ ของนักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 จากการสังเกตของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียน ม.1 ส่วนใหญ่นำวัสดุดังกล่าวมาใช้จำนวน 66 คน จากจำนวนผู้ปกครอง ม.1 ที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90

สำหรับการสังเกตของผู้ปกครองนักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 พบว่าบุตรหลานไม่ได้นำเศษวัสดุต่าง ๆ ไปใช้ประโยชน์ จำนวน 64 คน, 35 คน, 51 คน จากจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 43.54, 57.38 และ 60.00 ตามลำดับ

เรื่องที่ 5 (ปต) จำนวนนักเรียนที่นำถุงพลาสติกที่ใช้แล้ว มาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไป

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.1		ม.2		ม.3	
	N	%	N	%	N	%
ไม่ปฏิบัติ	76	51.70	29	47.54	51	60.00
ปฏิบัติ	59	40.14	25	40.98	27	31.76
ไม่มีความเห็น	12	8.16	7	11.48	7	8.24
รวม	147	100	61	100	85	100

จากตารางที่ 29 เรื่องที่ 5 การนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้ว มาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไป จากการสังเกตของผู้ปกครองพบว่า นักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ที่เป็นบุตรหลานของตนเองไม่นำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วกระทำดังกล่าว จำนวน 76 คน, 29 คน, 51 คน จากจำนวนผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม 147 คน, 61 คน, 85 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70, 47.54 และ 60.00 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าจากการที่ผู้ปกครองสังเกตเรื่องไม่นำวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ตรงกับคำตอบที่นักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ตอบจากตารางที่ 3, 4, 5 นักเรียนตอบว่า ทั้งวัสดุเหลือใช้ประเภทพลาสติก

ตอนที่ 2

ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย(ม.4, ม.5, ม.6)

2.1 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 (ป) แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบจำนวนเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับชั้น เพศ	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
ชาย	41	31.78	33	37.93	35	43.75
หญิง	88	68.22	54	62.07	45	56.25
รวม	129	100	87	100	80	100

N = จำนวน

% = เปอร์เซ็นต์, ร้อยละ

(คิดเป็นร้อยละของจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย)

(ป) = นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากตารางที่ 1 (ป) มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 129 คน

เป็นชาย 41 คน คิดเป็นร้อยละ 31.78

เป็นหญิง 88 คน คิดเป็นร้อยละ 68.22

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 87 คน

เป็นชาย 33 คน คิดเป็นร้อยละ 37.93

เป็นหญิง 54 คน คิดเป็นร้อยละ 62.07

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 80 คน

เป็นชาย 35 คน คิดเป็นร้อยละ 43.75

เป็นหญิง 45 คน คิดเป็นร้อยละ 56.25

รวมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 296 คน เป็นชาย 109 คน เป็นหญิง 187 คน

ดังนั้นการสุ่มตัวอย่างตัวเลขที่ปรากฏจำนวนเต็มของนักเรียนก็มีจำนวนนักเรียนหญิงมากกว่า

นักเรียนชายทุกชั้นปี

ตารางที่ 2 (ป) แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบอายุของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับชั้น อายุ	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
14 - 16 ปี	128	99.22	41	47.13	4	5.00
17 - 19 ปี	1	0.78	46	52.87	76	95.00
รวม	129	100	87	100	80	100

จากตารางที่ 2 (ป)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อายุระหว่าง 14-16 ปี 128 คน คิดเป็นร้อยละ 99.22
 อายุระหว่าง 17-19 ปี 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.78
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อายุระหว่าง 14-16 ปี 41 คน คิดเป็นร้อยละ 47.13
 อายุระหว่าง 17-19 ปี 46 คน คิดเป็นร้อยละ 52.87
 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อายุระหว่าง 14-16 ปี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00
 อายุระหว่าง 17-19 ปี 76 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00

หมายเหตุ (ป) หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน)

ตารางที่ 3 (ป) แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา \ คะแนน	4		3		2		1		0		9		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
อาหารและโภชนาการ	40	31.01	54	41.86	17	13.18	3	2.33	2	1.55	13	10.08	129	100
ผ้าและการตัดเย็บ	39	30.23	41	31.78	23	17.83	5	3.88	1	0.78	20	15.50	129	100
ศิลปะประดิษฐ์	24	18.60	34	26.36	13	10.08	2	1.55	2	1.55	54	41.86	129	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คือ ได้ระดับคะแนน 4 จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 31.01 ของจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม และได้ระดับคะแนน 3 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 41.86 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม เมื่อเทียบกับวิชาผ้าและการตัดเย็บและวิชาศิลปะประดิษฐ์แล้ว นักเรียนส่วนมากจะได้ระดับคะแนน 3 จำนวน 41, 34 คน คิดเป็นร้อยละ 31.78 และ 26.36 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามลำดับ ซึ่งนับว่าการเรียนทั้ง 3 รายวิชาของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายใช้ได้หรือปานกลาง คือ ได้ระดับคะแนน 3 มากกว่า 4 มีนักเรียนสอบตกน้อย คือ เพียง 2 หรือ 1 คน เท่านั้น อาจเป็นเพราะนักเรียนคนนั้นไม่สนใจเรียนจริง ๆ

ตารางที่ 4 (ป) แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คะแนน วิชา	4		3		2		1		0		9		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
อาหารและ โภชนาการ	39	42.86	30	35.71	11	13.10	1	1.19	-	-	6	7.14	84	100
ผ้าและการ ตัดเย็บ	25	29.76	20	23.80	17	20.24	2	2.38	-	-	20	23.81	84	100
ศิลปะ ประดิษฐ์	14	16.67	21	25.00	7	8.33	-	-	-	-	42	50.00	84	100

จากตารางแสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ อยู่ในเกณฑ์ดีมาก คือ มีนักเรียน 36 คน สอบได้ระดับคะแนน 4 คิดเป็นร้อยละ 42.86 ของจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม และมีนักเรียน 30 คน สอบได้ระดับคะแนน 3 คิดเป็นร้อยละ 35.71 ของจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

(ป) หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 5 (ป) แสดงร้อยละของผลการสอบในวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

คะแนน วิชา	4		3		2		1		0		9		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
อาหารและ โภชนาการ	29	36.25	23	28.75	7	8.75	-	-	-	-	21	26.25	80	100
ผ้าและการ ตัดเย็บ	19	23.75	24	30.00	11	13.75	1	1.25	-	-	25	31.25	80	100
ศิลปะ ประดิษฐ์	23	28.75	15	18.75	5	6.25	1	1.25	-	-	36	45.00	80	100

จากตาราง แสดงจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คือ มีนักเรียน 29 คน สอบได้ระดับคะแนน 4 คิดเป็นร้อยละ 36.25 ของจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

สรุป จากตารางที่ 3, 4 และ 5 แสดงผลการสอบของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เลือกเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ สามารถทำคะแนนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

(ป) หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.3 แสดงทัศนคติต่อวิชาחקกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4, ม.5, ม.6

ตารางที่ 6 (ป) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาחקกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
วิชาอาหารและ โภชนาการ	100	77.52	22	17.05	7	5.43	129	100
วิชาผ้าและการ ตัดเย็บ	26	20.16	90	69.76	13	10.08	129	100
วิชาศิลปะประดิษฐ์	60	46.51	43	33.33	26	20.15	129	100

จากตารางที่ 6 (ป) แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนใหญ่ตอบว่าชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 77.52 เนื่องจากเป็นวิชาที่นักเรียนได้มีการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่ม เมื่อปฏิบัติแล้วได้เห็นผลทันที ทำให้มีแรงจูงใจให้นักเรียนอยากเรียนมากกว่าวิชาอื่น หากถามเป็นการส่วนตัวในสาเหตุของการชอบเรียนวิชาอาหารมากเพราะเรียนแล้วสนุกและได้รับประทานด้วย

ตารางที่ 7 (ป) แสดงทัศนคติส่วนตัวต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
วิชาอาหารและโภชนาการ	68	78.16	15	17.24	4	4.60	87	100
วิชาผ้าและการตัดเย็บ	12	13.79	64	73.56	11	12.64	87	100
วิชาศิลปะประดิษฐ์	27	31.03	27	31.03	33	37.93	87	100

จากตารางที่ 7 (ป) แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ชอบวิชาอาหารและโภชนาการจำนวนสูงถึง 68 คน คิดเป็นร้อยละ 78.16 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากเป็นวิชาที่นักเรียนสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย และเป็นเรื่องที่ทุกคนจะต้องสนใจมากกว่าเรื่องอื่นเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ไม่เครียด ซึ่งจากการวิชาผ้าและการตัดเย็บ นักเรียนส่วนใหญ่ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 73.56 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบว่าไม่ชอบ เนื่องจากเป็นวิชาที่ต้องใช้ความละเอียดถี่ถ้วน ต้องอยู่ในกฎเกณฑ์ ต้องรักษาความสะอาด ความประณีตมาก นักเรียนส่วนใหญ่มักจะไม่สนุกกับการเรียน ในจุดนี้ครูผู้สอนควรจะนำไปปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนหรือเนื้อหาให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น

ตารางที่ 8 (ป) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
วิชาอาหารและ โภชนาการ	61	76.25	13	16.25	6	7.50	80	100
วิชาผ้าและการ ตัดเย็บ	22	27.59	41	51.25	17	21.25	80	100
วิชาศิลปะประดิษฐ์	35	43.75	23	28.75	22	27.50	80	100

จากตารางที่ 8 (ป) แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวนสูงถึง 61 คน คิดเป็นร้อยละ 76.25 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม และในทำนองเดียวกันกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ส่วนใหญ่ไม่ชอบเรียนวิชาผ้าและการตัดเย็บ

ตารางที่ 9 (ป) แสดงสาเหตุที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ที่นักเรียนเรียนมาแล้ว

สาเหตุที่มีความรู้สึกในข้อ 4.1 (ชอบ, ไม่ชอบ) มีสาเหตุ มาจากอะไร (ตอบข้อเดียว)	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
ชอบครูผู้สอน	10	7.75	1	1.49	7	8.75
วิธีการสอนของครู	11	8.53	10	11.49	6	7.53
เรียนตามเพื่อน	35	27.13	21	24.14	12	15.00
ผู้ปกครองให้เรียน	4	3.10	1	1.49	-	-
เป็นวิชาที่สามารถนำไปประกอบ ประจำวัน	41	31.78	28	32.18	34	42.50
เป็นวิชาที่สามารถนำไปประกอบ อาชีพได้	3	2.33	3	3.45	1	1.25
ความคิดเห็นอื่น ๆ	25	19.38	23	26.44	20	25.00
รวม	129	43.58	87	29.39	80	27.03

จากตาราง แสดงว่านักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนร้อยละ 31.78 เลือกเรียนวิชาจากตารางที่ 6, 7 และ 8 เนื่องจากเห็นว่า เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 6 – 8 (ป) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาחקกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากตารางที่ 6 (ป), 7 (ป), และ 8 (ป) แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 ส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ เป็นจำนวน 100, 68 61 คน คิดเป็นร้อยละ 77.52, 78.16, 76.25 จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม 129, 87 และ 80 คน ตามลำดับชั้นปี ดังนั้น พอสรุปได้ว่า การเรียนการสอนวิชาחקกรรมฯ ทั้ง 3 รายวิชา ได้แก่ วิชาอาหารและโภชนาการ, วิชาผ้าและการตัดเย็บ และวิชาศิลปะประดิษฐ์ จะพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ เพราะเป็นวิชาที่นักเรียนได้ปฏิบัติแล้ว เห็นผลงานภายในเวลานั้นเลย ทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย สนุก ได้ใช้อวัยวะและประสาทสัมผัสหลายส่วน ทำให้ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลาไม่ง่วงนอน ไม่เครียด ต่างจากวิชาผ้าและการตัดเย็บที่นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบ เพราะเป็นวิชาที่ต้องใช้ทักษะ ความพยายาม ความประณีตเรียบร้อยมาก ผลงานจึงจะออกมาดีด้วยเหตุที่นักเรียนวัยนี้เป็นวัยที่ชอบเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง จึงไม่ชอบวิชาเรียนประเภทที่อยู่กับที่เป็นส่วนใหญ่ สำหรับวิชาศิลปะประดิษฐ์ มีนักเรียนตอบว่าชอบ, ไม่ชอบ พอ ๆ กัน และมีหลายคนที่ไม่ทราบจะตอบอะไร เพราะบางครั้งการเรียนก็อาจจะสนุกบ้าง ไม่สนุกบ้าง จึงเห็นคำตอบที่ไม่แน่ชัดเหมือนกับ 2 รายวิชาดังกล่าว

2.4 การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 10 (ป) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การนำไปใช้ ประเภทวัสดุ	ดัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำนวน		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิด เห็นอื่น ๆ และไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	48	37.21	29	22.48	9	6.98	42	32.55	1	0.78	129	100
พลาสติก	30	23.26	19	14.73	15	11.62	63	48.84	2	1.55	129	100
เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	13	10.37	3	2.33	107	82.94	5	3.88	1	0.78	129	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	52	40.31	5	3.88	48	37.21	22	17.05	2	1.55	129	100
รวม	143	27.71	56	10.85	179	34.69	132	25.28	6	1.16	516	100

จากตารางที่ 10 (ป) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นำวัสดุเหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนี้

ประเภทกระดาษ นำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 48 คน จากจำนวนนักเรียน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 37.21 แสดงว่านักเรียนมีจิตสำนึกในการใช้วัสดุเหลือใช้ประเภทกระดาษมาใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า

ประเภทพลาสติก นักเรียนตอบว่า ทิ้งไปเลย จำนวนสูงถึง 63 คน จากจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 48.84 นับว่าจะเป็นปัญหาต่อสภาพแวดล้อมมาก เพราะพลาสติกไม่สามารถย่อยสลาย หรือใช้เวลาในการย่อยสลายหลายปี หากเผาขยะประเภทนี้ก็จะทำให้เกิดอากาศเป็นพิษ หากทิ้งลงในท่อระบายน้ำ แม่น้ำลำคลอง ก็จะทำให้เกิดการอุดตันและเกิดขยะทับถมกันเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

ประเภทเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว นักเรียนตอบว่าให้ผู้อื่นจำนวนสูงถึง 107 คน จากนักเรียน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 82.94 แสดงว่านักเรียนยังมองเห็นประโยชน์ แสดงให้เห็นถึงการจรรโลงพระพุทธศาสนาในเรื่องการให้หรือบริจาคทานแก่ผู้อื่น

ประเภทของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียนจำนวน 52 คน จาก 129 คน คิดเป็นร้อยละ 40.31 ตอบว่านำของใช้ที่ทำจากผ้ามาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงทำให้สามารถนำไปใช้ต่อไปได้ ไม่ทิ้งวให้เสียประโยชน์และไม่ให้ผู้อื่นไป แสดงถึงการรู้จักประหยัดรายจ่ายของครอบครัวได้อีกวิธีหนึ่งและแสดงให้เห็นถึงความสามารถคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานทางด้านวิชาผ้าและการตัดเย็บอีกด้วย

ตารางที่ 11 (ป) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การนำไปใช้ ประเภท	ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง		จำนวน		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิดเห็นอื่น ๆ และ ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	32	36.78	27	31.03	3	3.45	24	27.59	1	1.15	87	100
พลาสติก	25	28.74	19	21.84	3	3.45	39	44.83	1	1.15	87	100
เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	7	8.05	1	1.15	73	83.91	5	5.75	1	1.15	87	100
ของใช้ที่ทำจากผ้า	34	39.08	6	6.90	26	29.88	19	21.84	2	2.30	87	100
รวม	98	28.16	53	15.23	105	30.17	87	25.00	5	1.44	348	100

จากตารางที่ 11 (ป) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 87 คน แสดงถึงการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนี้

กระดาษ นักเรียนตอบว่านำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 32 คน จากจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 36.78 แสดงถึงการรู้จักประหยัดรายจ่ายของครอบครัว

พลาสติก นักเรียนจำนวน 39 คน จากจำนวนนักเรียน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 44.83 ตอบว่าทิ้งไปเลย ซึ่งเป็นที่น่าเสียดาย แสดงถึงการสูญเสียทรัพยากรและก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมอย่างมาก

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว นักเรียนจำนวน 75 คน จากจำนวนนักเรียน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 83.91
 ตอบว่า นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วไปให้ผู้อื่น นับว่านักเรียนยังมองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว
 ไม่ทิ้งไป กลับนึกถึงผู้ที่ต้องการใช้ จึงได้รับประโยชน์ทั้งผู้ให้ที่จะได้รับความสุขส่วนผู้ที่ได้รับก็จะได้ใช้
 ประโยชน์จากเสื้อผ้านั้น

ของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า นำมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 34 คน
 จากนักเรียน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 39.08 แสดงให้เห็นถึงการประหยัด การมีความคิดริเริ่ม
 สร้างสรรค์ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงของ ใช้ที่ทำจากผ้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์และใช้ต่อไปได้อีก

ตารางที่ 12 (ป) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

การนำไปใช้ ประเภทวัสดุ	ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิดเห็น อื่นๆ ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	29	36.25	26	32.50	7	8.75	18	22.50	-	-	80	100
พลาสติก	22	27.50	15	18.75	5	6.25	37	46.25	1	1.25	80	100
เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	9	11.25	1	1.25	66	82.50	3	3.75	1	1.25	80	100
ของใช้ที่ทำจากผ้า	38	47.50	3	3.75	25	31.25	12	15.00	2	2.50	80	100

จากตารางที่ 12 (ป) พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แสดงการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนี้

กระดาษ นักเรียนตอบว่า นำกระดาษที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 29 คน จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 36.25 แสดงว่านักเรียนยังเห็นประโยชน์ของกระดาษที่ใช้แล้วหรือเหลือใช้ และมีจิตสำนึกในการประหยัด

พลาสติก นักเรียนจำนวน 37 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 46.25 ตอบว่าทิ้งไปเลย ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายเนื่องจากจะเป็นผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม พลาสติกส่วนใหญ่ไม่สามารถย่อยสลายหรือย่อยสลายได้ยาก

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว นักเรียนจำนวน 66 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 82.50 ตอบว่าให้ผู้อื่น เป็นที่น่ายินดีที่นักเรียนยังเห็นประโยชน์และการสืบทอดศาสนา คือ การทำบุญให้ทาน และเป็นการสืบสานวัฒนธรรมไทยที่รู้จักการแสดงความมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียนจำนวน 38 คน จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 47.50 นำของใช้ที่ทำจากผ้าไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงให้เกิดประโยชน์

ตารางที่ 13 (ป) แสดงแนวความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่จะนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้

เรื่องที่ 2 การนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก สมุดทดเลข ฯลฯ

ระดับชั้น การนำมาใช้	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	104	80.62	73	83.91	73	91.25
ไม่ใช้	13	10.08	9	10.34	5	6.25
ไม่มีความเห็น	12	9.30	5	5.75	2	2.50
รวม	129	100	87	100	80	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนร้อยละ 84.46 สามารถนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก และทดเลข ไม่ทิ้งไปเลย ดังตารางที่ 10, 11, และ 12 ในเรื่องการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียน

เรื่องที่ 3 กล้องกระดาศที่ใส่ของใหญ่ ๆ นำมาตัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป
ที่รองของร้อน ฯลฯ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	37	28.68	23	26.44	30	37.50
ไม่ใช้	54	41.86	28	32.18	27	33.75
ไม่มีความเห็น	38	29.46	36	41.37	23	28.75
รวม	129	100	87	100	80	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนร้อยละ 41.86 ไม่มี
โอกาสนำกล้องกระดาศที่ใส่ของใหญ่ ๆ นำมาตัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป ที่รองของร้อน
หรือทำประโยชน์ได้

เรื่องที่ 4 นำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ใช้	26	20.15	23	26.44	26	32.50	75	25.34
ไม่ใช้	67	51.94	43	49.42	34	42.50	144	48.65
ไม่มีความคิดเห็น	36	27.91	21	24.14	20	25.50	77	26.01
รวม	129	100	87	100	80	100	296	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนร้อยละ 51.94 ไม่มีโอกาสนำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ

เรื่องที่ 5 การนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไป

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
ใช้	43	33.33	34	39.08	22	27.50
ไม่ใช้	49	37.99	40	45.98	39	48.75
ไม่มีความเห็น / ไม่สนใจ	37	28.68	13	14.94	19	23.75
รวม	129	100	87	100	80	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ 37.99, 45.98 และ 48.75 ตามลำดับ เนื่องจากคนในเมืองหลวงต้องการความสะดวกสบายและเพื่อความรวดเร็วในการที่จะประหยัดเวลาโดยไม่ทันคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ที่จะตามมา

สรุป จากตารางที่ 10, 11, 12 (ป) แสดงให้เห็นถึงการนำวัสดุที่เหลือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ดังนี้

กระดาษ พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 นำกระดาษไปตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันคิดเป็นร้อยละตามชั้นปี 37.21, 26.78 และ 36.26 ตามลำดับ

พลาสติก นักเรียนตอบว่า นำพลาสติกที่ใช้แล้วหรือเหลือใช้ทิ้งไปเลยคิดเป็นร้อยละ ตามชั้นปี 48.84, 44.83 และ 46.25 ตามลำดับ ม.4, ม.5 และ ม.6 แสดงถึงการไม่ประหยัด ซึ่งเป็นที่น่าเสียดายเนื่องจากจะเป็นผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม เนื่องจากพลาสติกส่วนใหญ่ไม่สามารถย่อยสลายหรือย่อยสลายช้ามาก จึงเป็นการเพิ่มขยะมากขึ้น

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว พบว่านักเรียน ม.4, ม.5, ม.6 ส่วนใหญ่นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วนำไปให้ผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 82.94 83.91 และ 82.50 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนยังเห็นประโยชน์ไม่นำไปทิ้งกลับคิดถึงผู้ที่ต้องการใช้และเป็นการจรรโลงพระพุทธศาสนาในเรื่องการบริจาคทานแก่ผู้อื่น อีกทั้งเป็นการสืบทอดวัฒนธรรมไทยในเรื่องความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

ของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียน ม.4, ม.5, ม.6 นำของใช้ที่ทำจากผ้ามาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงทำให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ ไม่ทิ้งให้เสียประโยชน์ แสดงถึงนักเรียนมีจิตสำนึกในเรื่องการประหยัด คิดเป็นร้อยละ 40.31, 39.08 และ 47.50 ตามลำดับ

ดังตารางสนับสนุนที่ 13 (ป) เกี่ยวกับแนวความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่จำนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้ ดังเช่น

เรื่องที่ 2 การนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลือใช้ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก สมุดทดเลข ฯลฯ นักเรียน ม.4, ม.5, ม.6 ส่วนใหญ่ตอบว่า นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ดังกล่าว จำนวน 104, 70, 73 คน คิดเป็นร้อยละ 80.62, 83.91, 91.25 ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีจิตสำนึกในการใช้ประโยชน์จากกระดาษโดยเฉพาะสมุดจดงานที่เหลือใช้ดังกล่าวอย่างคุ้มค่า

เรื่องที่ 3 เกี่ยวกับกล่องกระดาษที่ใส่ของใหญ่ ๆ นำมาตัดเป็นปกหนังสือเอกสารโครงกรอบรูปที่รองของร้อน ฯลฯ นักเรียน ม.4, ม.5, ม.6 ส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ใช้ประโยชน์จากกล่องกระดาษดังกล่าว จำนวน 54, 28, 27 คน คิดเป็นร้อยละ 41.86, 32.18, 33.75 ตามลำดับ เนื่องจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายต้องเรียนหนักทางด้านวิชาการ กิจกรรมด้านวิชาการก็มากจึงไม่มีโอกาสที่จะนำวัสดุเหลือใช้ดังกล่าวมาประดิษฐ์เป็นอะไรได้

เรื่องที่ 4 การนำเศษวัสดุประเภท เศษกระดาด เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ นักเรียนชั้น ม.4, ม.5, ม.6 ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีโอกาสนำเศษวัสดุต่าง ๆ นำมาประดิษฐ์เป็นสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว จำนวน 67 คน, 43 คน, 34 คน คิดเป็นร้อยละ 51.94, 49.42 และ 42.50 ตามลำดับ ด้วยเหตุผลเช่นเดียวกับเรื่องที่ 3

เรื่องที่ 5 การนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไป นักเรียน ม.4, ม.5, ม.6 ส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีโอกาส เวลาที่จะปฏิบัติเช่นนั้น จำนวน 49, 40, 39 คน คิดเป็นร้อยละ 37.99, 45.98, และ 48.75 เนื่องจากนักเรียนอาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพฯ การที่จะนำมาใช้ล้างก็คือน้ำประปาซึ่งมีราคาแพงมากและเป็นการเสียเวลาในการที่จะทำเช่นนั้น ด้วยเหตุผลดังเรื่องที่ 3 และ 4

2.5 การได้รับคำแนะนำจากผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 14 (ป) แสดงการให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาคหกรรมศาสตร์ของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับชั้น การให้ความรู้	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
บอก	82	63.57	52	62.65	53	66.25
ไม่บอก	35	27.13	22	26.51	22	27.50
ความคิดเห็นอื่น	12	9.30	9	10.84	5	6.25
	129	100	83	100	80	100

จากตารางที่ 14 (ป) ผู้ปกครองส่วนใหญ่ได้ให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาคหกรรมศาสตร์แก่นักเรียน
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 63.57

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 62.65

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 66.25

แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีความสนใจในเรื่องการเรียนของนักเรียน และแสดงให้เห็นว่าครอบครัว
 มีความอบอุ่น มีการดูแลนักเรียนอย่างดี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 15 (ปป) แสดงร้อยละจำนวนเพศของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชั้นปี เพศ	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ชาย	22	12.02	9	4.92	37	20.22	68	37.16
หญิง	62	33.88	33	18.03	20	10.93	115	62.84
รวม	84	45.90	42	22.95	57	31.15	183	100

หมายเหตุ (ปป) หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ตอบแบบสอบถาม กล่าวคือ บิดาตอบ 68 คน หรือ 37.16% และมารดาตอบ 115. คน หรือ 62.84% ดังนั้น เพศชายที่ตอบเป็นครึ่งหนึ่งของเพศหญิง

เพศ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามรวม 183 คน เป็นชาย 68 คน เป็นหญิง 115 คน ดังนี้ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 84 คน เป็นชาย 22 คน เป็นหญิง 62 คน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 42 คน เป็นชาย 9 คน เป็นหญิง 33 คน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 57 คน เป็นชาย 37 คน เป็นหญิง 20 คน

2.7 ภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน)

ตารางที่ 18 (ปป) แสดงร้อยละของการเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากการสังเกตของผู้ปกครอง

ระดับคะแนน \ ชั้นปี	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
ดีมาก	19	22.62	3	7.14	9	15.79
ดี	48	57.14	24	57.14	32	56.14
พอใช้	15	17.86	12	28.57	12	21.05
ไม่ดี	1	1.19	1	2.38	2	3.51
ไม่ตอบ	1	1.19	2	4.76	2	3.51
รวม	84	100	42	99.99	57	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีผลการเรียนจัดอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 62.30 ของจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้จากการสังเกตของผู้ปกครอง

2.8 ทักษะคิดต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 19 (ปป) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง

วิชา \ ทัศนคติ	ชอบ		ไม่ชอบ		ความคิดเห็นอื่น ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
อาหารและโภชนาการ	68	80.95	14	16.67	2	2.38	84	100
ผ้าและการตัดเย็บ	21	25.00	61	72.62	2	2.38	84	100
ศิลปประดิษฐ์	50	59.52	32	38.10	2	2.38	84	100

จากตาราง แสดงว่ามีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนมากชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ ร้อยละ 80.95

ตารางที่ 20 (ป) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง

ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ความคิดเห็นอื่น ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
อาหารและ โภชนาการ	28	66.67	13	30.95	1	2.38	42	33.33
ผ้าและการตัดเย็บ	8	19.04	33	78.57	1	2.38	42	33.33
ศิลปประดิษฐ์	27	64.28	14	33.33	1	2.38	42	33.33
รวม	63	50	60	47.62	3	2.38	126	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนมากถึง 28 คนที่ชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 66.67

ตารางที่ 21 (ปป) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้ปกครอง

ทัศนคติ วิชา	ชอบ		ไม่ชอบ		ความคิดเห็นอื่น ไม่ตอบ		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
อาหารและโภชนาการ	44	77.49	11	19.30	2	3.51	57	100
ผ้าและการตัดเย็บ	14	24.56	35	61.40	8	14.04	57	100
ศิลปประดิษฐ์	26	45.61	21	36.84	10	17.54	57	99.99

จากตาราง แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนมากชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 77.19

ตารางที่ 19 - 21 (ปป) แสดงความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
เกี่ยวกับสาเหตุที่นักเรียนแสดงทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์

สาเหตุ	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
ชอบครูผู้สอน	6	7.14	-	-	8	14.04
วิธีการสอนของครู	8	9.52	3	7.14	4	7.02
เรียนตามเพื่อน	15	17.86	11	26.19	7	12.28
ผู้ปกครองให้เรียน	1	1.19	-	-	-	-
เป็นวิชาที่มีประโยชน์ ต่อชีวิตประจำวัน	40	47.62	17	40.48	27	47.37
เป็นวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้	3	3.57	1	2.38	1	1.75
ความคิดเห็นอื่น ๆ	11	13.10	18	23.81	10	17.54
รวม	84	100	42	100	57	100

จากตาราง แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ส่วนใหญ่ที่สังเกตพฤติกรรมนักเรียนที่เลือกเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ พบว่ามีสาเหตุเนื่องมาจากนักเรียนเห็นว่าวิชาคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันจำนวน 40, 17, 27 คน คิดเป็นร้อยละ 47.62 40.48 47.37 จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 84, 42 และ 57 คน ตามลำดับ

2.9 การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตารางที่ 22 (ปป) แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการสังเกตของผู้ปกครอง

การนำ ไปใช้ วัสดุ	ตัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิด เห็นอื่น		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	31	36.91	22	26.19	5	5.95	23	27.38	3	3.57	84	100
พลาสติก	11	13.10	13	15.48	3	3.57	54	64.28	3	3.57	84	100
เสื้อผ้าที่ ใช้แล้ว	6	7.14	1	1.19	72	85.70	3	3.57	2	2.38	84	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	24	28.57	-	-	37	44.05	16	19.05	7	8.33	84	100

จากตาราง แสดงว่า

- นักเรียน ม.4 จะนำกระดาษที่เหลือใช้และใช้แล้วมาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงมากถึง ร้อยละ 36.90
- นำพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้งไปเลยร้อยละ 64.28
- นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วไปให้ผู้อื่นร้อยละ 85.71
- นำของใช้ที่ทำจากผ้าไปให้ผู้อื่นร้อยละ 44.05

สรุป นักเรียน ม.4 จะนำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วไปให้ผู้อื่นเป็นจำนวนมาก คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งยังนับว่าเห็นคุณค่าของของ แต่อาจจะไม่ประหยัดในด้านเศรษฐกิจของครอบครัว 85.71

นำพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้งไปและคิดเป็นร้อยละ 64.28 ซึ่งสิ่งนี้แสดงถึงปริมาณขยะที่ไม่สามารถย่อยสลาย

ตารางที่ 23 (ปป) แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากการสังเกตของผู้ปกครอง

การนำ ไปใช้ วัสดุ	ดัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิด เห็นอื่น		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	12	28.57	8	19.04	3	7.14	18	42.85	1	2.38	48	100
พลาสติก	7	16.66	4	9.52	2	4.76	27	64.28	2	4.76	48	100
เสื้อผ้าที่ ใช้แล้ว	-	-	-	-	39	92.85	2	4.76	1	2.38	48	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	4	9.52	-	-	24	57.14	12	28.57	2	4.76	48	100

นักเรียน ม.5 นำกระดาษมาดัดแปลงเปลี่ยนแปลงใช้ให้เกิดประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 28.57
ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

- นำพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้งไปเลย ร้อยละ 64.28
- นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วให้ผู้อื่นไป ร้อยละ 92.85
- นำของใช้ที่ทำจากผ้าให้ผู้อื่นไปร้อยละ 57.14

สรุป นักเรียน ม.5 ร้อยละ 40.48 จะนำของใช้ที่ใช้แล้วนำไปให้ผู้อื่น

ตารางที่ 24 (ปป) แสดงร้อยละของการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการสังเกตของผู้ปกครอง

การนำ ไปใช้ วัสดุ	ดัดแปลงหรือ เปลี่ยนแปลง		จำหน่าย		ให้ผู้อื่น		ทิ้งไปเลย		ความคิด เห็นอื่น		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
กระดาษ	19	33.33	18	31.59	3	5.26	14	24.56	3	5.26	57	100
พลาสติก	16	28.07	7	12.28	3	5.26	26	45.61	5	8.77	57	100
เสื้อผ้าที่ ใช้แล้ว	11	19.30	-	-	38	66.67	3	5.26	5	8.77	57	100
ของใช้ที่ทำ จากผ้า	18	31.58	1	1.75	17	29.83	12	21.05	9	15.79	57	100
รวม	64	28.07	26	11.41	61	26.75	55	24.12	22	9.65	228	100

นักเรียน ม.6 นำกระดาษมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 33.33

- นำพลาสติกที่ใช้แล้วทิ้งไปเลย คิดเป็นร้อยละ 45.61
- นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วไปให้ผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 66.67
- นำของใช้ที่ทำจากผ้ามาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 31.58

สรุป นักเรียน ม.6 ส่วนใหญ่จะนำวัสดุเหลือใช้มาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 28.07

ตารางที่ 25 (ปป) แสดงแนวความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่จะนำสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้ จากการสังเกตของผู้ปกครอง

เรื่องที่ 1 การนำใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ห่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ฯลฯ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ใช้	12	6.56	56	3.28	13	7.10	31	19.94
ไม่ใช้	42	22.35	18	9.84	27	14.75	87	47.54
ไม่มีความเห็น	30	16.39	18	9.84	17	9.29	65	35.52
รวม	84	54.90	42	22.95	57	31.15	183	100

จากตาราง แสดงว่าผู้ปกครองสังเกตเห็นนักเรียนมัธยมปลายส่วนใหญ่ไม่นำใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ห่อขนม อาหารสด และอาหารแห้ง คิดเป็นร้อยละ 47.54 ของจำนวนนักเรียนมัธยมปลาย

เรื่องที่ 2 การนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก ทดเลข ฯลฯ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ใช้	73	39.89	38	20.77	46	25.14	157	85.79
ไม่ใช้	6	3.28	1	0.55	7	3.82	14	7.65
ไม่มีความเห็น	2	2.73	3	1.64	4	2.18	12	6.56
รวม	84	45.90	42	22.95	57	31.15	183	100

จากตารางแสดงว่า นักเรียนมัธยมปลายส่วนมากนำกระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ ทำเป็นสมุดโน้ต สมุดบันทึก ทดเลข ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 85.79 ของนักเรียนมัธยมปลายที่ตอบแบบสอบถาม

เรื่องที่ 3 กล้องกระดาศที่ไล่ของใหญ่ ๆ นำมาดัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป
ที่รองของร้อน ฯลฯ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ใช้	23	12.57	12	6.56	21	11.48	56	30.60
ไม่ใช้	47	25.68	22	12.02	29	15.85	98	53.55
ไม่มีความเห็น	14	7.65	8	4.37	7	3.83	29	15.85
รวม	84	45.90	42	22.95	57	31.15	183	100

จากตาราง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมัธยมปลายส่วนมากไม่นำกล้องกระดาศที่ไล่ของใหญ่ ๆ นำ
มาดัดทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป ที่รองของร้อน คิดเป็นร้อยละ 53.55

เรื่องที่ 4 นำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาด เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ใช้	21	11.48	10	5.46	21	11.48	52	28.42
ไม่ใช้	39	21.31	23	12.57	28	15.30	90	49.18
ไม่มีความเห็น	24	13.11	9	4.92	8	4.37	41	22.40
รวม	84	45.90	42	22.95	57	31.15	183	100

จากตาราง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมัธยมปลายไม่นำเศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาด เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมาประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือของใช้ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 49.18

เรื่องที่ 5 การนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไป

ระดับชั้น การนำไปใช้	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
ใช้	38	20.77	19	10.38	18	9.84	75	40.98
ไม่ใช้	38	20.77	18	9.84	33	18.03	89	48.63
ไม่มีความเห็น	8	4.37	5	2.73	6	3.27	19	10.38
รวม	84	45.90	42	22.95	57	31.15	183	100

จากตาราง แสดงว่านักเรียนมัธยมปลาย ไม่นำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาล้างให้สะอาดเก็บไว้ใช้ต่อไป คิดเป็นร้อยละ 48.63

ตารางที่ 26 (ปป) แสดง โอกาสที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถนำวิชาทฤษฎีศาสตร์ที่เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน จากการสังเกตของผู้ปกครอง

โอกาส / ชั้นปี	ม.4		ม.5		ม.6		รวม	
	N	%	N	%	N	%	N	%
มีโอกา	30	16.39	9	4.92	25	13.66	64	34.97
ไม่มีโอกา	53	28.96	32	17.49	29	15.85	114	62.30
ไม่ตอบ	1	0.55	1	0.55	3	1.64	4	2.18
รวม	84	45.90	42	22.95	57	31.15	183	100

จากตาราง แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังเกตเห็นว่านักเรียนไม่มีโอกาสที่จะนำความรู้วิชาทฤษฎีศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนี้

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 28.96 ของจำนวนนักเรียนชั้น ม.ปลายที่ตอบแบบสอบถาม
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 17.49 ของจำนวนนักเรียนชั้น ม.ปลายที่ตอบแบบสอบถาม
 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 15.85 ของจำนวนนักเรียนชั้น ม.ปลายที่ตอบแบบสอบถาม
 หรือจากจำนวนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 183 คน นักเรียนไม่มีโอกาสที่จะนำความรู้วิชาทฤษฎีศาสตร์ไปใช้คิดเป็นร้อยละ 62.30 ของนักเรียนระดับชั้น ม.ปลายทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 27 (ปป) แสดงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบงานบ้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับชั้น แสดงความ รับผิดชอบ	ม.4		ม.5		ม.6	
	N	%	N	%	N	%
รับผิดชอบ	65	77.38	26	61.91	39	68.42
ไม่รับผิดชอบ	17	20.24	15	35.71	16	28.07
ไม่ตอบ	2	2.38	1	2.38	2	3.51
รวม	84	100	42	100	57	100

จากตารางที่ 27 (ปป) แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ส่วนใหญ่ มีหน้าที่ความรับผิดชอบงานบ้าน จำนวน 65, 26, 39 คิดเป็นร้อยละ 77.38, 61.91 และ 68.42 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามตามลำดับ

บทที่ 4

บทวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดนี้จัดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

- ส่วนที่ 1 เป็นการประเมินหลักสูตรจากผลการเรียน ทักษะคิด และการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์
- ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมุติฐาน
- ส่วนที่ 3 การตรวจสอบคำตอบ

ส่วนที่ 1 การประเมินวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากผลการเรียน ทักษะคิด และการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ในการประเมินได้นำเอาผลการวิจัยจากบทที่ 3 มาวิเคราะห์ หาเหตุผลซึ่งจะได้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง นักเรียน และโรงเรียน ตลอดจนสภาวะแวดล้อม มีความสัมพันธ์พึ่งพา กันและกันอย่างไร ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้เห็นได้ชัดเจน ดังต่อไปนี้

ผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

จากแบบสอบถามภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปรากฏดังนี้

วิชา งานบ้าน ง 011 ที่นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับ 4 เป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 55.56 ต่างจากวิชาการจัดการในบ้าน ง 012 ที่นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในระดับ 3 เป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 26.80

จากการเปรียบเทียบในรายละเอียดของเนื้อหาของ 2 วิชาแล้ว ปรากฏว่าวิชางานบ้าน ง 011 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการดูแลทำความสะอาดบ้าน การอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องที่ทำความเข้าใจง่าย เนื่องจากนักเรียนสามารถเปรียบเทียบกับชีวิตประจำวันได้

สำหรับวิชาการจัดการในบ้าน ง 012 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการด้านการเงิน การเลือกซื้อสิ่งของที่จำเป็นในครอบครัว การจัดเก็บเอกสารสำคัญของครอบครัว ซึ่งนักเรียนจะต้องทำความเข้าใจลึกซึ้งมากกว่าวิชางานบ้าน ง 011 จึงทำให้นักเรียนได้รับผลการเรียนวิชา การจัดการในบ้านอยู่ในเกณฑ์ดีน้อยกว่าวิชางานบ้าน

ถึงอย่างไรก็ตามผลการเรียนวิชาการงานของนักเรียนชั้น ม.1 ดังกล่าวข้างต้น นับว่าอยู่ในเกณฑ์ดี คือนักเรียนสอบได้ระดับคะแนน 3 และ 4 เป็นส่วนมาก

จากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้น ม.1 เรื่องผลการเรียนวิชาการงาน อยู่ในเกณฑ์ดี เป็นส่วนมาก ซึ่งเป็นไปในทางเดียวกันกับการตอบแบบสอบถามของนักเรียน เพราะเรื่องงานประจำในบ้านเป็นเรื่องที่นักเรียนคุ้นเคยในชีวิตประจำวัน เมื่อผู้ปกครองทำอย่างไร นักเรียนก็ย่อมดำเนินตาม

วิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ง 015 นักเรียนตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ว่า มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 4 คิดเป็นร้อยละ 47.65

จากแบบสอบถามของผู้ปกครอง ม.2 ตอบว่าการเรียนของบุตรหลานส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี คือ ได้ระดับคะแนน 3 คิดเป็นร้อยละ 55.74 ซึ่งผลของการตอบแบบสอบถามไปในทางเดียวกัน แสดงถึงผู้ปกครองสามารถสังเกตเห็นความสามารถของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากวิชานี้เป็นวิชาที่ฝึกให้นักเรียนรู้จักการวางแผนทำงานบ้าน รู้จักวิธีการเลือกซื้อและดูแลรักษาของใช้ในบ้านอย่างถูกวิธี รู้จักการวางแผนและรู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบร่วมกับสมาชิกในครอบครัว รู้จักคิดค้นหาวิธีการกับวัสดุเหลือใช้ในบ้านมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ วัสดุเหลือใช้ดังกล่าวในกรุงเทพฯ (ท้องถิ่น) ได้แก่ กระดาษสมุด กระดาษหนังสือพิมพ์ ขวดพลาสติก ถังพลาสติก หลอดกาแฟ

นักเรียนรู้จักนำกระดาษมาประดิษฐ์เป็นกระป๋องอมสิน ภาพปูนดำเพื่อประดับผนังบ้าน ประดิษฐ์กระถางต้นไม้หรือแจกันดอกไม้จากขวดน้ำพลาสติก ประดิษฐ์ดอกไม้, ดาว จากหลอดกาแฟ ดอกกุหลาบจากถังพลาสติกชนิดหิว (ถุงก๊อบแก๊บ)

วิชาโครงการงานคหกรรม ง 031 ทางโรงเรียนได้จัดเป็น 3 รายวิชา คือ โครงการงานอาหาร โครงการงานผ้า และโครงการประดิษฐ์ จากแบบสอบถามของนักเรียนส่วนใหญ่จะมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี และจากแบบสอบถามของผู้ปกครอง ม.3 ส่วนใหญ่ตอบว่าบุตรหลานมีผลการเรียนวิชาโครงการงานคหกรรมอยู่ในเกณฑ์ดีเช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงพอสรุปได้ว่าผลการเรียนของวิชาโครงการงานคหกรรมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในเกณฑ์ดี

สรุป จากการเปรียบเทียบการตอบแบบสอบถามเรื่องผลการเรียนวิชาการงานคหกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับผลจากการสังเกตนักเรียนของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนั้นปรากฏว่าทั้งนักเรียนและผู้ปกครองตอบแบบสอบถามไปในทางเดียวกัน คือ นักเรียนจะมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่

ทัศนคติ

จากแบบสอบถามเรื่องการแสดงทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ปรากฏดังนี้

จากแบบสอบถามนักเรียนชั้น ม.1

วิชางานบ้าน ง 011 และวิชาการจัดการในบ้าน ง 012 นักเรียนส่วนมากตอบว่าชอบวิชางานบ้านถึงร้อยละ 53.59 และชอบวิชาการจัดการในบ้านร้อยละ 52.94

จากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ม.1

จากการที่ผู้ปกครองสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออกมามีเห็นว่านักเรียน ม.1 ส่วนมากตอบว่า ชอบ

วิชางานบ้าน ร้อยละ 48.98 และมีนักเรียนจำนวนที่ไม่ชอบวิชาการจัดการมากกว่าชอบ คิดเป็นร้อยละ 49.98

จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเรื่องผลการเรียนนั้น เห็นว่านักเรียนจะมีผลการเรียนวิชางานบ้านดีกว่าวิชาการจัดการในบ้าน ผลจะปรากฏให้เห็นชัดเจนขึ้นว่าวิชางานบ้านนักเรียนชอบเรียนส่วนมากจึงได้คะแนนดีกว่าวิชาการจัดการในบ้าน ทั้งนี้เนื่องมาจากวิชาการจัดการในบ้านเป็นวิชาที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจละเอียดลึกซึ้ง เนื่องจากเป็นวิชาที่มีเนื้อหาละเอียดมากกว่าวิชางานบ้านนั่นเอง

จากแบบสอบถามนักเรียน ม.2

วิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ง 015 นักเรียนส่วนมากตอบว่า ชอบเรียนมาก คิดเป็นร้อยละ 64.12

จากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ม.2

ส่วนมากผู้ปกครองจะสังเกตเห็นว่าบุตรหลาน ชอบเรียนวิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่นมากถึงร้อยละ 55.74

จากคำตอบของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ม.2 ส่วนมากตอบว่านักเรียนมีความชอบในวิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น และเปรียบเทียบจากผลการเรียนของนักเรียน ม.2 ปรากฏว่านักเรียนจะเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีนั้น พอสรุปได้ว่านักเรียนชั้น ม.2 ชอบเรียนวิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น

จากแบบสอบถามนักเรียนชั้น ม.3

นักเรียนแสดงทัศนคติต่อวิชาโครงการงานเกษตรกรรม ดังนี้

มีนักเรียนตอบว่าชอบเรียนวิชาโครงการงานอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.56 รองลงมาคือวิชาโครงการประดิษฐ์ และชอบเรียนวิชาโครงการงานผ่านน้อยที่สุด

จากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้น ม.3

จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้ปกครองชั้น ม.3 พบว่านักเรียนแสดงให้เห็นว่า ชอบเรียนวิชาโครงการงานอาหารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.29 รองลงมาคือ วิชาโครงการประดิษฐ์ และชอบเรียนวิชาโครงการงานผ่านน้อยที่สุด

จะเห็นได้จากการตอบแบบสอบถามของนักเรียนกับผู้ปกครองนักเรียนชั้น ม.3 ตอบตรงกันว่านักเรียนส่วนมากชอบเรียนวิชาโครงการงานอาหารมากที่สุด และชอบเรียนวิชาโครงการงานผ่านน้อยที่สุด

ทั้งนี้เป็นเพราะวิชาโครงการงานอาหาร นักเรียนได้เรียนปฏิบัติและเรียนเป็นกลุ่ม วิชาโครงการงานประดิษฐ์เป็นวิชาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความสามารถในการประดิษฐ์งานขึ้นมาตามความถนัดของนักเรียนในวัยนี้ ได้แก่ ประดิษฐ์ของใช้ในการจัดตกแต่งบ้านจากเศษผ้าหรือเศษวัสดุต่าง ๆ ประดิษฐ์ตุ๊กตาหมี ซึ่งเด็กในวัยนี้ยังชอบอะไรที่น่ารัก กระจุ่มกระจุ้มอยู่จึงดูว่าสนุก ไม่น่าเบื่อ แต่สำหรับวิชาโครงการงานผ่านของวิชาก็คือ ให้นักเรียนคิดงานที่เป็นของใช้ที่ทำจากผ้าในระยะเวลา 1 - 2 เดือน ต้องงาน 1 ชิ้น และงานนั้นนักเรียนจะต้องใช้ความสามารถและการ

เรียนรู้ในการเย็บ ปัก ถัก ร้อย และนักเรียนทำเป็นงานเดี่ยว ค่อนข้างเป็นงานที่เคร่งเครียดสำหรับเด็กวัยนี้ นักเรียนจึงไม่ชอบเรียนเป็นส่วนใหญ่ แต่นักเรียนก็สามารถทำได้ ซึ่งจากผลการเรียนของนักเรียนปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนในวิชาโครงการอยู่ในเกณฑ์ดี

จากการเปรียบเทียบเรื่องการแสดงทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) กับการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาคหกรรม เพราะจะพบว่าถึงแม้ว่าตนเองจะไม่ชอบเรียนในบางวิชา เช่น วิชาโครงการผ้า แต่ก็สามารถเรียนได้อยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากวิชาคหกรรมทุกรายวิชาเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่แท้จริงของคนไทย นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้เรียนหรือประสบการณ์จากการได้ลงมือปฏิบัติไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของนักเรียนได้ทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ดังจะเห็นได้จากหัวข้อที่ 4

การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3)

ตารางที่ 9, 10, 11 เกี่ยวกับเรื่อง การนำวัสดุเหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้น ม.ต้น (ม.1, ม.2, ม.3)

ประเภทของวัสดุเหลือใช้ ได้แก่

กระดาษ นักเรียนม.ต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ส่วนใหญ่ตอบว่านำกระดาษมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 51.63, 44.12 และ 40.39 ของจำนวนนักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ตามลำดับ และจากความเป็นจริงชีวิตการเป็นอยู่ของชาวกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะใช้กระดาษในชีวิตประจำวันมาก ได้แก่ สำหรับเขียนหนังสือ กระดาษร่าง ทดเลข เขียนจดหมาย โน้ตข้อความ หนังสือสำหรับอ่านเล่น หนังสือพิมพ์รายวัน ถุงกระดาษใส่ของ กล่องกระดาษใส่วัสดุหรือห่อของ ฯลฯ สำหรับในบทเรียนวิชาการงานในชั้น ม.ต้น ก็จะบรรจุอยู่ในหลักสูตรว่าด้วยเรื่องของการประดิษฐ์วัสดุเหลือใช้ประเภทกระดาษมาทำเป็นของใช้ ได้แก่ กล่องใส่เอกสาร กล่องกระดาษทิชชู กล่องใส่เทป กล่องใส่ของอื่น ๆ นำมาทำเป็นของที่ใช้ในการจัดตกแต่งบ้าน ได้แก่ ภาพติดผนังจากกระดาษเหลือใช้หรือใช้แล้ว กระปุกออมสิน ภาพปูนสูงจำพวกหน้ากากสำหรับประดับผนังห้อง รูปสัตว์ต่าง ๆ เพื่อประดับบ้าน จนกระทั่งสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ให้เห็นชัด คือ กระปุกออมสินกับตัวสัตว์ต่าง ๆ และจากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ม.ต้น ในเรื่องเดียวกัน จากการสังเกตของผู้ปกครองพบว่านักเรียนส่วนใหญ่นำวัสดุเหลือใช้ประเภทกระดาษมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากการดูแลเอาใจใส่ของผู้ปกครองที่มีต่อนักเรียนในปกครองของตนอย่างใกล้ชิดจึงปรากฏผลไปในแนวเดียวกับนักเรียน

พลาสติก จากแบบสอบถามของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) และจากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ตอบไปในทางเดียวกันคือนักเรียนส่วนใหญ่นำพลาสติกเหลือใช้หรือใช้แล้ว ได้แก่ ถุงพลาสติก ขวดน้ำพลาสติก แก้วน้ำพลาสติก หลอดพลาสติก ถ้วยพลาสติกทั้งชนิดขาวขุ่นและชนิดบางใส กล่องใส่อาหารพลาสติกชนิดบางใส เมื่อใช้แล้วก็ทิ้งไปเลยเป็นส่วนใหญ่ และนำกลับมาล้างให้สะอาดแล้วใช้ได้อีกต่อไปเป็นอัตราที่รองลงมา และมีการเก็บรวบรวมไว้มาก ๆ แล้วนำไปขายกับให้ผู้อื่นมีจำนวนน้อย อันแสดงถึงนิสัยการประหยัด ความคิดริเริ่มในการคัดแปลงของนักเรียนส่วนน้อย อันเนื่องมาจากนักเรียนต้องเรียนวิชาการหนักกว่าที่จะมานั่งประดิษฐ์งานจากวัสดุเหลือใช้ แต่ก็นับว่ายังมีนักเรียนที่มีแนวคิดที่จะใช้ประโยชน์จากพลาสติกบ้าง ถือว่าส่วนนี้ไม่ได้กลายเป็นของไม่มีประโยชน์หรือขยะ และถ้าหากโรงเรียน (หมายถึงครูทุกคน) ปลูกฝังนิสัย

รักการประหยัด กระตุ้นความรู้สึกนึกคิดในการรักษาความสะอาดและปลูกจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม อยู่บ่อย ๆ ในอนาคตเมื่อนักเรียนโตเป็นผู้ใหญ่ เขาเหล่านั้นก็จะเกิดความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดีขึ้นและมากขึ้นตามลำดับ

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว จากแบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) และแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน ม.ต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ปรากฏว่าการตอบเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ นักเรียนส่วนใหญ่จะนำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วไปให้ผู้อื่น ชื่อนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของของอยู่ เมื่อตัวเองใส่ไม่ได้แล้วแต่เสื้อผ่ายังมีสภาพดีอยู่จึงนำไปให้ผู้อื่นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป อีกประการหนึ่ง คือ นักเรียนเป็นผู้มีเมตตา รู้จักให้ปันสิ่งของแก่ผู้อื่น ตามหลักพุทธศาสนา แสดงถึงอุปนิสัยของคนไทยที่มีมาแต่ช้านานแล้ว

ของใช้ที่ทำจากผ้า จากแบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) กับแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ตอบไปในแนวเดียวกัน กล่าวคือ นักเรียนส่วนใหญ่จะนำของใช้ที่ทำจากผ้ามาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการประหยัด มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเป็นผู้ที่เห็นคุณค่าของของสามารถนำของใช้ที่ทำจากผ้ามาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไปได้อีก

จากการเปรียบเทียบตารางที่ 9, 10, 11 (ด) เรื่องการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่รู้จักใช้ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนวิชาธรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อยู่ในเกณฑ์ดี เป็นที่น่าภาคภูมิใจที่นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เป็นผู้เห็นคุณค่าของของ รู้จักประหยัดและใช้ความสามารถที่มีอยู่สร้างสรรค์งานชิ้นใหม่จากของเหลือใช้ต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ยังแสดงถึงความมีน้ำใจ ความมีเมตตาสมกับที่เป็นประชาชนคนไทยในร่มเงาพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นการไม่ยากนักที่จะปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ดีบางอย่าง เช่น การทิ้งของโดยไม่เห็นคุณค่า การไม่ประหยัดในเยาวชนไทย ซึ่งต่อไปในอนาคตเขาเหล่านั้นจะเป็นผู้สร้างสรรค์สิ่งที่สวยงามแก่สภาพแวดล้อมของประเทศชาติ ถ้าผู้ใหญ่รุ่นปัจจุบันจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้ชาวอย่างใดก็ดี ถ้าหากนักเรียนเหล่านี้ได้ปฏิบัติจนเป็นนิสัย จิตสำนึกของเขาในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมย่อมเกิดผลดีต่อไปในอนาคต

ผลวิเคราะห์

ผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

จากแบบสอบถามภูมิหลังและสัมฤทธิ์ผลของการศึกษา (คะแนน) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ที่ทางโรงเรียนได้กำหนดไว้ 3 รายวิชา คือ อาหารและโภชนาการ ผ้าและการตัดเย็บ ศิลปะประดิษฐ์ ให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปรากฏผลดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนมีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ คือได้ระดับคะแนน 3 คิดเป็นร้อยละ 41.86 รองลงมาคือวิชาผ้าและการตัดเย็บและวิชาศิลปะประดิษฐ์ตามลำดับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนมีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดีมากหรือได้ระดับคะแนน 4 เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 42.86 วิชาที่เรียนดีเป็นอันดับ 2 คือวิชาผ้าและการตัดเย็บ และดีเป็นลำดับสามคือวิชาศิลปะประดิษฐ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก คือได้ระดับคะแนน 4 เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 36.25 รองลงมาคือวิชาผ้าและการตัดเย็บและวิชาศิลปะประดิษฐ์ จากผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) โดยรวมแล้วส่วนใหญ่มีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดีมาก วิชาผ้าและการตัดเย็บอยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก วิชาศิลปะประดิษฐ์อยู่ในเกณฑ์ดี จึงพอจะสรุปผลการเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) อยู่ในเกณฑ์ดี

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6)

จากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) เรื่องผลการเรียนของนักเรียนในวิชาคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ อาหารและโภชนาการ ผ้าและการตัดเย็บและศิลปะประดิษฐ์ ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีผลการเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ดี เพราะคะแนนที่ได้อยู่ในระดับคะแนน 3 หรือ 4 เป็นส่วนใหญ่ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้ปกครอง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะมีผลการเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์อยู่ในเกณฑ์ดี เช่นกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคำตอบของนักเรียนกับผู้ปกครองจะไปในแนวเดียวกัน แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต มศว ปทุมวัน เอาใจใส่นักเรียนเป็นอย่างดี

ทัศนคติ

จากแบบสอบถามเรื่องการแสดงทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ต่อวิชาคหกรรม ปรากฏดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนมากตอบว่า ชอบวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 77.52 ไม่ชอบ วิชาผ้าและการตัดเย็บ ร้อยละ 69.76 ชอบ วิชาศิลปะประดิษฐ์ ร้อยละ 46.51

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จากการที่ผู้ปกครองนักเรียนสังเกตพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมาให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ส่วนมาก ชอบวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 80.95 และสังเกตเห็นว่า ไม่ชอบวิชาผ้าและการตัดเย็บ ร้อยละ 72.62 ชอบวิชาศิลปะประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 59.52

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนมากตอบว่า ชอบวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 78.16 ไม่ชอบวิชาผ้าและการตัดเย็บ คิดเป็นร้อยละ 73.56 ชอบและไม่ชอบวิชาศิลปะประดิษฐ์ในอัตราที่เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 31.03

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากผลการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ส่วนใหญ่ชอบวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 66.67 ไม่ชอบวิชาผ้าและการตัดเย็บ คิดเป็นร้อยละ 78.57 ชอบวิชาศิลปะประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 64.28 ซึ่งเป็นไปในแนวเดียวกับนักเรียนแสดงว่าผู้ปกครองดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ชอบวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 76.25 ไม่ชอบวิชาผ้าและการตัดเย็บ คิดเป็นร้อยละ 51.25 ชอบวิชาศิลปะประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 43.75

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่ตอบว่า ชอบวิชาอาหารและโภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 77.19 ไม่ชอบวิชาผ้าและการตัดเย็บ คิดเป็นร้อยละ 61.40 ชอบวิชาศิลปะประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 45.61 เมื่อเปรียบเทียบกับคำตอบนักเรียนแล้วเป็นไปในแนวทางเดียวกับนักเรียน

สรุป จากการตอบแบบสอบถามเรื่องทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เปรียบเทียบกับการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้ปกครอง พบว่าคำตอบจะปรากฏผลไปในทางเดียวกัน คือ นักเรียนส่วนใหญ่จะชอบวิชาอาหารและโภชนาการ ไม่ชอบวิชาผ้าและการตัดเย็บ และชอบวิชาศิลปะประดิษฐ์ แต่ชอบน้อยกว่าวิชาอาหารและโภชนาการ แสดงให้เห็นความสนใจในการดูแลเรื่องการเรียนรู้และพฤติกรรมของนักเรียนในปกครองอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

เมื่อนำผลจากการสำรวจภูมิหลังและคะแนนมาเปรียบเทียบกับทัศนคติ จะพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนวิชาอาหารและโภชนาการอยู่ในเกณฑ์ดี ในขณะที่นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ชอบเรียนวิชาอาหารและโภชนาการ

สำหรับวิชาผ้าและการตัดเย็บ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ชอบเรียนวิชาผ้าและการตัดเย็บ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิชาผ้าและการตัดเย็บเป็นวิชาที่ค่อนข้าง

ข้างต้องการความละเอียดประณีต สะอาดเรียบร้อยมาก งานส่วนใหญ่ให้ทำคนเดียวและเป็นงานที่ต้องใช้สมาธิและทักษะ ซึ่งจะผิดวิสัยของนักเรียนที่อยู่ในวัยรุ่น นักเรียนส่วนใหญ่จึงตอบว่า ไม่ชอบเรียน วิชาผ้าและการตัดเย็บ และต่างจากการเรียนวิชาที่นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ชอบเรียน คือวิชาอาหารและโภชนาการที่มีการเรียนภาคปฏิบัติเป็นกลุ่ม นักเรียนได้เคลื่อนไหวอริยาบทตลอดเวลา แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่มและระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ได้รับประทานอาหารที่ตนเองกับเพื่อนช่วยกันทำขึ้นมา ฉะนั้นนักเรียนจะมีความสุข สนุกสนานในการเรียนมากกว่าวิชาอื่นอย่างเห็นได้ชัด

ส่วนวิชาศิลปะประดิษฐ์นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า ไม่ชอบเรียน แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ตอบว่านักเรียนชอบเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์ และผลการเรียนที่แสดงออกมาทั้งจากคำตอบของนักเรียนและผู้ปกครองพบว่า นักเรียน ม.5 มีผลการเรียนวิชาศิลปะประดิษฐ์อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิชาศิลปะประดิษฐ์มีวิธีการรวมทั้งเนื้อหาการเรียน การให้ทำงานเป็นรายบุคคลเช่นเดียวกับวิชาผ้าและการตัดเย็บ นักเรียนจึง ไม่ชอบเรียน เหตุที่ผู้ปกครองสงสัย เกิดพบว่านักเรียนที่เป็นบุตรหลานของท่านชอบเรียนในวิชาศิลปะประดิษฐ์ เนื่องมาจากนักเรียนจะต้องทำงานภาคปฏิบัติส่งให้ทันกำหนดทุกสัปดาห์ นักเรียนจะต้องทำงานภาคปฏิบัติส่งให้ทันกำหนดทุกสัปดาห์ นักเรียนจะต้องมีการเตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมอยู่เสมอ มิฉะนั้นจะถูกครูหักคะแนนการเตรียมพร้อม ผู้ปกครองคงจะพบจุดนี้จึงตอบไปตามพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกดังกล่าว

การนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้น ม.ปลาย (ม.4, ม.5, ม.6)

ตารางที่ 6,7,8 เกี่ยวกับเรื่องการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้น ม.ปลาย (ม.4, ม.5, ม.6)

ประเภทของวัสดุเหลือใช้ ได้แก่

กระดาษ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ส่วนใหญ่ตอบว่านำกระดาษที่เหลือใช้หรือใช้แล้วไปตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงให้เกิดประโยชน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 37.21, 36.78, 36.25 ของจำนวนนักเรียน ม.4, ม.5, ม.6 ตามลำดับ และในชีวิตประจำวันของนักเรียนหรือผู้ที่อยู่ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่จะใช้กระดาษในชีวิตประจำวันกันมาก ได้แก่ สมุดจดงาน หรือทำจดบันทึก สมุดโน้ตข้อความ กระดาษเขียนจดหมาย หนังสือพิมพ์รายวัน นิตยสาร วารสาร ตำราเรียน ถุงกระดาษ กล่องกระดาษห่อของหรือใส่ของ ฯลฯ ในบทเรียนวิชาคหกรรมชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในรายวิชาศิลปะประดิษฐ์จะบรรจุความรู้เกี่ยวกับการนำเศษวัสดุมาใช้ประดิษฐ์ของใช้ในบ้านบ้าง และนักเรียนคงได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับการที่ภาครัฐบาลหรือเอกชนเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการนำวัสดุเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ นักเรียนจะได้แนวความคิดที่ดีมาจากสื่อดังกล่าวจึงยังคงเห็นคุณค่าของกระดาษอยู่เป็นส่วนใหญ่

จากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเรื่องเดียวกัน จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้ปกครองพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนนำกระดาษที่เหลือใช้หรือใช้แล้วมาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงให้เกิดประโยชน์ จะเห็นว่าคำตอบของผู้ปกครองไปในทางเดียวกับคำตอบของผู้เรียน แสดงถึงการที่ผู้ปกครองเอาใจใส่และใกล้ชิด ดูแลนักเรียนในการเรียนเป็นอย่างดี

พลาสติก นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ส่วนใหญ่ตอบว่านำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วประเภทพลาสติก ได้แก่ ถุงพลาสติกประเภทต่าง ๆ ขวดน้ำพลาสติก กล่องใส่อาหารพร้อมปรุงหรือพร้อมรับประทาน แก้วน้ำพลาสติก ถ้วยพลาสติก ฯลฯ เมื่อใช้แล้วทิ้งไปเลยเป็นส่วนใหญ่ และตอบว่านำไปตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงเป็นอัตรารองลงมา ลำดับถัดไปคือนำไปจำหน่ายให้กับผู้อื่นน้อยที่สุด และนั่นแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนหนึ่งซึ่งเป็นส่วนน้อยยังคงเห็นคุณค่าของพลาสติก อันแสดงถึงนิสัยการประหยัด ความคิดริเริ่มในการรู้จักตัดแปลงให้เกิดประโยชน์ใช้สอย ถึงอย่างไรก็ถือว่าเป็นการดีที่นักเรียนส่วนหนึ่งถึงแม้ว่าจะเป็นส่วนน้อยนำพลาสติกที่ใช้แล้วหรือเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์บ้าง แสดงถึงจิตสำนึกในความรับผิดชอบ รู้จักประหยัด ทำความรู้จักที่เรียนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโอกาสที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะมีให้แก่การกระทำดังกล่าว เนื่องมาจากนักเรียนทุกคนจะต้องเรียนให้ได้ผลการเรียนดีที่สุดในปัจจุบันนักเรียนส่วนใหญ่นิยมการเรียน

พิเศษทั้งที่บ้านและที่โรงเรียนจนบางคนจะไม่มีเวลาพักผ่อนหรือได้เล่นในสิ่งที่เด็กวัยนี้ควรจะมี จากคำตอบของนักเรียนข้างต้น ยังคงแสดงว่ายังมีความหวังว่านักเรียนมีโอกาสที่จะทำในสิ่งที่ควรในอนาคต เพราะขณะนี้ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตการศึกษาของนักเรียน เขาเหล่านั้นจึงทุ่มเทในเรื่องการเรียนเป็นส่วนใหญ่ และจากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรื่องเดียวกัน ส่วนใหญ่จะตอบว่าสังเกตเห็นนักเรียนนำพลาสติกที่เหลือใช้หรือใช้แล้วทิ้งไปเลย คิดเป็นร้อยละ 64.28, 64.28, 45.61 ของนักเรียนชั้น ม.4, ม.5, ม.6 ตามลำดับ จะพบว่าคำตอบของผู้ปกครองและนักเรียนตอบไปในแนวเดียวกันด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้ว

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว จากแบบสอบถามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ส่วนใหญ่ตอบว่าให้ผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 82.94, 83.91, 82.50 ของจำนวนนักเรียน ม.4, ม.5, ม.6) ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนยังคงเห็นคุณค่าและประโยชน์ของเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว ยังดีอยู่และใส่แล้วดับไป ทลวมไป นำไปให้ผู้อื่น แทนที่จะทิ้งเป็นเศษกระดาษให้กลายเป็นขยะ เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และจากคำตอบของผู้ปกครองในเรื่องนี้ ปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่นำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วไปให้ผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 44.05, 92.85, 66.67 ของจำนวนผู้ปกครองนักเรียนชั้น ม.4, ม.5, ม.6 ตามลำดับ จะพบว่าคำตอบของนักเรียนและผู้ปกครองเป็นไปในแนวเดียวกัน แสดงว่าผู้ปกครองมีการสังเกต ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด

ของใช้ที่ทำจากผ้า จากแบบสอบถามนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) ส่วนใหญ่ตอบว่านำของใช้ที่ทำจากผ้าไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 40.31 39.08, 47.50 ของจำนวนนักเรียน ม.4, ม.5, ม.6 ตามลำดับ แสดงถึงการรู้จักประหยัดรายจ่าย การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่จะดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง โดยนำความรู้ที่ได้รับจากวิชาผ้าและการตัดเย็บมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน และจากแบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4, ม.5, ม.6) นักเรียนส่วนใหญ่จะนำของใช้ที่ทำจากผ้าไปให้ผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 44.05, 57.14 ของนักเรียน ม.4, ม.5 ส่วนนักเรียน ม.6 ส่วนใหญ่ตอบว่า นำมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 31.58 ซึ่งใกล้เคียงกับการนำไปให้ผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 29.83 ของจำนวนนักเรียน ม.6

จากอัตราส่วนที่แสดงข้างบนโดยภาพรวมสรุปได้ว่า จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนส่วนใหญ่ของผู้ปกครอง นักเรียนส่วนใหญ่จะนำของใช้ที่ทำจากผ้าไปให้ผู้อื่น ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบกับคำตอบของนักเรียนส่วนใหญ่จะนำของใช้ที่ทำจากผ้าไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จากการที่นักเรียนตอบดังนี้เพราะนักเรียนมีพื้นฐานความรู้วิชาผ้าและการตัดเย็บอยู่ แต่ไม่มีโอกาสที่จะแสดงออกเพราะต้องเรียนอย่างหนัก จึงนำของใช้ที่ทำจากผ้าที่เหลือใช้หรือใช้แล้ว แต่ยังพอใช้ได้ย่นำไปให้ผู้อื่นเสีย

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมุติฐาน

5.1 ความรู้วิชาคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน มีตารางที่ตอบสนองคือ ตารางที่ 16 (ต) แสดงสาเหตุที่นักเรียนมีทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว

ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 ส่วนใหญ่เห็นว่าวิชาคหกรรมศาสตร์เป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 41.18, 28.24 และ 23.08 ตามลำดับ

5.2 วิชาคหกรรมศาสตร์สอนให้นักเรียนรู้จักดัดแปลงของที่ใช้แล้วให้สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า (recycle)

5.3 วิชาคหกรรมศาสตร์ช่วยสร้างจิตสำนึกในการเห็นคุณค่าของที่เหลือใช้หรือใช้แล้ว แต่ยังสามารถใช้ประโยชน์ได้

5.4 วิชาคหกรรมศาสตร์ช่วยส่งเสริมอุปนิสัยในการประหยัด

สมมุติฐานข้อ 5.1.2 - 5.1.4 ทั้ง 3 ข้อนี้มีตารางที่ตอบสนองคือ ตารางที่ 9 (ต) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และตารางที่ 14 (ต) แสดงโอกาสที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถนำวิชาคหกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

ผลจากการวิจัย พบว่า จากรายการที่ 9 (ต) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่รู้จักนำวัสดุที่เหลือใช้หรือใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของตน ดังนี้

วัสดุประเภทกระดาษ นักเรียนรู้จักดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงคิดเป็นร้อยละ 51.63

วัสดุประเภทพลาสติก นักเรียนส่วนใหญ่จะทิ้งไปเลย คิดเป็นร้อยละ 39.87 และที่ตอบว่านำมาดัดแปลงคิดเป็นร้อยละ 37.91 นับว่าเป็นส่วนที่ใกล้เคียงกันว่ายังมีนักเรียนที่เห็นคุณค่าอยู่อีก

เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนใหญ่จะนำไปให้ผู้อื่น ซึ่งถือว่ายังเห็นคุณค่าของของอยู่คิดเป็นร้อยละ 84.97

ของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียนส่วนใหญ่นำมาดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 43.14

และจากตารางที่ 14 (ต) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) มีโอกาสนำวิชาคหกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นับว่าเป็นจำนวนที่น้อยเมื่อเทียบกับนักเรียนไม่มีโอกาสคิดเป็นร้อยละ 62.75 และเมื่อเทียบกับเหตุผลตามความเป็นจริงแล้วนักเรียนส่วนใหญ่จะมุ่งการเรียนด้านวิชาการเพื่อเตรียมตัวสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา และผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะดีสามารถที่จะหาลูกจ้างมาทำงานบ้านได้

5.5 ห้องปฏิบัติการของการเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์มีส่วนสัมพันธ์ต่อการเรียนการสอน มีตารางที่ตอบสนองสมมติฐาน 5.5 คือ ตารางที่ 6 - 8 (ด) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 วิชา ง 011 งานบ้าน และวิชา ง 012 การจัดการในบ้าน เป็นวิชาที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับพื้นฐานการจัดการเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวัน นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนทั้งสองรายวิชาในอัตราที่ใกล้เคียงกันคือ คิดเป็นร้อยละ 53.59 และ 52.94 ตามลำดับ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรียนวิชา ง 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ซึ่งเป็นวิชาที่กระตุ้นให้นักเรียนคิดประดิษฐ์งานจากวัสดุที่มีหรือหาง่ายในท้องถิ่น ทำเป็นของใช้ในครอบครัว และสามารถนำงานหรือผลิตภัณฑ์นั้นไปจำหน่ายเป็นรายได้ของครอบครัว นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนวิชา ง 015 คิดเป็นร้อยละ 64.12

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียนวิชา ง 311, 312 โครงการคหกรรมศาสตร์ 3 รายวิชาย่อย คือ โครงการอาหาร โครงการผ้า และโครงการประดิษฐ์ ซึ่งนักเรียนต้องเลือกเรียนเพียง 1 รายวิชาย่อย นักเรียนส่วนใหญ่ชอบเรียนโครงการอาหาร คิดเป็นร้อยละ 52.56

จากข้อมูลดังกล่าวนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ต้องเรียนทุกรายวิชาดังกล่าวทั้งห้องเรียนซึ่งมีนักเรียนตั้งแต่ 50 - 60 คน โดยมีครูผู้สอนประจำวิชาละ 1 คน และในการเรียนการสอนแต่ละรายวิชาจะต้องมีการฝึกปฏิบัติ ควรมีห้องปฏิบัติเฉพาะสำหรับงานบ้านก็ไม่มี เนื่องจากสถานที่ของโรงเรียนคับแคบ ในบางครั้งจะเป็นเพียงฝึกเรียนแผนผังในกระดานหรือดูจากภาพเท่านั้น เช่น การจัดตกแต่งบ้าน วิชาโครงการคหกรรมทางโรงเรียนไม่สามารถจัดให้นักเรียนเรียนพร้อมกันทั้งห้องได้ เนื่องจากครูผู้สอนคหกรรมศาสตร์มีเพียง 5 คน แต่นักเรียนมี 6 ห้องเรียน มีนักเรียนห้องเรียนละ 50 คน ห้องฝึกภาคปฏิบัติของโรงเรียนมี 3 ห้อง คือ ห้องปฏิบัติอาหาร 1 ห้อง มีหน่วยปฏิบัติ 5 หน่วย หน่วยหนึ่งควรจุนักเรียนเพียง 5 คน รวมนักเรียนที่สามารถเข้าเรียนในห้องปฏิบัติการอาหารได้ 25 คน ต่อครู 1 คน ห้องปฏิบัติการศิลปะประดิษฐ์ สามารถจุนักเรียนได้ 25 คน ต่อครู 1 คน ห้องปฏิบัติการเย็บผ้า สามารถจุนักเรียนได้ 50 คน ต่อครู 1 คน

จากเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการเรียนภาคปฏิบัติควรประกอบไปด้วยนักเรียน 15 คน ต่อครู 1 คน เพียงเท่านั้นจะพบความไม่สอดคล้องกันระหว่างสถานที่เรียน จำนวนนักเรียนต่อครูที่จะทำการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ

แต่ด้วยความจำเป็นในด้านให้การศึกษาแก่เยาวชน จึงต้องหาวิธีที่จะทำการสอนนักเรียนจำนวนมากดังกล่าวได้แก่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำนักเรียน 2 ห้องเรียนมารวมกันแล้ว แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม เท่า ๆ กัน เรียน 3 รายวิชาย่อย ทั้งนี้การเรียนวิชาโครงการคหกรรมนั้นไม่สามารถที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาที่นักเรียนชอบหรือถนัดได้ ครูจำเป็นจะต้องใช้วิธีการตัดแบ่งโดยไม่

เจาะจง จึงทำให้มีปัญหาเรื่องการเรียนวิชาโครงการผ้า และโครงการประดิษฐ์ นักเรียนมักไม่ตั้งใจเรียนและทำงานไม่ใคร่ดี เนื่องจากเป็นวิชาที่เขาไม่ชอบหรือไม่ถนัด แต่สำหรับวิชาโครงการอาหาร มักจะไม่มีปัญหาเนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่จะชอบเรียนอยู่แล้ว และทั้ง 3 รายวิชาย่อยนั้นก็มีปัญหาล้ำยากัน คือ ปัญหาในการคุมชั้นเรียน

ส่วนที่ 3 การตรวจสอบคำตอบของผู้ปกครองและนักเรียนว่ามีความต่างกัน หรือใกล้เคียง ไปทางเดียวกัน ดังตัวอย่าง เช่น

เรื่องผลการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการเปรียบเทียบการตอบแบบสอบถามเรื่องผลการเรียนวิชาการงานกับผลจากการสังเกตนักเรียนของผู้ปกครอง ปรากฏว่าทั้งนักเรียนและผู้ปกครองตอบแบบสอบถามไปในทางเดียวกันคือ นักเรียนมีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีเป็นส่วนใหญ่ (ดูหน้า 99)

เรื่องทัศนคติ จากการเปรียบเทียบเรื่องการแสดงทัศนคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกับการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนของผู้ปกครองแสดงให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาחקกรรม ถึงแม้ว่าตนเองจะไม่ชอบเรียนในบางวิชา เช่น วิชาโครงการผ้า แต่ก็สามารถเรียนได้อยู่ในเกณฑ์ดี (ดูหน้า 100)

เรื่องการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จากการเปรียบเทียบตารางที่ 9, 10, 11 (ด) เรื่องการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน นักเรียนและผู้ปกครองตอบไปในแนวเดียวกันถึงการนำวิชาחקกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อยู่ในเกณฑ์ดีเป็นที่น่าภาคภูมิใจ นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เป็นผู้เห็นคุณค่าของของ รู้จักประหยัด และใช้ความสามารถที่มีอยู่สร้างสรรค์งานชิ้นใหม่จากของเหลือใช้ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังแสดงถึงความมีน้ำใจ มีเมตตา ในอนาคตนักเรียนจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีต่อไป (ดูหน้า 103)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

ผลจากการวิจัยพบว่าการเรียนการสอนวิชาสหกรณ์ศาสตร์ ทำให้นักเรียนมีความรู้มากขึ้น เพราะการบรรจุวิชาสหกรณ์ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 คือ วิชางานบ้าน ง 011 ในภาคเรียนที่ 1 นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องการทำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องอุปโภค บริโภค เรื่องบ้านอยู่อาศัย การดูแลซ่อมแซมและดัดแปลงเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เรื่องอาหารที่มีคุณค่า และเรื่องครอบครัวเป็นสุข ใน การเรียนแต่ละบทเรียนจะเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติหรือมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดทักษะ ได้แก่ นักเรียนจะต้องลงมือปฏิบัติทำความเข้าใจตามขั้นตอน โดยใช้ห้องเรียนเป็น สถานที่ปฏิบัติ ฝึกการซ่อมแซมเสื้อผ้าโดยวิธีการเนา ตัด สอย ติดกระดุม การปะ การชุน ลงบนเศษผ้าชิ้น เล็ก ๆ พอเป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ และเมื่อเสื้อผ้านักเรียนชำรุดก็สามารถนำความรู้ที่ได้รับไป ปฏิบัติได้จริง รู้จักประหยัด ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

จากการสอนและประเมินผล พบว่านักเรียนได้รับความรู้และเกิดทักษะดังที่กล่าวข้างต้นนี้ นักเรียนได้รับคะแนนในเกณฑ์ดี ดังตารางที่ 3 (ต) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลการเรียนวิชา งานบ้าน ง 011 ในชั้นดีมาก หรือ 4 ถึง 85 คน คิดเป็นร้อยละ 55.56 ของจำนวนนักเรียนที่ตอบ แบบสอบถาม 153 คน มีผลการเรียนวิชาการจัดการในบ้าน ง 012 ในชั้นดีถึง 3 สูงถึง 41 คน คิด เป็นร้อยละ 26.80 และได้คะแนนดีมาก หรือ 4 สูงถึง 32 คน คิดเป็นร้อยละ 20.72

ในขณะเดียวกันด้านการฝึกปฏิบัติจากโรงเรียนทำให้เกิดทักษะ โดยนักเรียนจะนำความรู้ที่ ได้รับไปปฏิบัติจริงที่บ้าน ดังตารางที่ 9 (ต) จะเห็นได้ว่าในเรื่องเกี่ยวกับการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้ แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

ประเภทกระดาษ นักเรียนส่วนใหญ่นำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงสูงถึงร้อยละ 51.63

ประเภทพลาสติก นักเรียนส่วนใหญ่นำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ 37.91

ประเภทเสื้อผ้าที่ใช้แล้ว นักเรียนส่วนใหญ่นำไปให้ผู้อื่นในอัตราสูงถึงร้อยละ 84.97

ประเภทของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียนส่วนใหญ่ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงถึงร้อยละ 43.14

และจากการรับรู้ความรู้จากการเรียนการสอนนักเรียนได้ฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะ หลังจากนั้นนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับกลับไปปฏิบัติที่บ้านได้มากบ้างน้อยบ้าง ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนของโรงเรียนส่วนใหญ่จะมีผู้ที่ย่อยทำงานบ้านให้ ตัวนักเรียนเองและผู้ปกครองก็ต้องการให้นักเรียนทุ่มเทเวลา ทั้งหมดไปในเรื่องการเรียน ผลจากการวิจัยจึงปรากฏผลดังตารางที่ 12 (ต)

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ส่วนใหญ่ไม่มีโอกาสที่จะนำความรู้ที่ เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน ม.1 คิดเป็นร้อยละ 62.75, ม.2 คิดเป็นร้อยละ 58.82 และ ม.3 คิด

เป็นร้อยละ 70.51 และมีนักเรียนที่มีโอกาสนำความรู้วิชาคหกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนเพียง 51 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 34.12 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 24.36

ถึงแม้ว่าจะมีนักเรียนที่ไม่มีโอกาสนำความรู้วิชาคหกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันน้อยกว่านักเรียนที่มีโอกาส ก็ตามด้วยเหตุที่นักเรียนจะต้องทุ่มเทเวลาส่วนใหญ่ไปในด้านการเรียนด้านวิชาการมากกว่า จะสังเกตได้ว่านักเรียนยิ่งชั้นสูงก็ยิ่งมีโอกาสนำความรู้คหกรรมศาสตร์ไปใช้น้อยมากยิ่งขึ้น

จากการเรียนการสอนวิชาคหกรรมดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านักเรียนได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ดังตารางที่ 3 (ด) ตัวอย่างแสดงร้อยละของผลการเรียนในวิชาการงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตารางที่ 9 (ด) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และตารางที่ 12 (ด) แสดงโอกาสที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสามารถนำวิชาคหกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันซึ่งสนองตอบตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และ 2

ในการแสดงทัศนคติส่วนตัวของนักเรียนก็นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการสะท้อนให้เห็นถึงวิธีการเรียนการสอนของครู ได้ดังตัวอย่างตารางที่ 6 (ด) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนชอบเรียนวิชา งานบ้าน ง 011 และวิชาการจัดการในบ้าน ง 012 มากถึง 82, 81 คน คิดเป็นร้อยละ 53.59 และ 52.94 มีนักเรียนที่ตอบว่า ไม่ชอบเรียนวิชาทั้ง 2 รายวิชา จำนวน 67, 61 คน คิดเป็นร้อยละ 43.79 และ 39.87 ตามลำดับ จากจำนวนนักเรียน 153 คน นับว่าเป็นจำนวนที่ต่างกันไม่มากเท่าใดนัก ครูผู้สอนจะย้อนกลับมาทบทวนดูว่าวิธีการเรียนการสอนเป็นอย่างไร เนื้อหาที่ให้แก่นักเรียนเป็นสิ่งที่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันหรือไม่อย่างไร หรืออาจจะพูดรวมได้ว่า ความรู้คหกรรมศาสตร์จะประกอบด้วยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของคนเรา 3 ประการหลัก คือ งานอาหาร งานเสื้อผ้า และงานประดิษฐ์ ผู้สอนจะมุ่งเน้นการเรียนการสอนตามจุดประสงค์รายวิชาในหลักสูตรและในขณะเดียวกันก็จะปรับเนื้อหาให้เข้ากับภาวะการสังคมและสภาพแวดล้อมในปัจจุบัน ประกอบกับความสะดวกในการหาวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนด้วย

จากการสำรวจพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ที่เลือกเรียนวิชาใด ๆ หมายถึง นักเรียนมองเห็นประโยชน์ของเนื้อหาในวิชานั้น มิใช่เลือกเพราะชอบผู้สอน ดังตารางที่ 16 (ด) แสดงสาเหตุที่นักเรียนมีทัศนคติต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ที่นักเรียนเคยเรียนมา ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1, ม.2, ม.3) ส่วนใหญ่ตอบว่าเพราะเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันจำนวน 63, 48, 36 คิดเป็นร้อยละ 41.18, 28.24 และ 23.08 ตามลำดับ จากจำนวนนักเรียน ม.1 = 153 คน, ม.2

170 คน, ม.3 = 156 คน จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวิธีการถ่ายทอดความรู้ของครูมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันให้มากที่สุด ทั้งนี้รวมถึงครูจะต้องมีการพัฒนาวิธีการเรียนการสอน และเนื้อหาวิชาให้ทันสมัยแปลกใหม่อยู่เสมอ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนสนใจที่จะเรียนรู้ค้นคว้าและค้นคว้าอยู่เสมอ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนก็จะไม่เกิดอาการเบื่อหน่ายด้วย ตามวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนและเนื้อหาวิชาให้เหมาะสมและทันสมัยเสมอ

จากหลักสูตรเดิมวิชาผ้าและการตัดเย็บ นักเรียนทุกคนจะต้องเรียนและสามารถตัดเย็บเสื้อผ้าหรือของใช้ที่ทำจากผ้าได้ แต่ปัจจุบันวิชาตัดเย็บเสื้อผ้าจะเป็นวิชาช่างต่าง ๆ เปิดให้เลือกเรียนตามความถนัดของนักเรียนและเหมาะสมกับโรงเรียนสหศึกษาอย่างยิ่งที่นักเรียนชายจะมีโอกาสเลือกเรียนวิชาที่ตนเองถนัดได้เหมาะสมยิ่งขึ้น แต่มีได้หมายความว่าจะไม่ปรากฏอยู่ในวิชาคหกรรมศาสตร์ที่เป็นวิชาบังคับเสียเลย หากว่าจะแทรกอยู่ในบทเรียนและการซ่อมแซมเสื้อผ้า จะเป็นเรื่องที่นักเรียนควรทราบและปฏิบัติได้ ในบทเกี่ยวกับ "การทำให้ใหม่ไม่ยาก" เพื่อให้นักเรียนสามารถซ่อมแซมเสื้อผ้า ของใช้ในบ้านที่ทำจากผ้าที่ชำรุดให้อยู่ในสภาพดีและใช้ต่อไปได้ด้วยวิธีที่ไม่ยากนัก และนักเรียนสามารถมองเห็นประโยชน์ได้จริง ดังนั้นในการปรับปรุงหลักสูตรใหม่จึงเป็นที่ยอมรับและเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันมากขึ้น ดังตารางที่ 7 (ด) แสดงทัศนคติส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในรายวิชางานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น ง 015 นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าชอบเรียนวิชานี้สูงถึง 109 คน คิดเป็นร้อยละ 64.12 จากจำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม 170 คน วิชานี้เป็นภาระกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิดหาวิธีการนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่หาได้ง่ายและทั้งอยู่ทั่วไป เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ ไม้ไผ่ หวาย กระจุต กากกล้วย ผักตบชวา รกมะพร้าว นำมาประดิษฐ์เป็นของใช้ ของประดับ ตกแต่ง และตลอดจนนักเรียนสามารถคิดราคาต้นทุนและราคาที่จะจำหน่ายได้ เพราะหากนักเรียนมีเวลาว่างก็สามารถผลิตงานขึ้นมาเป็นจำนวนมากและนำไปขายเป็นรายได้ของนักเรียนเองหรือของครอบครัวได้ นอกจากนี้ถ้าหากทำได้อย่างดีได้นักเรียนเป็นผู้อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาวไทยพื้นบ้านไว้ได้เป็นอย่างดี ดังตารางที่ 9 (ด) แสดงร้อยละของการนำวัสดุที่เหลือใช้หรือที่ใช้แล้วมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

วัสดุเหลือใช้ประเภทกระดาษ มีนักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่านำไปดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 51.63

ประเภทพลาสติก นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่าทิ้งไปเลยจำนวนสูงถึง 61 คน คิดเป็นร้อยละ 39.87

ประเภทเสื้อผ้า นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า นำไปให้ผู้อื่น จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 84.97

ประเภทของใช้ที่ทำจากผ้า นักเรียนส่วนใหญ่ตอบว่า นำไปตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 43.14

จากการที่นักเรียนตอบแบบสอบถามแสดงให้เห็นว่า เรื่องการนำวัสดุประเภทกระดาษ และของใช้ที่ทำจากผ้ามาตัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลงนับว่าเกิดประโยชน์เป็นที่น่าพอใจมาก สำหรับการนำเสื้อผ้าที่ใช้แล้วไปให้ผู้อื่นก็ยังนับได้ว่าดีกว่าทิ้งไปเลย ยิ่งแสดงถึงความมีน้ำใจของคนไทย ถ้าพูดกันในเรื่องหลักธรรมะ แสดงให้เห็นว่าผู้ให้เป็นผู้มีคุณธรรม เมตตากรุณาต่อผู้ที่ด้อยกว่า ซึ่งทั้งสองประการแสดงให้เห็นถึงการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การประหยัด การมีความเมตตากรุณาเอื้ออาทรผู้อื่น แสดงให้เห็นชนบทรอบบ่อประเพณี และวัฒนธรรมไทยที่ยังควรคงไว้สืบไป

สำหรับการนำพลาสติกที่ใช้แล้วหรือเหลือใช้ไปทำของนั้น ข้อนี้ในการเรียนการสอนครูจะต้องแก้ไข โดยการให้ความรู้และปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนในเรื่องการนำวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วประเภทพลาสติกมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น ขวดน้ำพลาสติกชนิดกลมสีขาวขุ่น นำมาประดิษฐ์เป็นโมบายรูปปลา หรือกระถางต้นไม้ชนิดแขวน เป็นต้น หรืออาจใช้วิธีการระดมสมองของนักเรียนในการกระตุ้นให้คิดประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ที่แปลกใหม่ขึ้นมาก็ได้ ข้อความดังกล่าวเป็นการแสดงให้เห็นความสามารถของครูที่จะกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิด รู้จักทำ และแก้ปัญหาได้ นอกจากนี้ในขณะเดียวกันก็กระตุ้นให้นักเรียนรู้จักอนุรักษ์ของเดิมที่ดีอยู่แล้วให้คงอยู่สืบไป ดังตารางที่ 14 (ด) เรื่องที่ 1 การนำใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ห่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ฯลฯ มีนักเรียนตอบว่ามีโอกาสที่จะนำไปใช้ดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3 สามารถนำวัสดุดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ ได้มากถึง 38, 51, 48 คิดเป็นร้อยละ 24.84, 30.00 และ 30.77 ตามลำดับ และมีผู้ตอบว่า ไม่ใช้ จำนวน 55, 63, 53 คิดเป็นร้อยละ 35.95, 37.00 และ 33.97 ของนักเรียน ม.1, ม.2, ม.3 จำนวน 153, 170 และ 156 คน ตามลำดับ

ถึงแม้ว่าตามตัวเลขในตารางจะแสดงว่านักเรียน ม.1, ม.2 และ ม.3 ไม่ใช้ ใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ มาห่อข้าว ห่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ในจำนวนที่มากกว่านักเรียนที่ตอบว่า ใช้ ก็ตาม เพราะเหตุที่คำถามนี้ถามนักเรียนโรงเรียนสาธิต มศว ปทุมวัน เป็นโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ จึงได้คำตอบดังที่เห็น เพราะวัสดุดังกล่าวจะหาได้ยาก และมีราคาแพง ถึงแม้กระนั้นก็ยังแสดงให้เห็นว่ายังมีนักเรียนที่ใช้วัสดุดังกล่าวจำนวนไม่น้อย เป็นที่น่าพอใจระดับหนึ่ง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวพอจะเป็นตัวอย่างหนึ่งที่ทำให้ครูสามารถนำไปปรับปรุงหลักสูตร หรือกระตุ้นให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวัสดุธรรมชาติมากขึ้นเพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของไทยไว้สืบไป และในทางกายภาพวัสดุธรรมชาติเป็นวัสดุที่ไม่เป็นพิษต่อชีวิตมนุษย์ สามารถหาได้จากธรรมชาติไม่ต้องลงทุนมากเพียงแต่รู้จักใช้อย่างประหยัด คำนวณ และมีการปลูกทดแทนขึ้นก็จะมีของนั้นไว้ใช้ตลอดไป

จากการที่นักเรียนได้เห็นคุณค่าของวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นที่เป็นธรรมชาติและสามารถนำมาใช้ประโยชน์รวมทั้งเป็นรายได้ของครอบครัวแล้ว เมื่อนำธรรมชาติมาใช้แล้วก็มีการสอนให้นักเรียนรู้จักปลูกใหม่เพื่อทดแทนของเดิม นับได้ว่าเป็นการส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาธรรมชาติให้คงอยู่ต่อไป ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าเป็นการสนับสนุนวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนร่วมมือกันอนุรักษ์และพัฒนาธรรมชาติให้ยั่งยืนต่อไป และสนับสนุนวัตถุประสงค์ข้อที่ 5 เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนร่วมมือกันอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อธำรงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของชาติไทยให้คงอยู่สืบไป

ปัญหาและประสบการณ์จากการทำวิจัย

1. เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นครั้งแรก ซึ่งผู้วิจัยไม่มีพื้นฐานความรู้ด้านการวิจัยมาก่อนจึงใช้เวลาในการทำงาน
 2. ที่สำคัญคือ เวลาในการทำวิจัย ใช้เวลาหลังเลิกงานแล้วและก่อนนอน ซึ่งเป็นเวลาที่ค่อนข้างจะเหนื่อยจากงาน ทำให้ไม่มีสมาธิในการทำ เพราะต้องใช้เวลาศึกษาจากการอ่านตำรา และศึกษาวิธีการทำวิจัยจากการทำจริง ๆ
 3. จากการทำวิจัยครั้งนี้ใช้เวลานานถึง 3 ปี ทำให้ได้ทั้งความรู้ด้านวิธีการวิจัย และผลที่ได้จากการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนต่อไป อีกทั้งทำให้มีความเชื่อมั่นในเรื่องการวิจัยและการเรียนการสอนมากขึ้น
 4. งานวิจัยเป็นการประเมินผลการเรียนการสอน และประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรไปพร้อม ๆ กัน ทั้งนี้เพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนปรับปรุงห้องปฏิบัติการให้สามารถรับกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น
 5. เนื่องจากผู้วิจัยอ่อนประสบการณ์ในด้านสถิติ ดังนั้นจึงใช้เวลามากกับการทำความเข้าใจ ซึ่งแรก ๆ ผิดพลาดไปบางตอน ต้องเสียเวลาแก้ไขมากพอสมควร
- ดังนั้นจากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ทำวิจัยมีความภาคภูมิใจมาก กล่าวคือ นอกจากจะได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยถือว่าได้เรียนรู้การวิจัย (learning by doing) จากการทำงานชิ้นนี้ด้วยตัวเอง นับว่าเป็นประสบการณ์และความรู้ที่มีค่ายิ่ง

ข้อเสนอแนะ

1. ถ้าหากมีเวลาควรจะทำข้อมูลทางสถิติ สหสัมพันธ์ (Correlation) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้
 2. ควรมีการทดสอบเรื่องวิธีการสอนในเนื้อหาบางอย่าง เราควรจะมีการประเมินผลวิธีสอนของผู้สอนว่าใครสอนเป็นอย่างไร ก็จะได้ช่วยกันพัฒนาทั้งส่วนดีและแก้ไขส่วนที่บกพร่อง
 3. ครูผู้สอนควรมีส่วนสนับสนุนในการทำวิจัย
 4. ในการทำงานวิจัยต้องใช้งบประมาณและเวลามากพอสมควร เนื่องจากต้องใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการทำสถิติ
 5. การทำงานวิจัยจริง ๆ จะต้องปลอดจากการสอน
- อนึ่ง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและเอาใจใส่ในการเรียนการสอนของนักเรียน เป็นตัวอย่างที่ดีทำให้ผู้ปกครองเข้าใจในการเรียนการสอนของนักเรียนมากขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่ความเจริญเติบโตตามวัยของนักเรียนไปในทางที่ดีด้วย

บรรณานุกรม

กนกรัตน์ สุชะวัฒน. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับโรคเอดส์กับความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมในการป้องกันโรคเอดส์ของหญิงโสเภณี. (วิทยานิพนธ์).

กรุงเทพมหานคร : 2534.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, 2520.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, 2523.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, 2533.

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524. (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : กรมวิชาการ, 2533.

กาญจนา มณีแสง. หลักการวิจัยเบื้องต้น ทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, มปป.

รวีวรรณ ชื่นตระกูล. วิธีวิจัยการศึกษา. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพมหานคร : 2535.

การประชุมเชิงปฏิบัติการ. การเขียนโครงการวิจัย, (เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน), กรุงเทพมหานคร : 2532.

เดโช สวานนท์. ปทานุกรมจิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2512.

นิพนธ์ ดันเสวี. สรุปรายงานการวิจัยการศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับทัศนคติของคนไทยบางกลุ่มที่มีต่อ ทหารอเมริกันที่ประจำในไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม, 2511.

Hadley Read, Communication : Methods for All Media. Urbana : University of Illinois Press, P.34

WEBSTER'S DICTIONARY. NEW YORK : World Publishing, 1983.

หลักสูตรวิชาคหกรรมศาสตร์

หลักสูตรวิชาคหกรรมศาสตร์ (พ.ศ. 2523 - 2537)

¹ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นนักเรียนจะต้องเรียนวิชาการงานเป็นวิชาบังคับ วิชาเลือก และวิชาบังคับเลือก ดังความเป็นมาต่อไปนี้

ในอดีต พ.ศ. 2523 - 2533 ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ทุกคนจะต้องเรียนวิชาในกลุ่มการงานในแต่ละปีจัดไว้ 6 รายวิชา เรียนสัปดาห์ละ 4 คาบต่อปี รวม 144 คาบต่อปี ทั้ง 3 ปี คือ ให้ทุกคนเรียนวิชาที่ 1 การดูแลรักษากัน 101, 102 และ 103 เรียนสัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 36 คาบ ที่เหลืออีก 108 คาบ ให้นักเรียนเลือกเรียนจากวิชาที่ 2-6 จัดไว้งานละ 18 คาบ หรือ 36 คาบ

วิชาบังคับ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ง 101 การดูแลรักษากัน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ง 202 การดูแลรักษากัน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ง 303 การดูแลรักษากัน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

1. การดูแลรักษากัน ง 101, ง 202 และ ง 303 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

2. ช่างในบ้านเป็นวิชาเลือกที่เปิดให้นักเรียนเลือกเรียนรายวิชาช่างในบ้าน ไม่ให้ซ้ำกันโดยใช้

เวลาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ง 001 งานเขียนแบบ

ง 002 งานไม้ 1

ง 003 งานโลหะ 1

ง 004 งานไฟฟ้า 1

ง 005 งานหัตถกรรม

ง 006 งานหัตถกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ง 0015 งานไม้ 2

ง 0016 งานโลหะ 2

ง 0017 งานไฟฟ้า 2

ง 0018 งานยนต์ 1

ง 0019 งานหัตถกรรม

ง 0020 งานหัตถกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ง 0029 งานไม้ 3

ง 0030 งานโลหะ 3

ง 0031 งานไฟฟ้า 3

ง 0032 งานยนต์ 3

ง 0033 งานหัตถกรรม

ง 0034 งานหัตถกรรม

หมายเหตุ ทางหมวดได้พิจารณาเปิดเพียง 3 รายวิชา คือ เขียนแบบ, งานไม้, ไฟฟ้า

¹กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. 2520.

3. เกษตร ในแต่ละชั้นเปิดให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาเดียวจากรายวิชาเกษตร ก และเกษตร ข ดังต่อไปนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เกษตร ก	ง 007	เกษตร ก (พืช)	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
	ง 008	เกษตร ก (พืช)	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้
เกษตร ข	ง 009	เกษตร ข (สัตว)	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
	ง 0010	เกษตร ข (สัตว)	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.5 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

เกษตร ก	ง 0021	เกษตร ก (พืช)	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
	ง 0022	เกษตร ก (พืช)	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้
เกษตร ข	ง 0023	เกษตร ข (สัตว)	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
	ง 0024	เกษตร ข (สัตว)	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เกษตร ก	ง 0035	เกษตร ก (พืช)	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
	ง 0036	เกษตร ก (พืช)	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้
เกษตร ข	ง 0037	เกษตร ข (สัตว)	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
	ง 0038	เกษตร ข (สัตว)	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

หมายเหตุ ทั้งนี้กระทรวงได้เปิดให้ทางโรงเรียนเป็นผู้พิจารณาตามความเหมาะสมว่าจะให้เรียนครั้งละ 1, 2, 3 หรือ 4 คาบ ตามรายวิชาที่กำหนดไว้

4. ผ้าและการตัดเย็บ ให้นักเรียนเลือกเรียนวิชาเดียวจากรายวิชาต่อไปนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ง 0011	ผ้าและการตัดเย็บ	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ง 0012	ผ้าและการตัดเย็บ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ง 0025	ผ้าและการตัดเย็บ	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ง 0026	ผ้าและการตัดเย็บ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ง 0039	ผ้าและการตัดเย็บ	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ง 0040	ผ้าและการตัดเย็บ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

5. อาหารและโภชนาการ ให้นักเรียนเลือกเรียนรายวิชาเดียว จากรายวิชาต่อไปนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ง 0013	อาหารและโภชนาการ	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ง 0014	อาหารและโภชนาการ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ง 0027	อาหารและโภชนาการ	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ง 0028	อาหารและโภชนาการ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ง 0041	อาหารและโภชนาการ	1 คาบ/สัปดาห์/ภาค	0.5 หน่วยการเรียนรู้
ง 0042	อาหารและโภชนาการ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1.0 หน่วยการเรียนรู้

สำหรับวิชาสหกรณ์ศาสตร์ ได้แก่ การดูแลรักษาร้าน ผ้าและการตัดเย็บ อาหารและโภชนาการ ในที่ประชุมอาจารย์หมวดวิชา ร่วมกับฝ่ายวิชาการ ได้พิจารณาเห็นควรให้เลือกวิชาที่ใช้เวลา 2 คาบ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทำงานได้มากพอสมควร และมอบหมายให้อาจารย์ผู้สอนที่เรียนวิชาเอก และมีความถนัดในแต่ละสาขาวิชา เป็นผู้สอนนักเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในการวัดผลจะใช้หลักเกณฑ์ของทางกลุ่มโรงเรียนสามัญกลุ่มที่ 3 ประชุมตกลงกัน คือ

วิชาที่เน้นภาคทฤษฎีมากกว่าภาคปฏิบัติจะใช้อัตราส่วนคะแนน 7:3 ได้แก่ วิชาดูแลรักษาร้าน

วิชาที่เน้นภาคทฤษฎีน้อยกว่าภาคปฏิบัติจะใช้อัตราส่วนคะแนน 8:32 ได้แก่ วิชาผ้าและการตัดเย็บ, อาหารและโภชนาการ

นอกจากวิชาหลักที่จะต้องเปิดให้นักเรียนเรียนและเลือกเรียนตามหลักสูตรแล้วยังมีวิชาเลือกเสรีที่ทางหมวดวิชาสหกรณ์ได้เลือกจากหลักสูตรและเปิดให้หลากหลายออกไปเพื่อให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดของตนเองอีก ทางหมวดวิชาสหกรณ์ศาสตร์จึงพิจารณารายวิชาเลือกเสรีที่เหมาะสมกับนักเรียนและพิจารณาตามความจำเป็นในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปิดวิชาเลือกพื้นฐานอาชีพในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และเพื่อเป็นการสำรวจทักษะและความถนัดของนักเรียนในการที่จะสามารถนำวิชาเหล่านั้นไปประกอบอาชีพได้เป็นประการสำคัญ ใช้เวลาเรียนรายวิชาละ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ รายวิชา

คก 011	บ้านสวยด้วยเศษวัสดุ
คก 012	ไม้ประดับบ้าน
คก 021	อาหาร 1
คก 022	อาหาร 2
คก 031	ผ้าและการตัดเย็บ 1
คก 032	ผ้าและการตัดเย็บ 2
คก 041	เย็บปักถักร้อย 1
คก 042	เย็บปักถักร้อย 2
คก 051	ประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง 1
คก 052	ประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง 2
คก 055	ประดิษฐ์ 1
คก 056	ประดิษฐ์ 2

ปัจจุบัน พ.ศ. 2534 - 2537 ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) วิชาการงานเป็นวิชาบังคับเลือก

1. การเปิดวิชาบังคับ

โดยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ ภาคเรียนละ 2 รายวิชา โดยจะเลือกเรียนรายวิชาใดก่อนหลังก็ได้ ได้แก่

ง 011	งานบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 012	การจัดการในบ้าน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 013	งานช่างพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 014	งานเกษตรพื้นฐาน	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ง 015	งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

หมายเหตุ

1. วิชาที่หมวดคหกรรมศาสตร์รับผิดชอบในการเรียนการสอน คือ

วิชา ง 011 งานบ้าน (กำหนดให้เปิดสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1)

ง 012 การจัดการในบ้าน (เปิดสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2) และ

ง 015 งานผลิตภัณฑ์จากวัสดุท้องถิ่น (กำหนดให้เปิดสอนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สลับกับวิชา ง 013 งานช่างพื้นฐาน)

2. ง 013 งานช่างพื้นฐาน ได้พิจารณารายวิชาย่อยจากวิชาช่างในบ้านของหลักสูตร พุทธศักราช 2521 ประกอบด้วย 3 รายวิชา คือ เขียนแบบ, งานไม้ และ ไฟฟ้า ทั้ง 3 รายวิชานี้จะต้องเรียนให้ครบใน 1 ภาคเรียน โดยแบ่งนักเรียนเป็น 3 กลุ่มย่อย หมุนเวียนกับวิชาละ 6 สัปดาห์ ซึ่งทางโรงเรียนกำหนดให้เปิดสอนในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2
3. ง 014 งานเกษตรพื้นฐาน ทางโรงเรียนไม่สามารถเปิดสอนได้เนื่องจากขาดบุคลากร เฉพาะ และสถานที่ที่จะให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริงไม่มี (ที่เคยเปิดเรียนมาแล้วก็ขอยืม สถานที่ของ มศว ปทุมวัน)

2. การเปิดวิชาเลือกเสรี หมวดวิชาดุษฎีนิพนธ์จะพิจารณาตามความเหมาะสมและความจำเป็นที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ร่วมกับแนวนโยบายในการเรียนการสอนของโรงเรียนที่มุ่งเน้นทางด้านวิชาการมากกว่าด้วยอาชีพ เนื่องจากจุดประสงค์หลักของผู้ปกครองที่ส่งนักเรียนเพื่อสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ฉะนั้นความต้องการและความสนใจของนักเรียนส่วนใหญ่ในการเลือกวิชาเลือกเสรีคือกรรมเพราะรักความสบายเสียส่วนใหญ่ ไม่ชอบอะไรที่หนักสมองและมีการบ้านมาก ๆ ชอบเรียนแล้วจบในชั่วโมง ดังนั้นวิชาเลือกเสรีคือกรรมบางรายวิชาจึงเป็นที่สนใจของนักเรียนมากได้แก่ วิชาปฏิบัติการอาหารต่าง ๆ หากเป็นวิชาปฏิบัติการตัดเย็บเสื้อผ้าแล้วมักจะไม่นิยม ถึงอย่างไรก็ตามทางหมวดคหกรรมก็จำเป็นต้องเปิดรายวิชาให้หลากหลายออกไปเพราะจำกัดด้วยบุคลากรและสถานที่

รายวิชาที่เปิดสอนก็จะพิจารณาเป็นรายปี รายวิชาที่ทางหมวดคหกรรมพิจารณาเปิดสอน ได้แก่

ช 0152	ช่างอาหารไทย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0153	ช่างอาหารอบ	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0154	ช่างอาหารพื้นเมือง	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0157	การผลิตเครื่องดื่ม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0158	ช่างถนอมอาหาร	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0159	ช่างร้อยมาลัย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0160	ช่างดอกไม้ประดิษฐ์	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0161	ช่างประดิษฐ์ของชำร่วย	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0162	ช่างเครื่องหอม	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0163	ช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0164	ช่างเย็บย้อมและกระเป๋	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
ช 0169	ช่างถักโครเชต์	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้

5. การเรียนการสอนวิชาศรัทธาธรรมศาสตร์ หลักสูตร (2523 - 2537)

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2523 - 2533 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นยังเรียนวิชาที่กำหนดในหลักสูตรเดิม พุทธศักราช 2521

5.1 วิชาบังคับเลือก คือ วิชาดูแลรักษาน้ำ ว่าด้วยการเรียนรู้เรื่องการทำงานบ้าน การเลือกซื้อสิ่งของเครื่องใช้ในบ้าน การเลือกเครื่องประดับหรือตกแต่งบ้านและประดิษฐ์ของใช้ในบ้านในการจัดตกแต่งบ้าน การแก้ปัญหาในเรื่องการทำความสะอาดเสื้อผ้า การดูแลรักษาน้ำและดัดแปลงรูปแบบของเสื้อผ้า การซ่อมแซมเสื้อผ้า เครื่องใช้ที่ทำจากผ้า โดยการเพิ่มรายละเอียดตามลำดับชั้นจนกระทั่งให้นักเรียนปฏิบัติจริง แต่ทางหมวดก็ไม่สามารถให้นักเรียนไปทำเป็นงานบ้านและให้ผู้ปกครองเซ็นรับรองว่านักเรียนได้ปฏิบัติจริง ได้แก่ การซักผ้า รีดผ้า แต่จะได้ผลถึง 100% คงจะไม่ได้

- งานที่สามารถให้นักเรียนฝึกที่โรงเรียนได้คือ การทำความสะอาดบ้านโดยครูจะให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียนหลังจากครูอธิบายขั้นตอนในการทำงานแล้วให้นักเรียนแบ่งกลุ่มวางแผนการทำงานและแบ่งความรับผิดชอบ จัดเตรียมอุปกรณ์และลงมือปฏิบัติจริง ครูสามารถประเมินผลการเรียนการสอนได้ตามลำดับขั้นตอน

- งานที่สามารถให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในห้องเรียนอีกคือ การซ่อมแซมเสื้อผ้า ได้แก่ การปะ การชุน การเย็บด้วยมือ และการประดิษฐ์ของใช้ในการจัดตกแต่งบ้านโดยให้นักเรียนคิดประดิษฐ์ผลงานจากวัสดุเหลือใช้ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ กระดาษ ผ้า ไม้ หรือวัสดุเหลือใช้อื่น ๆ ที่นักเรียนจะคิดทำขึ้นมาโดยการเห็นควรจากครูด้วย เพราะเนื่องจากวัสดุบางอย่างอาจจะเป็นอันตรายในการทำงานของนักเรียนจำนวนมากที่มีครูคอยดูแลเพียงคนเดียว

- งานที่ไม่สามารถให้นักเรียนฝึกปฏิบัติทดลองทำได้ครูก็จะสาธิตให้นักเรียนดูให้เห็นจริงตามทฤษฎีนำตัวอย่างมาให้ดูให้นักเรียนรู้จัก เพราะวัสดุบางอย่างเป็นอันตรายต่อนักเรียนถ้าใช้ผิดวิธี คือการทำความสะอาดเสื้อผ้าที่เปื้อนประเภทต่าง ๆ ครูก็จะนำสารในการทำทำความสะอาดมาให้ดู อธิบายให้ทราบถึงผลดีผลเสียและอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ใช้อาไมระมัดระวังหรือผู้ใช้สารเหล่านั้นใช้ไม่ถูกวิธี

5.2 วิชาเลือก คือ วิชาช่างในบ้าน ซึ่งเปิดให้นักเรียนเลือกเรียน แต่ทางหมวดได้ทดลองเปิดรายวิชา งานเขียนแบบ งานไม้ ไฟฟ้า และหัตถกรรม และต่อมาได้เหลือเพียง 3 รายวิชา คือ งานเขียนแบบ งานไม้ และไฟฟ้า เนื่องจากวิชาเหล่านี้นักเรียนไม่สู้จะชอบสักเท่าใด ถึงแม้ว่าครูจะสอนอย่างง่ายโดยเน้นเฉพาะเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันจริง ๆ หรือจะสอนแบบละเอียดให้รู้จักซึ่ง นักเรียนก็จะยังไม่ชอบเรียนใหญ่เลย สำหรับนักเรียนบางคนที่ยังเรียนแล้วได้รับผลที่จะนำไปใช้ได้เต็มที่มีมากจะเป็นนักเรียนที่มีพื้นฐานการเรียนดีมีความตั้งใจดีและพร้อมที่จะรับทุกเรื่องที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียน ครูให้ทำงานอะไรก็จะตั้งใจทำอย่างดี นักเรียนกลุ่มดังกล่าวมักจะเป็นนักเรียนที่มีผลการ

เรียนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เป็นส่วนน้อย สำหรับส่วนใหญ่มักจะเรียนพอดูและบางครั้งก็ตกเพราะมีความสนใจและตั้งใจน้อย เมื่อครูกำหนดให้ทำแบบฝึกหัดหรือทำงานชิ้นมักจะส่งไม่ตรงเวลาและต้องให้ครูทวงงานกันอยู่เสมอ

5.3 วิชาเลือกเสรีอีกวิชาหนึ่ง คือ วิชาเกษตรทั้งเกษตร ก และเกษตร ข ทางหมวดวิชา มีอาจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถในด้านนี้พอสมควร สามารถเป็นผู้แนะนำในด้านการเรียนให้แก่ นักเรียนได้และในการเรียนการสอนบางเรื่องก็ใช้ของจริงและให้นักเรียนปฏิบัติจริง ได้แก่ การตอนกิ่ง ไม้ การได้เห็นต้นไม้ดอกไม้จากของจริงที่ตามบริเวณรอบโรงเรียนพอจะมีอยู่บ้าง ที่บ้านนักเรียนบ้าง และสไลด์ประกอบการเรียนที่ผู้สอนพอจะหามาให้ดูได้ และสำหรับเรื่องการเรียนรู้ในเรื่องของสัตว์ เลี้ยงนักเรียนไม่สามารถฝึกเลี้ยงหมู เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ที่โรงเรียนได้ ผู้สอนก็นำสไลด์มาให้ นักเรียนได้เรียนรู้เท่านั้น

ในการเรียนการสอนวิชาเลือกทั้ง 2 รายวิชา ดังกล่าวเป็นเพียงการชี้หรือการปูพื้นฐาน การเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ไม่ตรงกับจุดประสงค์หลักในแต่ละรายวิชาที่วางไว้ ให้นักเรียนปฏิบัติได้จริงผลที่ได้รับอาจกล่าวได้ว่าไม่ดีเท่าที่ควร

วิชาเลือกเสรีคหกรรมได้เปิดให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัด (ไม่จำกัดเพศ) และ ความรักที่จะเรียน 1 รายวิชาใช้เวลาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ นักเรียนจะเลือกเรียนวิชาใดก็ได้ใน 18 รายวิชา ตามหลักสูตรเรียงจากง่ายหายากคนละ 1 รายวิชา ในกลุ่มรายวิชาหนึ่งจะต้องมีนักเรียนเลือกเรียนอย่างน้อย 10 คนจึงจะเปิดสอน มากที่สุดรับได้เพียง 25 คน เพราะจำกัดด้วยสถานที่และบุคลากร ในการเลือกเรียนของนักเรียนเหล่านี้จะเลือกเรียนและ เรียนด้วยความตั้งใจได้ผลงานที่น่าพึงพอใจอย่างยิ่งถ้ามีโอกาสส่งนักเรียนไปประกวดในงานนิทรรศการ การประกวดงานคหกรรมเมื่อใด เมื่อนั้นจะต้องคว้ารางวัลชมเชยไม่ 1 ก็ 2 รางวัล และมักจะติด ข่ายรางวัลที่ 1 - 3 หากไม่ติดก็จะได้รับรางวัลชมเชยมาไม่เคยพลาดสักครั้ง ทั้งระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย

วิชาที่เปิดให้นักเรียนเลือกเรียนในขณะนั้น ได้แก่

คก 011	บ้านสวยด้วยวัสดุ
คก 012	ไม้ประดับบ้าน
คก 021	อาหาร 1
คก 022	อาหาร 2
คก 031	ผ้าและการตัดเย็บ 1
คก 032	ผ้าและการตัดเย็บ 2
คก 041	เย็บปักถักร้อย 1
คก 042	เย็บปักถักร้อย 2

คก 051	เย็บปักถักร้อย 1
คก 052	เย็บปักถักร้อย 2
คก 061	ประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง 1
คก 062	ประดิษฐ์ดอกไม้ใบตอง 2
คก 055	ประดิษฐ์ 1
คก 056	ประดิษฐ์ 2

การเรียนวิชาสหกรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรเดิมนุศักราช 2521 วิชาสหกรรมเป็นสาขาหนึ่งในหกสาขาวิชาของวิชาบังคับพื้นฐานวิชาอาชีพ ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนให้ครบ 8 รายวิชาย่อยรวม 12 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่

คผ 111	การตัดเย็บเบื้องต้น	6 คาบ/สัปดาห์/ภาค	3 หน่วยการเรียนรู้
คผ 251	ความรู้เรื่องผ้า	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
คอ 111	โภชนาการ 1	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
คอ 225	อาหารครอบครัว	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้
คอ 416	สุขวิทยาอาหาร	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
คท 111	บ้านและครอบครัว	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
คท 121	การเลี้ยงและอบรมเด็ก	2 คาบ/สัปดาห์/ภาค	1 หน่วยการเรียนรู้
คท 131	ศิลปะประดิษฐ์	4 คาบ/สัปดาห์/ภาค	2 หน่วยการเรียนรู้

จากการเรียนที่ผ่านมานักเรียนที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานรายวิชาอาชีพสหกรรมดังกล่าวรุ่นแรกเลือกเรียนเพียง 8 คน ก็จำเป็นต้องเปิดเนื่องจากวิชาบังคับเลือกอื่นนั้นไม่เปิดรับอีกแล้ว นักเรียนก็เลยต้องหันมาเรียนสหกรรม และเมื่อครูชี้แจงจุดประสงค์รายวิชาการเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของแต่ละรายวิชาให้นักเรียนทราบ นักเรียนก็รับฟัง ขณะที่เรียนนักเรียนก็ตั้งใจบ้างไม่ตั้งใจบ้างเป็นธรรมดา แต่เมื่อใดที่นักเรียนออกนอกเส้นทางถ้าครูเตือนนักเรียนก็ยังหันกลับมาตั้งใจและตั้งใจเรียนต่อไป เมื่อเขาเห็นว่าแต่ละรายวิชาไม่ใช่ของง่ายอย่างที่นักเรียนคาดคิดไว้เรียนมากขึ้น ซึ่งต่างจากนักเรียนปัจจุบันจะมีเพียงไม่กี่คนที่ตั้งใจเรียนจริง ๆ และผลปรากฏออกมาอย่างการกระทำของนักเรียนและแล้วก็จะตกหนักที่ครูผู้สอนที่ต้องสอนใหม่เพื่อให้นักเรียนซ่อมให้ผ่าน เพราะถ้าไม่ผ่านนักเรียนก็ไม่สามารถจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้เนื่องจากเป็นวิชาบังคับนั่นเอง

ปัจจุบันหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย นุศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามโครงสร้างของหลักสูตรกำหนดให้วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเป็นวิชาบังคับเลือกจำนวน 6 หน่วยการเรียนรู้ทางโรงเรียนได้กำหนดให้นักเรียนที่เลือกเรียนวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพสหกรรมให้จบภายใน 5 เทอม คือ ม.4, ม.5 ทั้ง 2 เทอม, ม.6 เรียนเฉพาะเทอมต้น เพื่อจัดการติววิชาหลักเพื่อเตรียมสอบเข้า

ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในเทอมปลาย โดยยึดหลักการจัดเป็น 3 รายวิชาหลัก คือ ผ้า อาหาร ประดิษฐ์ และพิจารณาเลือกรายวิชาย่อยที่เหมาะสมจากรายวิชาที่วางไว้ในหลักสูตร เพื่อกำหนดให้นักเรียนเรียนเรียนดังต่อไปนี้

ม.4	ช 0211	ช่างออกแบบเสื้อผ้า	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 0163	การผลิตเครื่องต้ม	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 0162	ช่างอาหารนานาชาติ	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 0218	ช่างแกะสลักและตกแต่งอาหาร	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
ม.5	ช 0216	การประกอบการอาหารและการบริการอาหาร	4 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 0169	ช่างประดิษฐ์ตุ๊กตา	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 029	ช่างเสื้อผ้าและของใช้เด็กอ่อน	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
ม.6	ช 0173	ช่างถักนิตติ้งด้วยมือ หรือ	4 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 0239	งานบริการอาหารและเครื่องต้ม	4 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 0158	ช่างอาหารไทย	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้
	ช 0165	ช่างร้อยมาลัย	2 คาบ/สัปดาห์/1 ภาคเรียน	1 หน่วยการเรียนรู้

4. หลักสูตรและเนื้อหาการสอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การเรียนรู้วิชาคหกรรมศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรภาคบังคับ ดังนี้
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ภาคเรียนที่ 1 ใช้หนังสือคู่มือการเรียนการสอนการงาน วิชางานบ้าน ง 011

2 คาบ/สัปดาห์/ 1 หน่วยการเรียนรู้ แบ่งเป็นหัวข้อสำคัญต่าง ๆ 5 บท คือ

บทที่ 1 "เรื่องเครื่องอุปโภคและบริโภค"

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้และเก็บบำรุงรักษาเครื่องอุปโภคและบริโภคในบ้านได้

เนื้อหา เน้นในเรื่องความหมายของเครื่องอุปโภคและบริโภค

- การใช้และการเก็บรักษาเครื่องอุปโภคและบริโภค ที่ใช้ใน
- ชีวิตประจำวัน ได้แก่ เสื้อผ้า อาหาร ยา เครื่องใช้ในการทำ
- ความสะอาดร่างกาย เครื่องใช้ในบ้านที่ทำจากวัสดุต่าง ๆ

บทที่ 2 "เรื่องบ้านที่น่าอยู่"

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนสามารถทำความสะอาดบ้านและจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้านได้

เนื้อหา เน้นในเรื่องความสำคัญของบ้าน

- หลักในการทำทำความสะอาดบ้าน
- วัสดุอุปกรณ์ในการทำทำความสะอาด
- หลักการจัดตกแต่งบ้านและบริเวณบ้าน

บทที่ 3 "เรื่องทำให้ใหม่ไม่ยาก"

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนสามารถซ่อมแซมและดัดแปลงเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มได้

เนื้อหา เน้นในเรื่องความจำเป็นในการประหยัดและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

- ข้อควรพิจารณาก่อนที่จะซ่อมแซมและดัดแปลง เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
- การซ่อมแซมเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม
- การดัดแปลงเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

บทที่ 4 "เรื่องอาหารดีมีคุณค่า"

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนสามารถเลือกและประกอบอาหารได้อย่างถูกวิธี มีคุณค่าทางโภชนาการและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

- เนื้อหา** เน้นในเรื่องความหมายและความสำคัญของอาหาร
- อาหารหลัก 5 หมู่ และคุณค่าของอาหาร
 - การเลือกซื้ออาหารสด อาหารแห้ง และการเก็บรักษา
 - การประกอบอาหารอย่างสงวนคุณค่า
 - การจัดรายการอาหารประจำวัน
 - การล้างและเก็บภาชนะและอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาหาร

บทที่ 5 "เรื่องครอบครัวเป็นสุข"

- จุดประสงค์** เพื่อให้นักเรียนสามารถดูแลช่วยเหลือและบริหารบุคคลในครอบครัวได้
- เนื้อหา** เน้นในเรื่องความหมายและความสำคัญของครอบครัว

- การดูแลช่วยเหลือบุคคลในครอบครัว
- การบริหารบุคคลในครอบครัว

วิธีการสอน

1. สอนตามเนื้อหาวิชา
2. ทำแบบฝึกหัดท้ายบท โดยครูจะเลือกจากกิจกรรมท้ายบท และบางเรื่อง ที่ครูเห็นว่าสำคัญก็จะมีแบบฝึกหัดเสริมให้
3. ฝึกปฏิบัติในบางเรื่องเท่าที่สถานที่ เวลา โอกาสจะอำนวยให้ เนื่องจากมีจำนวนนักเรียนมากถึง 63 - 66 คนต่อห้อง จึงฝึกปฏิบัติพอเป็นให้นักเรียนเข้าใจและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น
 - การทำความสะอาดบ้าน ครูจะให้นักเรียนทำความสะอาดห้องเรียน จัดห้องเรียนของตนเองในชั่วโมงสอนและตรวจห้อง เวลาเข้าสอนเท่านั้น
 - การเย็บตะเข็บต่าง ๆ ครูก็สามารถฝึกในชั่วโมงโดยให้นักเรียนหาเศษผ้าและอุปกรณ์มา และปฏิบัติให้เห็น ส่งในเวลาที่กำหนดเป็นต้น

เวลาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน

ครูผู้สอน เนื่องจากทางแผนกมีครูน้อย เพียง 5 - 6 คน เท่านั้น จึงต้องกระจายกันสอนตั้งแต่ ม.1-ม.6 ไม่สอนเฉพาะระดับชั้นเดียว ผู้ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ประจำชั้นห้องใด ก็เข้าสอนห้องนั้นที่เหลือก็จะเฉลี่ยเพื่อให้ชั่วโมงสอนเท่ากัน ซึ่งแต่ละรายวิชาจะใช้เวลา 2 คาบต่อเนื่องกัน

การวัดผล มีการสอบทฤษฎีในตารางสอบและใช้ข้อสอบชุดเดียวกันทั้งระดับชั้น ลักษณะของข้อสอบประกอบด้วยแบบปรนัย อัตนัย กาถูกผิด โยงข้อ จะวัดผล 2 ครั้ง คือ กลางภาค และปลายภาค โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนเหมือนกันทั้งระดับชั้น

ภาคเรียนที่ 2 วิชาการจัดการในบ้าน ง 012 2 คาบ/สัปดาห์/ 1 หน่วยการเรียนรู้
แบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 บท คือ

บทที่ 1 "เรื่องการจัดทรัพยากรของตนเองและครอบครัว"

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ
ของตนเองและครอบครัว

- เนื้อหา**
- ความหมายของทรัพยากร
 - การจัดการทรัพยากร
 - หลักการจัดการเวลาให้เหมาะสมกับงาน
 - การจัดการแรงงาน
 - หลักการจัดการแรงงานให้เหมาะสมกับงาน
 - การจัดการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ
 - หลักการจัดการการเงิน
 - การใช้สิ่งของเครื่องใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า

บทที่ 2 "เรื่องการเลือกซื้อสินค้าและบริการ"

จุดประสงค์ นักเรียนสามารถเลือกซื้อสินค้าและบริการสำหรับตนเองและครอบครัว
อย่างถูกต้องตามหลักการซื้อ

- เนื้อหา**
- ความหมายของสินค้าและบริการ
 - ประเภทของสินค้า
 - หลักการเลือกซื้อสินค้าและบริการ

บทที่ 3 "เรื่องการจัดงบประมาณค่าใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว"

จุดประสงค์ 1. สามารถจัดทำงบประมาณการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว และ
บันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายอย่างง่ายของตนเอง
2. สามารถเลือกวิธีการออมทรัพย์ที่เหมาะสมกับตนเองและครอบครัวได้

- เนื้อหา**
- ความหมายของงบประมาณ
 - ส่วนประกอบของงบประมาณ
 - ลำดับขั้นตอนการทำงานงบประมาณ
 - บัญชีรายรับ-รายจ่าย
 - ประโยชน์การทำงานงบประมาณ
 - การออมทรัพย์
 - ความหมายของการออมทรัพย์
 - สถาบันการออมทรัพย์

บทที่ 4 "เรื่องการจัดเก็บเอกสารสำคัญ"

จุดประสงค์ เพื่อให้นักเรียนสามารถจัดเก็บเอกสารของตนเองและครอบครัวได้อย่างเป็นระเบียบ

- เนื้อหา**
- ความหมายของเอกสารและการจัดเก็บเอกสาร
 - หลักการในการจัดเก็บเอกสาร
 - ประโยชน์ในการจัดเก็บเอกสาร
 - วัสดุอุปกรณ์และแหล่งที่ใช้ในการเก็บ

วิธีการสอน, เวลาเรียน, ครูผู้สอนและการวัดผล เช่นเดียวกับวิชางานบ้าน ง 011 ในภาคเรียนที่ 1

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กำหนดให้เรียน 2 รายวิชาใน 1 ปีการศึกษา เป็นวิชาที่อยู่ในความรับผิดชอบของแผนกศิลปศึกษา 1 รายวิชา คือ วิชางานช่างพื้นฐาน ง 013 อีกวิชาอยู่ในความรับผิดชอบของแผนกคหกรรมศาสตร์ ได้แก่ วิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ง 0115 2 คาบ/สัปดาห์/ 1 ภาคเรียน ตามหลักสูตร มุ่งเน้นให้นักเรียนรู้จักนำวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์ เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในครอบครัวได้ สามารถผลิตขึ้นเพื่อนำไปจำหน่ายเป็นรายได้ของครอบครัว โดยสามารถคิดราคาต้นทุนและราคาที่จะจำหน่ายได้

วิธีการสอน นักเรียนทั้ง 6 - 7 ห้องเรียนจะใช้วิธีการหมุนเวียนกัน เทอมแรกเรียน วิชางานช่างพื้นฐาน ง 013 จำนวน 4 ห้อง เรียนวิชาผลิตภัณฑ์จากวัสดุในท้องถิ่น ง 015 จำนวน 3 ห้อง เทอมที่สองก็จะหมุนเวียนสลับกันเป็นวิชา ง 013 จำนวน 3 ห้อง และวิชา ง 015 จำนวน 4 ห้อง จนครบในปีการศึกษา

รายวิชานี้มีหนังสือคู่มือการเรียนการสอนออกมาแต่ไม่สามารถนำมาใช้โดยตรงได้กับนักเรียนในกรุงเทพฯ เนื่องจากในหนังสือจะเขียนถึงผลิตภัณฑ์ที่ทำหรือสานขึ้นจากไม้ไผ่ ซึ่งในกรุงเทพฯ ไม่มี และหาซื้อยากและความต้องการของคนกรุงเทพฯ ในการใช้งานจากสิ่งของเหล่านั้นน้อยมาก ครูผู้สอนจึงต้องปรับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้เข้ากับสถานการณ์ ความจำเป็น และความเหมาะสมในการดำเนินชีวิตของนักเรียนในกรุงเทพฯ โดยให้นักเรียนคิดประดิษฐ์งานจากวัสดุที่เหลือใช้และหาง่าย มาทำเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน ใช้ในเทศกาลต่าง ๆ เพื่อเป็นการประหยัดรายจ่าย และยังสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่นักเรียนและครอบครัวได้ ข้อสำคัญก็เพื่อให้นักเรียนเล็งเห็นประโยชน์ของสิ่งของเหลือใช้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ไม่ทิ้ง

กลายเป็นขยะโดยปราศจากคุณค่า และสิ่งเหล่านั้นก่อให้เกิดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์งานด้านศิลปะมากขึ้น ได้แก่ การดอวยพรในโอกาสต่าง ๆ หุ่นจำลองต่าง ๆ หรือตุ๊กตา กระปุกออมสินจากกระต่ายนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ ตะกร้า กระเช้าจากกระต่ายสมุดโทรศัพท์ ดอกไม้จากเศษผ้า กระต่ายนิตยสาร กล้องกระต่ายชำระแบบต่าง ๆ กล้องใส่ดินสอ กรอบรูป ภาพจากเปลือกไข่ เป็นต้น

เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ใน 1 ภาคเรียนกำหนดให้นักเรียนใช้เวลา 4 สัปดาห์ต่องาน 1 ชิ้น ฉะนั้นใน 1 ภาคเรียนนักเรียนจะต้องทำงานส่ง 3 - 4 ชิ้น ขึ้นอยู่กับกิจกรรมของโรงเรียนด้วย

ครูผู้สอน เข้าสอนห้องละ 1 คน บางคนอาจสอนเทอมละ 2 ห้องหรือห้องเดียวขึ้นอยู่กับภาระงานและการเฉลี่ยชั่วโมงสอนให้เท่ากัน ให้นักเรียนทำงานเดี่ยว แต่เป็นงานชนิดเดียวกันเช่น การประดิษฐ์กล่องใส่ปากกาดินสอจากกระต่ายนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ ก็จะทำกันทั้งห้อง โดยไม่จำกัดรูปแบบ ขนาดให้เหมาะสมใครจะตกแต่งอย่างไร ก็เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความสามารถและความคิดริเริ่ม กำหนดระยะเวลาให้ว่า 4 สัปดาห์ต่องาน 1 ชิ้น ใน 1 เทอมนักเรียนจะได้งาน 3-4 ชิ้น ขึ้นอยู่กับเวลาเรียนและกิจกรรมของโรงเรียน

การวัดผล ดูจากการเขียนโครงงาน ผลงานในแต่ละสัปดาห์และผลงานสำเร็จ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ในเรื่องของความซื่อสัตย์นั้น ครูจะต้องสังเกตและตรวจงานทุกสัปดาห์ว่านักเรียนทำงานตามโครงงานที่เขียนไว้หรือไม่และทำด้วยตัวเองจริงหรือไม่ ซึ่งยากแก่การตัดสินเหมือนกัน แต่ก็ต้องพยายามกล่าวคือถ้าหากมีสถานที่เก็บหรืองานของนักเรียนให้เป็นหมวดหมู่ ก็จะเป็นประโยชน์ในการประเมินผลได้ดีมากกว่า แต่เนื่องจากครูไม่มีที่เก็บงานของนักเรียนไว้ได้ทั้งหมด 3 - 4 ห้อง ซึ่งแต่ละห้องจะมีนักเรียนถึง 50 - 55 คน จึงต้องคืนงานทุกชิ้นให้นักเรียน หลังจากประเมินผลแล้ว

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิชาโครงงาน แบ่งเป็น 2 รายวิชา คือ

1. โครงงานศิลปกรรม แผนกศิลปะจะเป็นผู้รับผิดชอบ
2. โครงงานคหกรรม ทางแผนกคหกรรมศาสตร์ได้กำหนดเปิดให้นักเรียนเลือก

เรียนได้ตามความถนัดถึง 3 รายวิชาย่อย ได้แก่

- 2.1 โครงงานอาหาร
- 2.2 โครงงานผ้า
- 2.3 โครงงานประดิษฐ์

โดยใช้รหัส ง 031 ร่วมกัน มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถคิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาได้ โดยครูเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องที่นักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาเองได้

การจัดกลุ่มผู้เรียน จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทางแผนกคหกรรมนำมาปรับปรุงเพื่อให้ตรงกับความสามารถและความถนัดของนักเรียนจึงเปิดเป็นรายวิชาย่อย 3 รายวิชา ให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัดของนักเรียนตลอด 1 ภาคเรียน เพียง 1 รายวิชา คือใครจะเลือกเรียนอาหารก็จะเรียนตลอด 1 ภาคเรียน

จากวิธีการดังกล่าวนี้เพื่อเป็นการประหยัดเวลาและแรงงานจึงเปิดให้นักเรียน 2 ห้อง เรียนในเวลาตรงกันเพื่อที่จะกระจากนักเรียนได้ จำนวนมากพอสมควร

วิธีการเรียน เมื่อนักเรียนเรียนวิชาด้านคหกรรมเทอมแรก ในเทอมที่สองนักเรียนจะต้องเรียนวิชาด้านศิลปกรรม จึงจะถือว่านักเรียนเรียนครบตามหลักสูตร

วิธีการสอน สอนภาคทฤษฎี โดยครูจะเป็นผู้บอกจุดประสงค์รายวิชาให้นักเรียนเข้าใจ และยกตัวอย่างให้ดู หลังจากนั้นให้นักเรียนคิดโครงการที่นักเรียนจะทำใน 1 ภาคเรียนมา 3 - 4 โครงการ ครูก็จะพยายามแนะนำให้นักเรียนทำงานประเภทเดียวกัน แต่ใช้ความสามารถ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานให้ประณีต สวยงาม ใช้ได้ และสามารถจำหน่ายได้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขณะที่นักเรียนทำงานครูก็มีบทบาทเพียงเป็นผู้แนะนำในการแก้ปัญหา หรืออำนวยความสะดวกในบางกรณีให้นักเรียน ในส่วนที่นักเรียนไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้เท่านั้น

เวลาเรียน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาคเรียน

ครูผู้สอน จะเข้าสอนในวิชาที่ตนเองถนัด โดยลงครั้งละ 3 คน 3 รายวิชา คือ อาหาร ผ้า และงานประดิษฐ์

การวัดผล ตจากวิธีการเขียนโครงการ การทำงานในแต่ละสัปดาห์ ผลงานสำเร็จ ข้อเสีย ตรงต่อเวลา ซึ่งเน้นในเรื่องการปฏิบัติงานให้ตรงตามวิธีการและขั้นตอนที่เขียนไว้ หากพบว่ามีปัญหาให้นักเรียน เขียนหมายเหตุและข้อเสนอแนะในวิธีการแก้ปัญหาลงไป เพื่อนำไปปรับปรุงในงานชิ้นใหม่ต่อไป

5. หลักสูตรและเนื้อหาการสอนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

การเรียนวิชาคหกรรมศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรกำหนดให้นักเรียนเลือกเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเรียนจนครบ 3 ปี ทางแผนกคหกรรมศาสตร์จึงตั้งเกณฑ์การเรียนตามข้อบังคับในหลักสูตร กล่าวคือนักเรียนที่เลือกเรียนสายคหกรรมศาสตร์ต้องเรียนให้ครบทั้ง 3 รายวิชา ได้แก่ วิชาอาหารและโภชนาการ วิชาผ้าและการตัดเย็บ และวิชาศิลปประดิษฐ์ โดยแต่ละสาขาวิชากำหนดวิทยาย่อย ดังนี้

มัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 1 2 รายวิชา ช 0211 ช่างออกแบบเสื้อผ้า
ช 0163 การผลิตเครื่องดื่ม

วิชา ช 0211 ช่างออกแบบเสื้อผ้า 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาลักษณะโครงสร้างของคน สัดส่วนและโครงสร้างมาตรฐานของแบบเสื้อ เส้นกรอบนอกของเสื้อผ้า หลักการออกแบบให้เหมาะสมกับโอกาส เพศและวัย

ปฏิบัติงานเขียนโครงสร้างของคนในลักษณะต่าง ๆ เขียนกรอบนอกของเสื้อผ้า และใส่รายละเอียด เขียนส่วนประกอบของเสื้อผ้า ออกแบบเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับโอกาส เพศและวัย คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาหรือค่าบริการ จัดบันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย และประเมินผล เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการออกแบบเสื้อผ้าตามโครงสร้างมาตรฐานและให้บริการได้

เนื้อหา เนื่องจากหนังสือคู่มือการเรียนการสอนยังไม่มี ครูผู้สอนก็ยังไม่ชำนาญด้านการออกแบบ ทางแผนกจึงเชิญวิทยากรจากโรงเรียนสอนออกแบบและตัดเย็บของเอกชนที่มีชื่อเสียงมาสอนในปีแรก ปีต่อไปครูพยายามใช้ความสามารถส่วนตัว กรอปกกับผลที่ได้รับจากการสังเกตการสอนของวิทยากรจึงสอนเองในปีต่อมา

วิธีการสอน ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนที่วิทยากรแนะนำให้และมีการทำแบบฝึกหัดมาก ๆ ทั้งในและนอกเวลาเรียน หาประสบการณ์จากแฟชั่นในชีวิตประจำวัน โดยการสังเกต การอ่าน และพิจารณาแบบเสื้อผ้าจากนิตยสารแฟชั่นต่าง ๆ

ครูผู้สอน จะมีผู้สอนด้านวิชาผ้าเพียงคนเดียว

วิชา ช 0163 การผลิตเครื่องดื่ม 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ การเลือกซื้อ การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ในการทำเครื่องดื่ม การเก็บรักษา หลักสุขาภิบาลอาหาร หลักการจัดการบริการขายเครื่องดื่ม

สำรวจความต้องการของตลาดผู้บริโภคและแหล่งวัสดุ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับลักษณะของเครื่องดื่มที่จัดทำ ทำเครื่องดื่มประเภทต่าง ๆ เช่น เครื่องดื่มร้อน - เย็น น้ำผลไม้ นมถั่วเหลือง จัดร้านขายเครื่องดื่ม กำหนดราคาขาย จัดจำหน่าย จัดบันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการทำเครื่องดื่มและจำหน่ายได้

เนื้อหา ครูศึกษาจากตำราประกอบอาหาร เครื่องดื่มที่มีจำหน่ายตามร้านหนังสือจากผู้เขียนที่มีประสบการณ์สูงและเป็นที่เชื่อถือในการสอนอาหารและโภชนาการ โดยสอนภาคทฤษฎีให้นักเรียน 1 ครั้ง ครั้งต่อไปจะเรียนปฏิบัติ โดยให้นักเรียนปฏิบัติทั้งประเภทเดียวและเป็นกลุ่ม ขึ้นอยู่กับลักษณะความยากง่ายของเครื่องดื่มประเภทนั้น ๆ หลังจากปฏิบัติแล้วให้นักเรียนได้ทดลองชิม จัดบันทึกแล้วอภิปรายกันในตอนท้ายชั่วโมง หากเวลาไม่พอก็จะให้นักเรียนเขียนเป็นรายงานสรุปส่งครู

ครูผู้สอน มีครูที่สอนด้านอาหาร 3 ท่าน แต่ละท่านก็จะรับผิดชอบเป็นรายวิชาไปตามอัตราชั่วโมงสอน

การประเมินผล จะเก็บคะแนนภาคปฏิบัติทุกครั้ง ส่วนทฤษฎีจะสอบปลายภาคครั้งเดียว

ภาคเรียนที่ 2 มี 2 รายวิชา คือ ช 0158 ช่างอาหารไทย

ช 0165 ช่างร้อยมาลัย

วิชา ช 0158 ช่างอาหารไทย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาหลักการจัดอาหารประจำวัน การหุงต้มอาหาร การสงวนคุณค่าทางโภชนาการ
ผู้สอน การเลือกซื้ออาหารสดและอาหารแห้ง การเลือกใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ให้เหมาะสมกับชนิด
 ของอาหาร การประกอบอาหารไทยประเภทต่าง ๆ

ปฏิบัติการจัดรายการอาหารประจำวัน ชื่ออาหารสด อาหารแห้ง ใช้อุปกรณ์เครื่องใช้
เหมาะสมกับชนิดของอาหาร ประกอบอาหารไทยประเภทต่าง ๆ เช่น แกงจืด แกงเผ็ด ผัด ยำ
เครื่องจิ้ม และอาหารว่าง คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาหรือค่าบริการ จัดจำหน่าย จัดบันทึกการ
ปฏิบัติงาน ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาหารไทยและจำหน่ายได้

เนื้อหา ครูจะศึกษาจากตำราอาหารของอาจารย์ที่มีชื่อเสียงแล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้
เข้ากับเนื้อหาของรายวิชาตามหลักสูตร

การวัดผล เน้นภาคปฏิบัติมากกว่าภาคทฤษฎี ในอัตราส่วน 7 ต่อ 3

ครูผู้สอน 1 ท่าน

วิชา ช 0165 ช่างร้อยมาลัย 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการร้อยมาลัย การเลือกดอกไม้ ใบไม้
และวัสดุตกแต่ง วิธีร้อยมาลัยดอกไม้สดแบบต่าง ๆ การใช้และการบำรุงรักษาอุปกรณ์ การบรรจุ
สำหรับจำหน่าย

ปฏิบัติงานเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ร้อยมาลัยแบบต่าง ๆ เช่น มาลัยชีก มาลัยตุ้ม มาลัยกลม
อุบะ มาลัยสองชาย มาลัยรูปสัตว์ บริการจัดส่ง คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาหรือค่าบริการ จัด
จำหน่าย จัดบันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และการประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการร้อยมาลัยดอกไม้สดจำหน่ายได้

เนื้อหา ครูศึกษาจากตำราการร้อยมาลัยดอกไม้สด แล้วนำมาประยุกต์ใช้สอน
นักเรียนตามลำดับความง่ายยาก

ครูผู้สอน ทางแผนกมีครูผู้รับผิดชอบทางด้านวิชาศิลปะประดิษฐ์ 1 ท่าน หากมีนักเรียน
เลือกเรียนมากกว่า 1 กลุ่มในเวลาเดียวกัน ครูท่านอื่นก็จะมาช่วยสอนได้
เนื่องจากทุกท่านมีความรู้พื้นฐานอยู่แล้ว ในการเรียนการสอนภาคปฏิบัติแต่
ละครั้ง ครูจะต้องเป็นผู้สั่งซื้อและเตรียมดอกไม้ ใบไม้ให้นักเรียน ส่วน
อุปกรณ์อื่นให้นักเรียนเตรียมมาเอง เนื่องจากปัญหาการจราจร และเพื่อ
สะดวกในการเบิกจ่ายเงินค่าวัสดุฝึกให้แก่นักเรียน

การวัดผล ครูจะสอนภาคทฤษฎีให้จนจบก่อน แล้วจึงให้นักเรียนฝึกปฏิบัติในครั้งถัดไป
โดยทำงานเป็นกลุ่ม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1 เรียนเพียง 1 รายวิชา คือ

วิชา ช 0159 ช่างอาหารอบ 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค 2 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาอาหารอบประเภทต่าง ๆ คัพเค้กที่ใช้ในการทำอาหารอบ เครื่องใช้ วัสดุอุปกรณ์การใช้และการเก็บรักษา มาตรฐาน ช่าง การใช้เตาอบ

ปฏิบัติงานสำรวจความต้องการของตลาดและแหล่งวัสดุ ผักซึ่ง ดอง ผสมและประกอบอาหารอบ ปฏิบัติงานทำอาหารอบ ประเภทต่าง ๆ เช่น คัพเค้ก พาย เฟสทรี ขนมปัง เค้กและแต่งหน้าเค้กอย่างง่าย เก็บรักษาและบรรจุภาชนะที่เหมาะสม คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาขาย จัดจำหน่าย จัดบันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการทำอาหารอบและจำหน่ายได้

เนื้อหา ครูศึกษาจากตำราการทำอาหารอบ ดูงานการทำอาหารอบ เข้ารับการอบรมการทำขนมอบประเภทต่าง ๆ แล้วนำมาประยุกต์สอนนักเรียน

ครูผู้สอน มีครูผู้สอนเพียง 1 คนต่อนักเรียน 1 กลุ่ม

การวัดผล เน้นด้านการปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักทฤษฎี

ภาคเรียนที่ 2 เปิดเรียน 2 รายวิชา คือ ช 0166 ช่างประดิษฐ์ดอกไม้

ช 029 ช่างเสื่อผ้าและเครื่องใช้เด็กอ่อน

วิชา ช 0166 ช่างประดิษฐ์ดอกไม้ 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเทคนิควิธีการทำดอกไม้ประดิษฐ์ด้วยผ้า และกระดาษ การออกแบบดอกไม้ประดิษฐ์ การตกแต่งเป็นช่อ การใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์

ปฏิบัติการเลือกแบบและวัสดุทำดอกไม้ตามความต้องการของตลาด ทำเกสร ดอก ใบ และเข้าช่อ ติดวัสดุตกแต่ง เป็นดอกไม้ประดิษฐ์ชนิดต่าง ๆ คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาหรือค่าบริการ จัดจำหน่าย จัดบันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการออกแบบ เลือกวัสดุและสามารถทำดอกไม้ประดิษฐ์จำหน่ายได้

- เนื้อหา** ศึกษาการประดิษฐ์ดอกไม้ชนิดต่าง ๆ จากตำรา เข้ารับการอบรมการประดิษฐ์ดอกไม้ ศึกษาดอกไม้ประดิษฐ์ประเภทต่าง ๆ จากธรรมชาติ แล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เข้ากับค่านิยมของท้องถิ่นตลาด
- วิธีการสอน** สอนโดยการสาธิตให้นักเรียนดูทีละขั้นตอนจนถึงขั้นผลงานสำเร็จ แล้วให้นักเรียนฝึกปฏิบัติเป็นงานเดี่ยว เตรียมวัสดุอุปกรณ์มาเอง
- ครูผู้สอน** มีครูผู้สอน 1 ท่านต่อนักเรียน 1 กลุ่ม

วิชา ช 029 ช่างเสื้อผ้าและเครื่องใช้เด็กก่อน 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์การตัดเย็บ การใช้จักร และการบำรุงรักษา ลักษณะและชนิดของผ้า เสื้อผ้าและเครื่องใช้เด็กแรกเกิดจนถึง 2 ขวบ หลักการออกแบบ การสร้างแบบ การเลือกผ้า เทคนิคการตัดเย็บและตกแต่งเสื้อผ้าเครื่องใช้เด็กก่อน

ปฏิบัติงานฝึกทักษะเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้จักร ทำตะเข็บ ทำรังคุดด้วยจักรและมือ ทำเครื่องเกาะเกี่ยวแบบต่าง ๆ เลือกตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องใช้เด็กก่อน ออกแบบ สร้างแบบ เลือกผ้า คำนวณผ้า วางแบบ ตัดเย็บ คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาขาย จัดจำหน่าย จัดบันทึกการปฏิบัติงานทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการออกแบบ สร้างแบบ บริการตัดเย็บเสื้อผ้าและเครื่องใช้เด็กก่อน และจำหน่ายได้

- เนื้อหา** ครูจะศึกษาจากตำราเสื้อผ้าเด็กก่อน การพัฒนาการของเด็ก ศึกษาจากนิตยสาร ศึกษาจากเสื้อผ้าที่มีขายในท้องตลาด แล้วนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความพร้อมในการเรียนของนักเรียนโรงเรียนสาธิต เพราะเนื่องจากส่วนใหญ่เด็กเรียนจะมุ่งทางด้านวิชาการมากกว่างานด้านอาชีพ
- วิธีการสอน** นำตัวอย่างงานสำเร็จมาให้ให้นักเรียนดู สอนการสร้างแบบตัดเย็บ ตามมาตรฐานขนาดร่างกายเด็กก่อนในปัจจุบัน ให้นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์มาเองและให้ทำเป็นงานเดี่ยว
- ครูผู้สอน** ครู 1 คน รับผิดชอบนักเรียน 1 กลุ่ม โดยจะมากน้อยขึ้นอยู่กับทางเลือกเรียนตั้งแต่ ม.4
- การวัดผล** จะวัดภาคปฏิบัติทุกขั้นตอน ทุกสัปดาห์ และสอบภาคทฤษฎีในช่วงปลายภาคครึ่งเดียว ก่อนการสอบปลายภาคของวิชาการ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ภาคเรียนที่ 1 เรียนเพียง 2 รายวิชา คือ ช 0160 ช่างอาหารพื้นเมือง
ช 0164 ช่างถนอมอาหาร

วิชา ช 0160 ช่างอาหารพื้นเมือง 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาประเภทอาหารของแต่ละภาค หลักสุขาภิบาลอาหาร เทคนิคการประกอบอาหารพื้นเมืองแต่ละภาค การเลือกซื้ออาหารสด อาหารแห้ง การเลือกใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของอาหาร

ปฏิบัติการซื้ออาหารสด อาหารแห้ง ใช้อุปกรณ์เครื่องใช้ให้เหมาะสมกับชนิดอาหารประกอบอาหารพื้นเมือง คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคาหรือค่าบริการ ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับการประกอบอาหารพื้นเมืองภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย และสามารถจัดจำหน่ายได้

วิชา ช 0164 ช่างถนอมอาหาร 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค 1 หน่วยการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความสำคัญและหลักการถนอมอาหาร การเลือกอาหาร ภาชนะอุปกรณ์และเครื่องใช้ การเก็บรักษา การส่งวนคุณค่าทางโภชนาการและถูกสุขอนามัย

ปฏิบัติการถนอมอาหารตามฤดูกาลของท้องถิ่นตามกรรมวิธีต่าง ๆ เช่น ร่มควัน ผักดอง ต้องใช้อุณหภูมิสูง ใช้สารเคมีปรุงแต่งอาหาร บรรจุและเก็บอาหารที่ถนอมแล้วให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการ และถูกสุขลักษณะ คำนวณค่าใช้จ่าย กำหนดราคา จัดจำหน่าย จัดบันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย และประเมินผล

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะเกี่ยวกับหลักการและเทคนิควิธีถนอมอาหาร สามารถถนอมอาหารประเภทต่าง ๆ และจำหน่ายได้

สรุป การเรียนการสอนวิชาคหกรรมในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเรียนสายคหกรรมด้วยความสมัครใจ และจะต้องเรียนให้ครบ 3 รายวิชา ภายในเวลา 3 ปี ได้แก่

กลุ่มวิชาอาหารและโภชนาการ

- ช 0163 การผลิตเครื่องดื่ม (ม. 4 เทอม 1)
- ช 0158 ช่างอาหารไทย (ม. 4 เทอม 2)
- ช 0159 ช่างอาหารอบ (ม. 5 เทอม 1)
- ช 0160 ช่างอาหารพื้นเมือง (ม. 6 เทอม 1)
- ช 0164 ช่างถนอมอาหาร (ม. 6 เทอม 2)

กลุ่มวิชาผ้าและการตัดเย็บ

- ช 0211 ช่างออกแบบเสื้อผ้า (ม. 4 เทอม 1)
- ช 029 ช่างเสื้อผ้าและเครื่องใช้เด็กก่อน (ม. 4 เทอม 1)

กลุ่มวิชาศิลปะประดิษฐ์

- ช 0165 ช่างร้อยมาลัย (ม. 4 เทอม 2)
- ช 0166 ช่างประดิษฐ์ดอกไม้ (ม. 5 เทอม 2)

หมายเหตุ

ในภาคเรียนที่ 2 ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทางโรงเรียนกำหนดให้มีการติวเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยหรือสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา

ข้อมูลเบื้องต้นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. เพศ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม รวม 296 คน เป็นนักเรียนชาย 109 คน
เป็นนักเรียนหญิง 189 คน ดังนี้

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 129 คน เป็นนักเรียนชาย 41 คน
นักเรียนหญิง 88 คน
- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 87 คน เป็นนักเรียนชาย 33 คน
นักเรียนหญิง 54 คน
- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 80 คน เป็นนักเรียนชาย 35 คน
นักเรียนหญิง 45 คน

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ทฤษฎีศาสตร์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนเรียนอย่างไร

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง เพื่อนำข้อมูลจากการสำรวจนี้ไปปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาทฤษฎีศาสตร์ของโรงเรียนต่อไป

1. ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

- 1.1 เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย
- 1.2 อายุ ☐ 11-13 ปี ☐ 14-16 ปี ☐ 17-19 ปี
- 1.3 ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6
- 1.4 น้ำหนัก (ปัจจุบัน) _____ กิโลกรัม
- 1.5 ส่วนสูง (ปัจจุบัน) _____ เซนติเมตร

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนวิชาทฤษฎีศาสตร์ของนักเรียน ได้ผลการเรียนของรายวิชาต่อไปนี้ ในระดับใด (ตอบเฉพาะวิชาที่เรียนแล้ว)

ส่วนที่ 1	4	3	2	1	0
2.1 วิชางานบ้าน	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 วิชาการจัดการในบ้าน	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 วิชาผลิตภัณฑ์วัสดุจากท้องถิ่น	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 วิชาโครงการอาหาร	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 วิชาโครงการผ้า	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 วิชาโครงการศิลปะประดิษฐ์	☐	☐	☐	☐	☐

ส่วนที่ 2

2.7 วิชาอาหารและโภชนาการ	☐	☐	☐	☐	☐
2.8 วิชาผ้าและการตัดเย็บ	☐	☐	☐	☐	☐
2.9 วิชาศิลปะประดิษฐ์	☐	☐	☐	☐	☐

3. นักเรียนจะทำอย่างไรกับสิ่งของเหลือใช้ต่อไปนี้

	ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง	จำหน่าย	ให้ผู้อื่น	ทิ้งไปเลย
3.1 กระดาษ	☐	☐	☐	☐
3.2 พลาสติก	☐	☐	☐	☐
3.3 เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	☐	☐	☐	☐
3.4 ของใช้ที่ทำจากผ้า	☐	☐	☐	☐
3.5 ☐ อื่น ๆ _____				

4. ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาคหกรรมศาสตร์

4.1 ความรู้สึกส่วนตัวที่มีต่อวิชาคหกรรมฯ ต่อไปนี้ (ตอบเฉพาะวิชาที่เรียนแล้ว)

ส่วนที่ 1	ชอบ	ไม่ชอบ
4.1.1 วิชางานบ้าน	☐	☐
4.1.2 วิชาการจัดการในบ้าน	☐	☐
4.1.3 วิชาผลิตภัณฑ์วัสดุจากท้องถิ่น	☐	☐
4.1.4 วิชาโครงการงานอาหาร	☐	☐
4.1.5 วิชาโครงการงานผ้า	☐	☐
4.1.6 วิชาโครงการงานศิลปะประดิษฐ์	☐	☐
ส่วนที่ 2		
4.1.7 วิชาอาหารและโภชนาการ	☐	☐
4.1.8 วิชาผ้าและการตัดเย็บ	☐	☐
4.1.9 วิชาศิลปะประดิษฐ์	☐	☐
4.1.10 อื่น ๆ โปรดระบุ _____		

4.2 จากข้อ 4.1 ท่านคิดว่าบุคลิกลานของท่านแสดงออกเช่นนั้น มีสาเหตุมาจากอะไร (โปรดเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว)

- 4.2.1 ☐ ชอบครูผู้สอน
- 4.2.2 ☐ วิธีการสอนของครู
- 4.2.3 ☐ เรียนตามเพื่อน
- 4.2.4 ☐ ผู้ปกครองให้เรียน
- 4.2.5 ☐ เห็นว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน
- 4.2.6 ☐ เป็นวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้
- 4.2.7 ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

5. นักเรียนมีโอกาสประดิษฐ์ จัด ตกแต่ง ดอกไม้สด - ใบตอง ดอกไม้ประดิษฐ์หรือดอกไม้แห้งด้วยตนเอง เพื่อนำไปใช้โอกาสต่าง ๆ ที่บ้าน หรือที่อื่น ๆ บ้างหรือไม่

5.1 ☐ โอกาส (ขอให้นักเรียนบอกว่าทำอะไรบ้าง อย่างน้อย 3 อย่าง)

5.2 ☐ ไม่มีโอกาส แต่ถ้าจำเป็นจะต้องใช้ นักเรียนมีวิธีการเลือกซื้อ เลือกใช้อย่างไร

ใช้ ไม่ใช่ ไม่มีความเห็น

7. นักเรียนเลือกรับประทานอาหารในแต่ละวันอย่างไร (ระบุชื่ออาหารที่ชอบที่สุดมีละ 1 ชื่อ)
มื้อเช้า	มื้อกลางวัน	มื้อเย็น

8. นักเรียนเคยเจ็บป่วยหรือไม่

-

9.1 [] มี (ขอให้ระบุว่า มีหน้าที่อะไรบ้าง)

9.2 ☐ ไม่มี (ขอให้ระบุเหตุผล)

10. นักเรียนชอบเล่นกีฬาประเภทใดหรือไม่

10.1 ☐ ชอบ (ขอให้ระบุว่าเป็นกีฬาประเภทใด)

10.2 ☐ ไม่ชอบ (ขอให้ระบุเหตุผล)

11. ผู้ปกครองของนักเรียนเคยบอกวิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ เกี่ยวกับวิชาคหกรรมฯ หรือการทำงานบ้านอื่น ๆ บ้างหรือไม่

11.1 ☐ บอก (ขอให้ระบุว่าเกี่ยวกับเรื่องอะไร)

11.2 ☐ ไม่บอก (ขอให้ชี้แจงเหตุผล)

12. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาคหกรรมฯ ของโรงเรียนสาธิต มศว ปทุมวัน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
2 อังรีตุนังต์ แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน กทม 10330

28 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง แบบสอบถามเพื่อนงานวิจัย

เรียน ท่านผู้ปกครองที่เคารพ

ด้วยดิฉันได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความรู้ทัศนคติและเจตคติของนักเรียน
อย่างไร" เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอนวิชาศรัทธาธรรมศาสตร์ของโรงเรียนให้มี
ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและในฐานะที่ท่านเป็นผู้ปกครองซึ่งมีความผูกพันอยู่กับพฤติกรรมของนักเรียนอย่าง
ใกล้ชิด ย่อมสังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชาศรัทธาธรรมไปแล้ว

ดิฉันจึงใคร่ขอความกรุณาขอคำแนะนำจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริง
ซึ่งผลจากการตอบแบบสอบถามและข้อคิดเห็นของท่าน จะมีคุณค่าอย่างยิ่งในด้านข้อมูลเพื่อนงานวิจัย
และพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียน พร้อมกันนี้ดิฉันขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในเมตตาจิต
ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพวงทอง พุ่มอยู่)

แบบสอบถาม

เรื่อง ความรู้ทัศนคติส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักเรียนอย่างไร

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

1.1 เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย

1.2 อายุ ☐ 30-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี ☐ 61-70 ปี

1.3 อาชีพ ☐ รับราชการ ☐ รัฐวิสาหกิจ ☐ เอกชน/ธุรกิจ ☐ แม่บ้าน

1.4 ปัจจุบันนักเรียนในความปกครอง กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่

☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6

2. จากการที่บุตรหลานของท่านศึกษาวิชาคหกรรมฯ แล้ว ได้คะแนนจัดอยู่ในระดับใด

2.1 ☐ ดีมาก

2.2 ☐ ดี

2.3 ☐ พอใช้

2.4 ☐ ไม่ดี

3. จากสิ่งของที่เหลือใช้หรือชำรุดที่มีอยู่ในบ้าน ท่านเคยสังเกตเห็นบุตรหลานของท่านได้จัดการอย่างไรกับสิ่งเหล่านั้น (โปรดเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว)

	ดัดแปลงหรือเปลี่ยนแปลง	จำหน่าย	ให้ผู้อื่น	ทิ้งไปเลย
3.1 กระดาษ	☐	☐	☐	☐
3.2 พลาสติก	☐	☐	☐	☐
3.3 เสื้อผ้าที่ใช้แล้ว	☐	☐	☐	☐
3.4 ของใช้ที่ทำจากผ้า	☐	☐	☐	☐
3.5 ☐ อื่น ๆ _____				

4. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียน ความรู้และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาคหกรรมฯ

4.1 ท่านทราบหรือสังเกตพบว่าบุตรหลานของท่านมีพฤติกรรมแสดงต่อวิชาคหกรรมฯ ต่อไปนี้อย่างไร

ส่วนที่ 1	ชอบ	ไม่ชอบ
4.1.1 วิชางานบ้าน	☐	☐
4.1.2 วิชาการจัดการในบ้าน	☐	☐
4.1.3 วิชาผลิตภัณฑ์วัสดุจากท้องถิ่น	☐	☐
4.1.4 วิชาโครงการงานอาหาร	☐	☐
4.1.5 วิชาโครงการงานผ้า	☐	☐
4.1.6 วิชาโครงการงานศิลปะประดิษฐ์	☐	☐

ส่วนที่ 2	ชอบ	ไม่ชอบ
4.1.7 วิชาอาหารและโภชนาการ	☐	☐
4.1.8 วิชาผ้าและการตัดเย็บ	☐	☐
4.1.9 วิชาศิลปะประดิษฐ์	☐	☐
4.1.10 อื่น ๆ โปรดระบุ _____		

4.2 จากข้อ 4.1 ท่านคิดว่าบุตรหลานของท่านแสดงออกเช่นนั้น มีสาเหตุมาจากอะไร (โปรดเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว)

- 4.2.1 ☐ ชอบครูผู้สอน
4.2.2 ☐ วิธีการสอนของครู
4.2.3 ☐ เรียนตามเพื่อน
4.2.4 ☐ ผู้ปกครองให้เรียน
4.2.5 ☐ เห็นว่าเป็นวิชาที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน
4.2.6 ☐ เป็นวิชาที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้
4.2.7 ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

5. บุตรหลานของท่านมีโอกาสประดิษฐ์ จัด ตกแต่ง ดอกไม้สด - ใบตอง ดอกไม้ประดิษฐ์ หรือดอกไม้แห้งด้วยตนเองเพื่อนำไปใช้โอกาสต่าง ๆ ที่บ้าน หรือที่อื่น ๆ บ้างหรือไม่

- 5.1 ☐ มีโอกาส
5.2 ☐ ไม่มีโอกาส

(ถ้า) มีโอกาส โปรดระบุชิ้นงานที่ทำอย่างน้อย 1 อย่าง _____

(ถ้า) ไม่มีโอกาส แต่จำเป็นต้องใช้บุตรหลานของท่านจะมีวิธีการเลือกซื้อเลือกใช้อย่างไร (โปรดระบุ) _____

6. ท่านได้สังเกตเห็นว่าบุตรหลานของท่านเห็นคุณค่าของสิ่งของที่เหลือใช้ แล้วนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในโอกาสต่าง ๆ อย่างไร หรือไม่

	ใช่	ไม่ใช่	ไม่มีความเห็น
6.1 ใบตองสด ใบตองแห้ง ใบไม้ต่าง ๆ นำมาทำข้าว ห่อขนม อาหารสด อาหารแห้ง ฯลฯ	☐	☐	☐
6.2 กระดาษสมุดจดงานที่เหลืออยู่ ทำเป็น สมุดโน้ต สมุดบันทึก ทดเลข ฯลฯ	☐	☐	☐

ใช้ ไม่ใช่ ไม่มีความเห็น

[] [] []

6.3 กล้องกระดากที่ใส่ของใหญ่ ๆ นำมาตัด
ทำเป็นปกแฟ้มเอกสาร โครงกรอบรูป
ที่รองของหนัก ที่รองของร้อน ฯลฯ

6.4 เศษวัสดุต่าง ๆ ได้แก่ เศษกระดาก
เศษผ้า เศษไม้ เศษโลหะ นำมา
ประดิษฐ์เป็นภาพ เป็นหุ่นจำลอง หรือ
ของใช้ต่าง ๆ

[] [] []

6.5 ถูพลาสติกที่ใช้แล้วนำมาล้างให้สะอาด
เก็บไว้ใช้ต่อไป

[] [] []

7. บุตรหลานของท่านเลือกรับประทานอาหารในแต่ละวันอย่างไร (ระบุชื่ออาหารที่ชอบที่สุดมือละ 1 ชื่อ)
มือเช้า มือกลางวัน มือเย็น

7.1 อาหารคาว _____

7.2 อาหารหวาน _____

7.3 ผลไม้ _____

8. บุตรหลานของท่านเคยเจ็บป่วยหรือไม่

8.1 [] เคย (โปรดระบุว่าเป็นอะไร) _____

8.2 [] ไม่เคย

9. บุตรหลานของท่านชอบเล่นกีฬาประเภทใดหรือไม่

9.1 [] ชอบ (โปรดระบุว่าเป็นกีฬาประเภทใด) _____

9.2 [] ไม่ชอบ (โปรดระบุเหตุผล) _____

10. ท่านมีโอกาสดำเนินงานความรู้เกี่ยวกับวิชาคหกรรมฯ ให้แก่บุตรหลานของท่านบ้างหรือไม่

10.1 [] เคย (โปรดระบุว่าเป็นอะไร) _____

10.2 [] ไม่เคย (โปรดชี้แจงเหตุผล) _____

11. โปรดให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาคหกรรมฯ ด้วย จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ
(นางพวงทอง พุ่มอยู่)

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องความรู้ทัศนคติและพฤติกรรมศาสตร์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตนักเรียนอย่างไร ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้รับไปปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนของครูให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เอกสารที่นำมาศึกษาคือ หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521, ฉบับพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2521, ฉบับพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามที่ถามกลุ่มนักเรียน นักเรียนมัธยมต้น 479 คน, นักเรียนมัธยมปลาย 296 คน, ผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมต้น 293 คน, ผู้ปกครองนักเรียนมัธยมปลาย 183 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยสถิติร้อยละ

จากผลวิจัยกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย มีดังนี้

1. นักเรียนมีความสามารถเรียนวิชาทัศนคติและพฤติกรรมศาสตร์ได้ผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี
2. นักเรียนสามารถนำความรู้จากการเรียนวิชาทัศนคติและพฤติกรรมศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

3. นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนการสอนวิชาทัศนคติและพฤติกรรมศาสตร์

4. นักเรียนส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของวัสดุเหลือใช้หรือใช้แล้วสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้อีก และนักเรียนจะเห็นคุณค่าของวัสดุดังกล่าวมากขึ้นหากผู้สอนชี้แนะให้เห็นตัวอย่างที่ดีและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อสภาวะแวดล้อมและชีวิตในอนาคตของนักเรียน

5. สถานที่เรียนภาคปฏิบัติวิชาทัศนคติและพฤติกรรมศาสตร์ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการเรียนการสอน

6. ผู้ปกครองมีความสนใจในการเรียนการสอนของบุตรหลาน คอยดูแลอย่างใกล้ชิด ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำแก่บุตรหลานตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความอบอุ่น ส่งผลให้ผลการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี นักเรียนไม่แสดงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของสังคม นักเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมได้อย่างมีความสุข

7. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและนักเรียนสาธิตพบว่าเป็นลักษณะของครอบครัวที่อบอุ่น ผู้ปกครองดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอ ให้คำปรึกษาแก่นักเรียนในทุกเรื่อง หากมีปัญหาใดที่ผู้ปกครองจะต้องขอความช่วยเหลือจากครู อาจารย์ ผู้ปกครองก็จะมาขอเรียนปรึกษาเป็นครั้งคราวไป ซึ่งทางโรงเรียนเล็งเห็นความสำคัญระหว่างการสื่อสารติดต่อกันเกี่ยวกับการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียนมากอยู่แล้ว เพราะถือว่าการช่วยกันดูแลนักเรียนเพื่อให้เขามีคุณภาพชีวิตที่ดี

8. จากข้อมูลตัวเลขผลการเรียนของนักเรียนพบว่า เมื่อนักเรียนเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีผลการเรียนในวิชาทัศนคติและพฤติกรรมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่เมื่อเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

คะแนนจะลดลง เนื่องจากนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชาคหกรรมศาสตร์เพราะไม่มีวิชาเหล่านี้บรรจุในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในชั้นอุดมศึกษา

การเรียนการสอนวิชาคหกรรมศาสตร์สอนให้นักเรียนเรียนรู้วิธีการดำเนินชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องเหมาะสม รู้จักนำศิลปะวัฒนธรรม ขนบประเพณีของไทย และหลักพุทธศาสนามาใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและนักศึกษาสามารถทราบว่าคุณวิชาคหกรรมศาสตร์ส่งเสริมคุณภาพชีวิตนักเรียนให้ดีขึ้น

ประวัติการศึกษาและการปฏิบัติงาน

ชื่อ นางพวงทอง พุ่มอยู่

วันเดือนปีเกิด 28 สิงหาคม 2501

วุฒิการศึกษา คหกรรมศาสตร์บัณฑิต (ค.ศบ.)
วิชาเอกคหกรรมศาสตร์ศึกษา
จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาวิทยาเขตพระนครใต้

สถานที่ทำงาน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ถนนอังรีดูนังต์ ปทุมวัน กรุงเทพฯ

ตำแหน่ง

- กรรมการคณะกรรมการบริหารโรงเรียนสาธิต
- หัวหน้าหมวดวิชาการทำงานและอาชีพ
- ประธานคณะกรรมการจัดทำโล่รางวัล
- กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง
และนักเรียนประพฤติดี
- กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการทุนการศึกษา
- กรรมการและเลขานุการโครงการพัฒนาการศึกษาในชุมชน
- กรรมการกลางคณะกรรมการตรวจนับวัสดุดิบโครงการอาหารกลางวัน
- คณะอนุกรรมการหมวดการงานและอาชีพ โรงเรียนกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง
กลุ่มที่ 3 กรุงเทพมหานคร
- คณะอนุกรรมการดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ 40
- อาจารย์ผู้บังคับบัญชาอาวุโส